

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Lyngby-Bogen
2017

Lyngby-Bogen 2017

Historisk-topografisk Selskab for Lyngby-Taarbæk Kommune

2017

LYNGBY-BOGEN 2017

Lyngby-Bogen 2017 er redigeret af fhv. stadsarkivar Jeppe Tønsberg
og udgivet af Historisk-topografisk Selskab for Lyngby-Taarbæk Kommune

Papiret er 150 g Profisilk

Sat og trykt hos Rasmussens Bogtrykkeri, Ringkøbing
i 1500 eksemplarer

Ekspedition: Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv, Lyngby Hovedgade 2,
2800 Kongens Lyngby, telefon 4588 4383,

e-mail: stadsarkivet@ltk.dk

ISBN 978-87-87298-48-3

ISSN 0107-7848

*Omslaget viser et udsnit af Frantz W. Hansens træskærerarbejde på bagvæggen i byrådsalen på Lyngby Rådhus.
Hele væggen med forklaringer ses side 42-43.*

Indholdsfortegnelse

Medlemmer af Historisk-topografisk Selskabs bestyrelse 1927-2017	4
Lyngby-Bøgernes indhold 1928-2016	6
<i>Karen Hjorth</i>	
Historisk-topografisk Selskab for Lyngby-Taarbæk Kommune 1927-2017	18
<i>Gyrithe Lemche</i>	
Lyngby set i Rundskue fra Kirkebakken 1810	27
<i>Svend Thorsen</i>	
Bondedreng på Lyngby-egnen	37
Frantz V. Hansens træskærerarbejde i byrådssalen på Lyngby Rådhus	42
Fotos fra Lyngby-Taarbæk 1927-2017	
<i>Billedtekster af Jeppe Tønsberg</i>	44
<i>Karen Hjorth</i>	
Beretning om Historisk-topografisk Selskabs virksomhed 2011-2017	137
Navneregister	140

Medlemmer af Historisk-topografisk Selskabs bestyrelse 1927-2017

- Gyrithe Lemche (1866-1945 forfatter), Lyngby. Medstifter og formand 1927-40. Æresmedlem.
- F. M. Madsen (1876-1977 overlærer), Brede. Medstifter og bestyrelsesmedlem 1927-46.
Næstformand og sekretær 1927-40.
- E. Møballe (1895-1957 overbibliotekar), Lyngby. Medstifter og kasserer 1927-57.
- C. V. Otterstrøm (1881-1962 fiskeribiolog), Frederiksdal. Medstifter og bestyrelsesmedlem 1927-59.
- Johannes Petersen (1875-1932 manufakturhandler), Lyngby. Medstifter og bestyrelsesmedlem 1927-32.
- J. Wilmann (1866-1928 redaktør, sognerådsformand), Lyngby. Medstifter og bestyrelsesmedlem 1927-28.
- Ingvar Nielsen (1877-1943 tømrermester), Taarbæk. Medstifter og bestyrelsesmedlem 1927-40.
- J. J. Hansen (1859-1957 landbrugsskoleforstander), Landboskolen ved Lyngby. Medstifter og bestyrelsesmedlem 1927-31.
- C. M. Smidt (1872-1947 arkitekt ved Nationalmuseet), Lyngby. Medstifter og bestyrelsesmedlem 1927-47.
- Carl E. Lehwald (1859-1932 repræsentant), Lyngby. Medstifter og bestyrelsesmedlem 1927-32.
- H. A. Jørgensen (1887-1960 skoleinspektør), Lundtofte. Medstifter og bestyrelsesmedlem 1927-48.
- Ingvar Nørsgaard (1882-1982 redaktør, sognerådsformand), Lyngby. Bestyrelsesmedlem 1929-63.
- H. Zangenberg (1881-1940 arkitekt ved Frilandsmuseet), Sorgenfri. Bestyrelsesmedlem 1929-40.
- J. Rambøll (1880-1945 overlærer), Virum. Bestyrelsesmedlem 1932-43, næstformand 1940-43.
- J. A. C. Rastrup (1891-1978 stadsingeniør), Lyngby. Bestyrelsesmedlem 1932-63, formand 1940-63. Æresmedlem.
- A. C. Tandrup (1894-1957 viceskoleinspektør), Virum. Bestyrelsesmedlem 1940-57, sekretær 1940-46, næstformand 1946-57.
- H. J. Lemche (1902-84 direktør), Lyngby. Bestyrelsesmedlem 1940-84, næstformand 1974-84, sekretær 1977-82.
- H. V. Holsøe (1900-80 befragter), Virum. Bestyrelsesmedlem 1940-80, sekretær 1940-70.
- Kai Uldall (1890-1988 overinspektør ved Frilandsmuseet, dr.phil.), Brede. Bestyrelsesmedlem 1943-88. Æresmedlem.
- Paul Fenneberg (1907-82 lektor, borgmester), Ørholm. Bestyrelsesmedlem 1948-82.
- Poul Gamrath (1902-93 sognepræst), Taarbæk. Bestyrelsesmedlem 1952-72.
- Svend Aage Larsen (1909-79 værkfører, arkivar), Raadvad. Bestyrelsesmedlem 1957-79, sekretær 1970-77.
- Poul Lauritsen (1899-1981 direktør), Lyngby. Bestyrelsesmedlem 1958-81, næstformand, kasserer til 1977.
- Aage Børresen (1917-92 stadsbibliotekar), Lyngby. Bestyrelsesmedlem 1958-92, næstformand, formand 1963-91.
- Vagn Otterstrøm (1915-76 ekspeditionssekretær cand. polit.), Frederiksdal. Bestyrelsesmedlem 1959-76.
- E. Lunøe-Nielsen (1918-94 stadsarkitekt), Lyngby. Bestyrelsesmedlem 1963-74, næstformand 1964-74.
- Palle Lauring (1909-96 forfatter), Virum. Bestyrelsesmedlem 1965-74.
- Elsebeth Sundbo (1928-2000 landsretssagfører), Taarbæk. Bestyrelsesmedlem 1971-2000.
- Holger Rasmussen (1915-2009 overinspektør dr.phil.), Virum. Bestyrelsesmedlem 1971-2009.
- Inge Mejer Antonsen (1926- museumsinspektør mag. art.), Virum. Bestyrelsesmedlem 1972-2016.

Bestyrelsen

Ole Harkjær (1917-2003 borgmester), Lyngby.
Bestyrelsesmedlem 1973-2003.

Ebba Waaben (1921-92 arkivar mag.art.), Sorgenfri.
Bestyrelsesmedlem 1974-92.

Niels Friderichsen (1934- ingeniør), Lyngby.
Bestyrelsesmedlem 1974- , næstformand 1999- .

Bjarne Jespersen (1937- direktør), Lyngby.
Bestyrelsesmedlem 1977-2017, kasserer 1977-2009.

Jeppe Tønsberg (1950- arkivar cand.mag.). Bestyrelsesmedlem 1982-88 og 1991- , redaktør 1978-2013 og 2017, sekretær 1982-91, formand 1991-99.

Jørgen Bro Glistrup (1934- stadsbibliotekar), Virum.
Bestyrelsesmedlem 1988-96.

Poul Falk Hansen (1930-90 provst), Taarbæk.
Bestyrelsesmedlem 1988-90.

Kai Aage Ørnskov (1929-2014 borgmester), Virum.
Bestyrelsesmedlem 1989-2009.

Jan Møller (1929- kontorchef cand. jur., forfatter), Virum. Bestyrelsesmedlem 1991-2016.

Hanne Lise Jørgensen (1953- datanom), Lyngby.
Bestyrelsesmedlem 1992- , webmaster 2017-.

Vagn Andersen (1932- vognmand, direktør), Lyngby.
Bestyrelsesmedlem 1997- , formand 1999-2009.

Karen Hjorth (1943- arkivar cand. mag.), Lyngby.
Bestyrelsesmedlem 2001- . formand 2009- .

Rolf Aagaard-Svendsen (1948- borgmester), Lyngby.
Bestyrelsesmedlem 2003- .

Ole Poulsen (1951- revisor), Lyngby.
Bestyrelsesmedlem 2009- , kasserer 2009- .

Uffe Thorlacius (1951- advokat), Lyngby.
Bestyrelsesmedlem 2009- .

Jørgen Reedtz (1951- skoleleder), Virum.
Bestyrelsesmedlem 2016- .

Hanne Ekstrand (1944- byretsdommer), Lyngby.
Bestyrelsesmedlem 2016- .

Tilforordnet bestyrelsen:
Birgit Sørensen (1947- stadsbibliotekar). Tilforordnet 1996-2010.
Lise Skjøt-Pedersen (1955- arkivar cand. mag.).
Tilforordnet og sekretær 1997-2016, redaktør 2013-16.

Lyngby-bøgernes indhold 1928-2016

1928:

Valdemar Fraas: Skoleforhold i Lyngby-Taarbæk Kommune gennem Tiderne. 1928. 124 sider.
(Side 107-22: biografisk oversigt over kommunens lærere til 1928).

1933-39:

Lyngby-Bogen. 1933-39. Bind 1. 374 sider.
Udkommet i 5 hæfter 1933, 1934, 1935, 1937 og 1939 samt registerhæfte. Indhold:

Hæfte 1 (Lyngby-Bogen 1933).

Gyrithe Lemche: Lyngby set i Rundskue fra Kirkebakken 1810 3-12
Johan Lemche: Sorgenfri fra ca. 1200 til vore dage 13-19
J. Rambøll: Frederiksdal omkring 1735 20-39
C. V. Otterstrøm: Hulsø og de gamle Karpedamme 40-45
J. Rambøll: Om Damfiskeriet ved Frederiksdal . . 46-48
Gyrithe Lemche: Breve fra Christian Winther til Alvilde Müffelmann 49-64

Hæfte 2 (Lyngby-Bogen 1934)

Johan Lemche: (Anmeldelse af) Eiler Nystrøm: Lyngby Sogn i Fortid og Nutid. 65-72
A. C. Tandrup: Har Sokkelund Herreds Tingsted ligget ved Stokkerup? 73-75
A. C. Tandrup: Stenhuggerens Gaard. Mølletorp i det 17. Aarhundrede 76-83
Gyrithe Lemche: Den Bernstorffske Vennekreds i Lyngby. 84-92
J. Rambøll: De Virum Bønder paa Kristian den Fjerdes Tid 93-136

Hæfte 3 (Lyngby-Bogen 1935)

J. A. C. Rastrup: Byggeforskel i Lyngby-Taarbæk Kommune efter 1870 137-60
Gyrithe Lemche: Bone Falch Rønne 161-62
Bone Falch Rønne: Regnskab for Lyngby Sogns Fattig-Væsen (...) 1804 163-92
Johan Lemche: Under "Sorgenfris" Enemærker 193-212

Hæfte 4 (Lyngby-Bogen 1937)

Sang ved Deres Majestæters Kongens og Dronningens allerhøieste Ankomst til Sorgenfri Slot den 6. Mai 1840 . . . 213-14
A. C. Tandrup: By og Bol. 215-32
Fra Udskiftningen af Lyngby Bondejord i Aaret 1777. 233-39
Johan Lemche: Lyngby Bys Bondejord paa Udskiftningens Tid (1777-78) 240-50
Soldaterbreve fra 1864 251-54
Velkomst-Hilsen til Lyngby Sogns Søe-Krigere, den 6te April 1851 255
Sang ved Mindetavlen i Lyngby Kirke, den 25de Juli 1867 256
En Dagbog (ført af familien Tutein) 257-73
Strandmøllen 274-78
En Revue over en Landsby 279-80

Hæfte 5 (Lyngby-Bogen 1939)

C. M. Smidt: Lyngby Kirke 281-326
H. A. Rosendal: Nogle Meddelelser om Præster i Lyngby efter Reformationen 327-57
Register til Lyngby-Bogen 1933-39 359-74

1941

Vilhelm Marstrand: Kongens Lyngby. Landsbybyggelsens Opstaaen og Udvikling. 1941. 128 sider. (Lyngby-Bogen 1941).

1943

Lyngby-Bogen. 1943. Bind 2.

Bindet er principielt uafsluttet, idet kun hæfte 1 er udkommet: A. C. Tandrup: Det kommunale Styre i Lyngby-Taarbæk Kommune.

1. Del, 1842-1892. 1943. 138 sider.

(Side 127-37: biografisk oversigt over sognerådsmedlemmer).

1944

Hjemstavnsbog for Lyngby-Taarbæk Kommune. 1944.

Principielt uafsluttet, idet kun 1. del er udkommet:

Jens A. Weile: Overfladeformer og Jordbund. Planter og Dyr. 1944. 40 sider, illustreret.

1946-53

Lyngby-Bogen. 1946-53. Bind 3. 288 sider.

Udkommet i 4 hæfter 1946, 1948, 1949 og 1953.

Indhold:

Hæfte 1 (Lyngby-Bogen 1946)

J. A. C. Rastrup: Gyrithe Lemche. 3-10

Johan Lemche: "Minderuner" 11-21

Georg Lehwald: Spredte Erindringer fra min Ungdom. 22-28

H. V. Rygner: De gamle Gaarde i Lyngby. 29-41

Preben Wilmann: Johan Wilmann 42-52

Johan Lemche: Omkring "Store Kro" i

Kongens Lyngby. 53-64

Hæfte 2 (Lyngby-Bogen 1945)

P. V. Glob: Oldtidsminder i Kongens Lyngby og Dyrehaven. 65-160

Hæfte 3 (Lyngby-Bogen 1949)

A. C. Tandrup: Lyngby Sogn i Modgangs Dage. . . 161-76

Aage Dannemand Jensen: Af Vinhandler

Hans Bruun Ellers "Tildragelser" 177-92

Valdemar Møller: Fra det gamle Lyngby 193-218

Johan Lemche: Da "Eremitagen" var i

Farezonen 219-26

Johan Lemche: Minderuner II 227-36

Gyrithe Lemche: De gamle Huse paa

Smedebakken (digt) 237-38

Gyrithe Lemche: Ved Indvielsen af Raadhuset

i Kongens Lyngby (sang). 239-40

Hæfte 4 (Lyngby-Bogen 1953)

J. A. C. Rastrup: Historisk-topografisk selskabs første 25 år 241-52

Andrea Kibenich: Lidt om de tre små byer i

Dyrehaven 253-59

Johan Lemche: Tove paa Hjortholm 260-62

J. A. C. Rastrup: Lundtofte by og sogn 263-76

Register. 277-88

1956-59

Lyngby-Bogen. 1956-59. Bind 4. 251 sider.

Udkommet i 2 hæfter 1956 og 1959. Indhold:

Hæfte 1 (Lyngby-Bogen 1956)

A. C. Tandrup: De tre familier Lund i Kongens

Lyngby og Fuglevad i det 19. århundrede. 5-38

P. Gamrath: Fra Taarbæk Sogn 39-49

Karen Christensen: "Fra Balber Kræstersens

Dave" Taarbæk 1853-1879 50-58

F. M. Madsen: Fra Brede om Brede. Med

bidrag af Signe Veel, Andreas Schmidt, Peter

Petersen, Chr. Nielsen og Niels E. Daverkosen . . 59-90

Valborg Orlamundt: Erindringer fra Kongens

Lyngby i slutningen af det nittende århundrede

og begyndelsen af det tyvende århundrede 91-96

Lyngby-bøgernes indhold

Hans Hansen: Nogle erindringer fra min barndom i Lyngby 97-101
J. A. C. Rastrup og V. Rud-Petersen: Fredede bygninger, skulpturer, mindesmærker og oldtidsminder i Sorgenfri Slotshave og på de fra Sorgenfri Slot udskilte ejendomme 102-24

Hæfte 2 (Lyngby-Bogen 1959)

Svend Thorsen: Bondedreng på Lyngby-egnen . . . 125-32
Poul Knudsen: Barndoms minder fra Bondebyen i Kongens Lyngby 133-39
Vald. Møller: Visesangeren i Kongens Lyngby. . . 140-43
Chr. Hansen: Mine Erindringer om Virum og Frederiksdal fra først i 1880'erne til ca. 1950 . . . 144-65
Kai Uldall: Frilandsmuseet ved Sorgenfri 166-93
J. A. C. Rastrup: Kongens Lyngby bondejord indtil år 1766 194-203
J. A. C. Rastrup: Fortunbyen i Kongens Lyngby. . . 204-51

1960-62

Lyngby-Bogen. 1960-62. Bind 5. 302 sider.
Udkommet i 3 hæfter 1960, 1961 og 1962. Indhold:

Hæfte 1 (Lyngby-Bogen 1960)

Svend Thorsen: I den gamle skolegård på Lyngby Hovedgade 50 år efter. 5-26
Anna Lundberg: Erindringer fra Kongens Lyngby. 27-31
Vald. Møller: Tingbogen fortæller om det gamle Kongens Lyngby 32-38
V. Rud-Petersen: Mindesmærker og skulpturer i Lyngby-Taarbæk Kommune uden for Sorgenfri Slots jorder 39-72
Historisk-topografisk Selskabs publikationer . . . 73-77

Hæfte 2 (Lyngby-Bogen 1961)

Svend Thorsen: Dr. phil. et theol. H. F. Rørdam, Lyng-

bys sognepræst gennem 30 år 81-94
Karen Schack: Erindringer fra min barndomsby spændende over ca. 20 år 95-108
J. A. C. Rastrup: Industrien i Lyngby-Taarbæk Kommune 109-50

Hæfte 3 (Lyngby-Bogen 1962)

Kai Uldall: Avisnyt om Kongens Lyngby for et par hundrede år siden 151-91
Vald. Møller: Fra Sokkelund Herreds tingbøger 1620-45 192-202
A. N. Hvidt: Københavns Nordfront 203-42
Marie Louise Ussing: Barn i Kongens Lyngby. . 243-91
Svend Thorsen: Rædsel over Nordre Birk.
Erindringer fra Bulotti-ugen i november 1908 292-302

1963-65

Lyngby-Bogen. 1963-65. Bind 6. 234 sider.
Udkommet i 3 hæfter 1963, 1964 og 1965 samt register. Indhold:

Hæfte 1 (Lyngby-Bogen 1963)

Svend Thorsen: "Den røde Bølge" over Lyngby . . 1-18
H. Øhlers: Brede Plejehjem 19-40
Marie Louise Ussing: Begivenheder omkring Lyngby Sygehus ved århundredeskiftet 41-70
V. Sjøqvist: Viggo Stuckenberg og Lyngby 71-104
Inge Wohlert: Stednavnene Lugn, Fuglevad og Rådvad 105-09
Aage Børresen: Stadsingeniør J. A. C. Rastrup . 110-11

Hæfte 2 (Lyngby-Bogen 1964)

Ole Vinding: "Den skønneste egn på jorden" . . . 113-20
J. A. C. Rastrup: Vilhelm Marstrand og Kongens Lyngby. 121-33
Vald. Møller: Fra det gamle Kongens Lyngby sogn 134-40

Lyngby-bøgernes indhold

Svend Thorsen: Statskonsulent K. Hansen 141-52
Aage Børresen: Beretning om selskabets
virksomhed 1963/64 153-54

Hæfte 3 (Lyngby-Bogen 1965)

Gyrithe Lemche 1866 - 17. april - 1966. 155-56
Kai Uldall: Hvad Lyngby-Taarbæk folk ejede . . 157-80
Vald. Møller: Sognekongen Hans Lauridsen i
Virum 181-86
Inge Wohler: Nogle stednavne fra Dyrehaven . 187-94
Helmuth Larsen: Barndomserindringer fra
Brede ca. 1912-1922 195-218
Grundstensdokumenter . . . . . planche 8-10
Aage Børresen: Beretning om selskabets
virksomhed 1964/65 219-20
Register 221-34

1966-69

Lyngby-Bogen. 1966-69. Bind 7. 201 sider.
Udkommet i 2 hæfter 1966 og 1969. Indhold:

Hæfte 1 (Lyngby-Bogen 1966)

Viggo Kampmann og Chr. V. Madsen: Georg
Ferdinand von Duckwitz 1
G. F. Duckwitz: Erindringer om et hus i Lyngby . . . 3-9
Frederik Lange Grundtvig: Folkeminder fra
Lyngby Sogn 1864-70. 10-27
Kai Uldall: Hvad Lyngby sognefolk ejede.
Fra dødsboskifter 1669-75. 28-82
Erik Kjersgaard: Var det mig, der myrdede
Lyngby Station? 83-92
Aage Børresen: Beretning om selskabets
virksomhed 1965/66 93-94

Hæfte 2 (Lyngby-Bogen 1967-69)

Signe Prytz: Frederik VII som prins på Sorgenfri 95-143

Kai Uldall: Hvad Lyngby sognefolk ejede.
Fra dødsboskifter 1749-53 samt 1756. 144-88
P. Gamrath: Om Taarbæksdal 189-96
Jette Glob og Iørn Piø: Mennesker og miljøer.
Indsamling af gamle fotografier 197-98
Aage Børresen: Beretning om selskabets
virksomhed 1967-69 199-201

1967

Axel Bolvig: Lyngby Kirkes kalkmalerier i tekst og
billeder. 1967. 59 sider.

1970

Dyrehavs-blade og blade om Dyrehaven.
Ved Iørn Piø og Aage Børresen. 1970.

1971

Lyngby-Bogen 1970-71. 132 sider. Indhold:
Ebba Waaben: Mølleåen 1600-50 og en retssag
om vandkraften 1650-52 5-71
Kai Uldall: Lyngbyvejens milepæle 73-95
Fritz Alten: Familien Modeweg og Brede
Klædefabrik 96-110
Svend Thorsen: På en skoles hundredårsdag
(Lyngby Private Skole) 111-15
E. Carsten Larsen: Træk af Lyngbys kirkeliv
1924-42 116-29
Aage Børresen: Beretning om selskabets
virksomhed 1970/71 130-32

1973

Lyngby-Bogen 1972-73. 133 sider. Indhold:
Svend Aage Larsen: Drengear på Stampen
og i Raadvad. 5-91
O. Skovgaard-Petersen: Nordskrænten og
familien Skovgaard-Petersen 92-107

Knud Arne Wielandt Hansen: Friske fisk, lille frue	108-15
Soya: Gustav Wied Selskabet	116-30
Aage Børresen: Beretning om selskabets virksomhed 1972/73	131-33

1975

Sophienholm og familien Aller. Udarbejdet af H. J. Lemche efter optegnelser fra direktør Valdemar Aller. 1975. 103 sider. (Lyngby-Bogen 1974-75). Side 102-03: Aage Børresen: Beretning om selskabets virksomhed 1974/75.

1976

Lyngby-Bogen 1976. 140 sider. Indhold:	
Irene Skovgaard: Om min ungdom i Sorgenfri og om Musikskolen	5-33
Johs. Boager: Det ældste Frederiksdal.	34-69
Svend Aage Larsen: Ung i Raadvad 1923-34 . . .	70-135
Aage Børresen: Beretning om selskabets virksomhed 1975/76.	136-40

1977

Bredo L. Grandjean: Marienborg. Et nordsjællandsk landsteds historie. 1977. 71 sider.

1978

Lyngby-Bogen 1978. 198 sider. Indhold:	
Ingvar Nørgaard: Erindringer om Lyngby	5-18
Sofus Andersen: Erindringer	19-67
Signe Prytz: Skarlagensfeber epidemien i Lyngby 1912-13	68-83
Ena Hvidberg: Lyngbybønder - bondearistokrater. Selvførelse udtrykt gennem navneskik	84-97

F. C. C. F. Funch: Optegnelser vedrørende Frieboeshvile	98-133
Hans Kirchhoff: Georg Ferdinand Duckwitz. Skitser til et politisk portræt.	134-79
Jepp Tønsberg: Byhistorisk Samling for Lyngby-Taarbæk Kommune	180-92
Aage Børresen: Beretning om selskabets virksomhed 1976/77 og 1977/78	193-98

1979

Signe Prytz: Sorgenfri Slot og dets beboere. 1979. 216 sider. (Lyngby-Bogen 1979).
--

1980

Lyngby-Bogen 1980. 200 sider. Indhold:	
Jepp Tønsberg: Lyngby Gamle Kirkegård.	5-44
Ingeborg Cock-Clausen: Kattuntrykkeriet i Lyngby.	45-65
Valdemar Georg Skjoldager: Skjoldager-slægten og Lyngby	66-119
Jepp Tønsberg: Arbejdernes Byggeforening "Frem" i Lyngby.	120-56
Erik Vagn Jensen: Dreng i Lyngby under krigen	157-82
Jepp Tønsberg: Beretning om Byhistorisk Samlings virksomhed 1977-80.	183-88
Aage Børresen: Beretning om selskabets virksomhed 1978/79 og 1979/80	189-92

1981

Lyngby-Bogen 1981. 262 sider. Indhold:	
Hans Topsøe-Jensen og Ingvar Nielsen: Taarbæk Fiskeres Sangforening "Brage" og Taarbæk omkring 1881	5-48
Kai Schmidt: En papirdrengs erindringer.	49-162
Lars Erik Storm: Lyngby Fløde Is	163-208
Johannes Boager: "Flækken" 1963-1980	209-37

Aage Børresen: Beretning om selskabets virksomhed 1980/81 238-41

1981

Svend Aage Knudsen: Landskab og oldtid. Atlas over Søllerød og Lyngby-Taarbæk kommuner. 1981. 146 sider.

1982

Lyngby-Bogen 1982. 173 sider. Indhold:
 Jørgen Nybo Rasmussen: Lyngby Hovedgades anlæggelse 1764-67. 5-31
 Mette Maegaard Nielsen: Landstedet Albertinelyst. 32-60
 Birchs Gaard i Bondebyen 61-96
 H. J. Lemche: Omkring den Tuteinske Pavillon . 97-128
 Jeppe Tønsberg: Pritzel og Binder 129-63
 Aage Børresen: Beretning om selskabets virksomhed 1981/82. 164-65

1983

Person- og stedregister til Lyngby-Bogen og andre skrifter udgivet af Historisk-topografisk Selskab for Lyngby-Taarbæk Kommune i 50-året 1928-1978. 1983. 119 sider.

1983

Lyngby-Bogen 1983. 176 sider. Indhold:
 Lyngby i gamle dage 5-46
 Emanuel Skjoldager: Biskop Jakob Peter Mynsters visitatser i Lyngby 1836-1853. 47-64
 Hans Topsøe-Jensen: Taarbæk Grundejerforening og dens rolle i Lyngby-Taarbæks kommunalpolitik 1882-1914 65-104
 Axel Vollertzen: Træk af undervisningens historie på Lyngby tekniske Skole i perioden 1893-1983 . . 105-46

Jeppe Tønsberg: Lyngby-Taarbæks gamle foreninger. Tiden indtil omkring 1920 147-65
 Jeppe Tønsberg: Beretning om Byhistorisk Samlings virksomhed 1980-1983 166-70
 Aage Børresen: Beretning om selskabets virksomhed 1982 171-72

1984

Jeppe Tønsberg: Industrialiseringen af Lyngby. Træk af byens udvikling 1840-1916. 1984. 192 sider. (Lyngby-Bogen 1984).

1985

E. Prins: Der var engang en flyveplads. Lundtofte Flyveplads 1916-1959. 1985. 184 sider. (Lyngby-Bogen 1985).

1986

Lyngby-Bogen 1986. 192 sider. Indhold:
 Hans Topsøe-Jensen: Taarbæk Kro.
 Et 300 års jubilæum. 5-50
 Ida Packness: Taarbæk Apoteks historie. 51-67
 Harald G. Jensen: Skovtofte.
 En institutions historie 68-97
 Henrik Mortensen: Den gamle gartner i Hjortekær 98-128
 Klavs Lemche: Spejderminder 129-39
 Harald Geertsen: Det frivillige villaluftværn i Stengårdsallé-området 1944-45 140-44
 Poul W. Perch: Dansk Ungdomssamvirke i Lyngby. 145-56
 Kan en sådan skole nogensinde opstå igen?
 Sandfeldskolen 1951-1981. Ved Jens Kristiansen 157-64
 Gorm Busk: Kuhlau og Lyngby 165-74
 Jeppe Tønsberg: Beretning om Byhistorisk Samlings virksomhed 1983-1986 175-80

Aage Børresen: Beretning om selskabets virksomhed 1983, 1984 og 1985 181-87

1987

Jeppe Tønsberg: Handel i Kongens Lyngby gennem 100 år 1887-1987. 1987. 176 sider. (Lyngby-Bogen 1987).

1988

Lyngby-Bogen 1988. 192 sider. Indhold:
Henning Grelle: Arbejderbevægelsen i Lyngby-Taarbæk gennem 100 år 1888-1988 5-124
P. Gamrath: Fra Taarbæk Sogn 125-42
Johannes Boager: På sporet af det ældste Lyngby . 143-62
Jeppe Tønsberg: De danske Forsvarsbrødre for Lyngby og Omegn 1889-1989 163-74
Ole Thorbek: "Føl" i Lyngby C. B. 328. 175-86
Aage Børresen: Beretning om selskabets virksomhed 1986 og 1987 187-88

1989

Fra Taarbæk og Dyrehaven. 1989. 240 sider. (Lyngby-Bogen 1989). Indhold:
P. Gamrath: Taarbæk Kirke 5-12
Jeppe Tønsberg: Taarbæk Kirkegård 13-32
Johan Steffensen: Lodsens familiegravsted og historien bag det 33-48
Holger Rasmussen: Fiskeriet fra Taarbæk 49-84
Jeppe Tønsberg: Taarbæk Havns tilblivelse. 85-106
Poul Gamrath: Fra Taarbæk Sogn 107-20
H. Topsøe-Jensen: Husnavne og husnumre på Strandvejen i Springforbi 121-24
Ole Harkjær: Taarbæk - selvgroet og planlagt. Forsøg på planlægning i en selvbevidst bydel. . 125-42
Christina Bernsen: Friluftsteatret i Dyrehaven 143-214
Georg Lett: Gentofte-Lyngby Hospital og teltholderne på Dyrehavsbakken. 215-32

Aage Børresen: Beretning om selskabets virksomhed i 1988 233-34

1990

Lyngby-Bogen 1990. 176 sider. Indhold:
Jeppe Tønsberg: Lyngby Rådhus 5-32
Vibeke Schulin: Rokoko og nutid i Frederiksdal 33-44
Hans Erling Langkilde: Da villaen blev hverdag 45-90
Henning Bro: Kommunal boligpolitik og boligbyggeri i Lyngby-Taarbæk 1890-1930 91-165
Jeppe Tønsberg: Beretning om Byhistorisk Samling 1986-1990 166-71
Aage Børresen: Beretning om selskabets virksomhed i 1989 172-73

1991

John Poulsen: Nordbanen. Med tog til Nordsjælland gennem 125 år. 1991. 208 sider.

1991

Lyngby-Bogen 1991. 176 sider. Indhold:
Ole Harkjær: Fællesrepræsentationen for Idrætsforeninger i Lyngby-Taarbæk Kommune 1941-1991 5-6
Jørgen Skipper Nielsen og Steen Flindt: Idræt i Lyngby-Taarbæk 7-96
Jørgen Friis-Hansen: Vikingetidens vandmølle ved Mølleåen 97-112
Jeppe Tønsberg: Lyngby Nordre Mølle 113-28
Knud Magnusson: Erindringer fra Kgs. Lyngby i krigsårene 1940-45. 129-45
Henrik Mortensen: Glimt af Lystfiskeriforeningens historie i Lyngby-Taarbæk kommune. 146-70
Aage Børresen: Beretning om selskabets virksomhed i 1990 171-72

1992

Peter Wahl: Vejnavne i Lyngby-Taarbæk Kommune. 1992. 176 sider + kortbilag. (Lyngby-Bogen 1992).

1993

Lyngby-Bogen 1993. 192 sider. Indhold:
 Hans Erling Langkilde: Arkitektonisk nybrud i Lyngby og Dyrehaven.
 Om arkitekten Johs. Magdahl Nielsen, hans levned og byggevirksomhed i provinsen og Nordsjælland 5-48
 Johan Lemche: Bag Kulisserne. Personerne i Gyrithe Lemches romaner 49-112
 Viggo Sjøqvist: Ingeborg Stuckenberg's tragiske liv og død 113-28
 Jeppe Tønsberg: Jernbaneplassen i Lyngby 129-38
 Michael Sinding: Busserne på Jernbaneplassen 139-64
 Jens Ulff-Møller: Oktober 43 - oktober 93. Lyngby-befolkningens indsats i redningen af de danske jøder 165-80
 Jeppe Tønsberg: Beretning om Byhistorisk Samling 1990-1993 181-84
 Jeppe Tønsberg: Beretning om selskabets virksomhed i 1991 og 1992 185-87

1994

Jeppe Tønsberg: Baadfartern på Lyngby Sø, Bagsværd Sø og Furesøen. 1994. 144 sider.

1994

Lise Skjøt-Pedersen: Lundtofte. 1994. 208 sider. (Lyngby-Bogen 1994).

1996

Finn Solgård, Lise Skjøt-Pedersen og Jeppe Tønsberg: Lyngby Hovedgade.

Registrant over Hovedgadens bygninger. 1996. 496 sider.

1997

Birgitte Bøggild Johanssen og Hugo Johanssen: Lyngby Kirke. 1997. 156 sider. (Lyngby-Bogen 1995-97).

1998

Langs Mølleåen. 192 sider. 1998. (Lyngby-Bogen 1998). Indhold:
 Lise Skjøt-Pedersen: Fuursø-Møllestrøms Interessentskabs ældste forhandlingsprotokol. 4-7
 Jeppe Tønsberg: Drivkraft og bygninger på Mølleåens møller og fabrikker. 8-63
 Karen Hjorth: Arkivet på Frederiksdal. 64-80
 Fritz Alten: Glæsels Hus ved Frederiksdal Mølle 81-84
 Boum Pyndiah: Møller Madsen på Lyngby Mølle 1950-1980 85-94
 Peter Michelsen: Da Fuglevad Vindmølle blev reddet 95-112
 Lise Skjøt-Pedersen: Ørholm-Nymølle i dansk papirfabrikation 113-42
 Poul Strømstad: Eventyret i Mølleådalene 143-56
 Ole Harkjær: Da Raadvad blev reddet - og hvad der gik forud 157-67
 Torben Nielsen: Træk af det litterære liv på Strandmøllen 168-74
 Børge Graversen: Christian Nielsen på Strandmøllen 175-88

1999

Lyngby-Bogen 1999. 160 sider + kortbilag. Indhold:
 Christine Waage Rasmussen: Sorgenfri slotshave og park - en retrospektiv undersøgelse 3-34

Jeppe Tønsberg: Brede Klædefabriks produktionsbygninger	35-60
Jeppe Tønsberg: Brede Klædefabriks arbejderboliger.	61-120
Ole Harkjær og Jeppe Tønsberg: København og DTU som grundejere i Lyngby-Taarbæk.	121-36
Jeppe Tønsberg: Beretning om Byhistorisk Samlings virksomhed 1993-1998	137-44
Jeppe Tønsberg: Beretning om Historisk-topografisk Selskabs virksomhed 1993-1998.	145-56

2001

Sophienholm. 2001. 176 sider. (Lyngby-Bogen 2000-01). Indhold:

Jeppe Tønsberg: Sophienholms bygherre og nogle af dets senere ejere	5-16
Margrethe Floryan: Et europæisk lyststed	17-32
Karen Klitgaard Povlsen: Friederike Brun på Sophienholm	33-66
Mette Müller: Musikken på Sophienholm	67-78
Sven-Ingvar Andersson: Haverne på Sophienholm	79-100
Hos Carl og Laura Aller på Sophienholm	101-10
Michael B. Aller: Barn på Sophienholm i familien Allers tid	111-34
Ole Harkjær og Jeppe Tønsberg: Lyngby-Taarbæk Kommunes køb og ombygning af Sophienholm	135-44
Benedicte Bojesen: Udstillingerne på Sophienholm	145-67
Summaries. Translated by Mette Marie Rude	168-73

2002

Lyngby-Bogen 2002. 208 sider. Indhold:
 Melinda Young Stuart: Ferdinand Richardt. En Lyngby-kunstners liv I Danmark og Amerika 5-30

Jens Henrik Tiemroth: Dæmonernes dans eller digt og virkelighed. Den svenske digter August Strindberg og de mange Hansen'er i Københavns nordlige omegn	31-50
Jørgen Friis-Hansen: Vandstanden i Furesøen - topografisk og kulturhistorisk	51-62
Arne Linderholm: Lyngby Optimisterne 1975-2001 - et musikalsk eventyr.	63-80
Lyngby Kunstforening, hip, hip, hurra	81-144
Lise Skjøt-Pedersen: Fra karnap til tekøkken. Etablering af Lyngby-Taarbæk Kommunes ældreomsorg 1916-1974	145-203

2003

Vandet i Lyngby-Taarbæk. Udgivet i anledning af Teknisk Forvaltnings 100 års jubilæum. 2003. 112 sider. (Lyngby-Bogen 2003). Indhold:

Jeppe Tønsberg: Vandet i Lyngby-Taarbæk.	3-7
Peter Thorning Christensen: 11 millioner kubikmeter furesøvand. Oversvømmelsesplanlægget i Københavns nyere Landbefæstning	8-36
Peter V. Andersen: 100 års vandforsyning i Lyngby-Taarbæk Kommune.	37-62
Jeppe Tønsberg: Lyngby-Taarbæk Brandvæsen 1904-2004	63-84
Joan Friis-Nielsen og Palle Jørgensen: Kloakering og vandrensning i Lyngby-Taarbæk gennem 100 år	85-110

2004

Person- og stedregister til Lyngby-Bogen og andre skrifter udgivet af Historisk-topografisk Selskab for Lyngby-Taarbæk Kommune i 75 året 1928-2003. Udarbejdet af Rigmor Pedersen og Jeppe Tønsberg. 2004. 192 sider

2005

Lyngby-Bogen 2004-05. 176 sider. Indhold:

Erik Jeppesen: Min opvækst i Hjortekær 5-54

Henrik Mortensen: Glimt af butikslivet i det gamle Hjortekær 55-86

Ingerlise og Flemming Koefoed: Kunstnerbyen i Hjortekær 87-100

Karen Marie O. Bredegaard: Dansk funktionalisme og funkis i Lyngby-Taarbæk Kommune . . 101-22

Jeppe Tønsberg: Tømmerhandler Johannes Fog og hans virksomhed i Lyngby. 123-56

Beretning om Byhistorisk Samlings virksomhed 1999-2004. 157-65

Beretning om Historisk-topografisk Selskabs virksomhed 1999-2004. 166-70

2006

Lise Skjøt-Pedersen: Porcelænsfabriken ”Danmark” 1936-1969. Kjøbenhavn Porcellains Maleri. 2006. 227 sider. (Lyngby-Bogen 2006).

2007

Lyngby-Bogen 2007. 176 sider. Indhold:

Bente Jensen: Lyngbygård. Min mormors og morfars hus. 3-36

Gunnar Hoffmann: Min barndom i Bondebyen i Lyngby. 37-48

Klaus Thiesen: Sidste mand slukker – og lukker. Træk af 150 års landmålerundervisning på Den Polytekniske Lærestanstalt og Landmålervej . . . 49-128

Peter Hvidtfeldt: Hus ved hus i skoven. Bopladser fra yngre stenalder i Lyngby-Taarbæk . . 129-44

Jens Johansen: Taarbæks butikker 145-65

Jeppe Tønsberg: Hyldehavehusene.

En international bebyggelse i Lyngby. 166-73

2008

Lyngby-Bogen 2008. 176 sider. Indhold:

Peter Thorning Christensen: Nordfronten af Københavns Befæstning. Københavns nyere Befæstnings historie. 3-96

Peter Hvidtfeldt: Søerne og de vejløse skove.

Fund fra den ældre stenalder i Lyngby-Taarbæk 97-128

Jeppe Tønsberg: Lyngby Assistens Kirkegård . . 129-72

2009

Et skolevæsen i udvikling. Brikker til en historisk mosaik om Lyngby-Taarbæk Kommunes skoler. 2009. 320 sider. (Lyngby-Bogen 2009). Indhold:

Forord 5-6

Henning Petersen: En levedygtig hundredårig. Engelsborgskolen 1909-2009 7-18

Jørgen Laursen og Peter Fuglsang: Taarbæk Skole . 19-28

Torben Steen Nielsen: Virum Skole. 29-38

Ole Jakobsen: Lundtofte Skole. En lokalskole med en lang historie 39-48

Vibeke Zanchø Andersen: Lindegårdsskolen . . . 49-56

Vibeke Bacher: Kongevejens Skole. 57-64

Åke Sandö: Ulrikkenborgskolen 1952-1991 65-72

Jørgen Laursen og Bente Kjøgx: Hummeltofteskolen. 73-78

Søren Güllich: Fuglsanggårdsskolen – et tilbageblik fra 1990’erne og 2000’erne. 79-84

Birte Hansen og Mikael Nielsen: Trongårdsskolen . 85-90

Baunegårdsskolen. Af Vibeke Bacher m.fl. 91-98

Ole Hur Jørgensen: Sorgenfriskolen – på vej mod de 60 år. 99-106

Jens Jørgensen og Jørgen Reedtz: Heldagsskolen Fuglsanggård – om Heldagsskolen i Lyngby-Taarbæk Kommune 107-10

Jørgen Morthorst: Ungdomsskolen – om Lyngby-Taarbæk Ungdomsskole 111-18

Interview med Inger Steen Madsen, skoleudvalgsformand 1974-87	119-26	Bogens forfattere	313-16
Interview med Rolf Aagaard-Svendsen, skoleudvalgsformand 1987-89.	127-32	2010	
Interview med Helle Nielsen, formand for Skole- og Fritidsudvalget 1990-2001	133-40	Fabrikken i Brede. Krudtværk og kobberværk, industripark og nationalmuseum. 2010. 160 sider. (Lyngby-Bogen 2010). Indhold:	
Interview med Kjeld Jørgensen, formand for Skole- og Fritidsudvalget 2002-03, formand for Børneudvalget 2004-08.	141-50	Lars Hoffmann Barfod: Danmarks krudtkammer. Brede, Ørholm, Stampen og Raadvad krudtmøller ca. 1550-1757.	3-22
Mogens Trige: 40 år på Lyngby-Taarbæks skoler.	151-66	Bent Knie-Andersen: Brede Kobberværk	23-64
Poul Andersen: Skoleplanlægningen gennem de sidste 50 år.	167-80	Jeppe Tønsberg: Brede Klædefabrik som industripark 1956-1967	65-102
Poul Andersen: Evaluering og kvalitetsudvikling.	181-88	Bodil Bundgaard Rasmussen: Fra fabrik til museumseksperiment. Et blik på Bredeudstillingernes historie	103-38
Kristian Brønd og Lise Dalgaard: IT i undervisningen i Lyngby-Taarbæk Kommune	189-96	Boum Pyndiah: Maskinerne fra Løgstør Klædefabrik og deres lange rejse.	139-56
Peter Frøslev: Pædagogisk Center	197-204	2011	
Mogens Hansen: PPR – pædagogisk-psykologisk rådgivning	205-10	Lyngby-Bogen 2011. 176 sider. Indhold:	
Hanne Lindau: Perspektivplanen for specialundervisning.	211-18	J. P. Vestergaard: Til Manøvre	3-20
Jørgen Nygaard Markussen: Lyngby Lydhus	219-26	Carl Madsen: Brede.	21-48
Carsten Halleby: ”En målrettet læseindsats fører til resultater”.	227-34	Tove Smidth: Barn i Brede i 1930’erne	49-74
Keld Johansen: Udviklingen der skabte Lyngby-Taarbæk Musikskole	235-44	Lars Friis: Th. Frobenius & Sønner. En verdenskendt virksomhed i Lyngby.	75-112
Jørn Baltzer: Lyngby-Taarbæk Kommunes feriekolonier og lejrskoler	245-54	Peter Hvidtfeldt, Jesper Grand og Peter Hoffmann: Det store landnam i Lyngby-Taarbæk. Syv bopladser fra enkeltgravstiden 2800-2400 f.Kr.	113-34
Jørgen Reedtz: Lyngby-Taarbæk Kommunalærerforening	255-58	Peter Hoffmann: ”Hildebrandts Samling”. En samlers fornemmelse for stenalderens kunsthåndværk.	135-60
Bo Jansen og Dorthé Reedtz: Glimt af fritidspasningsordningerne fra 1972 til 1988.	259-66	Beretning om Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv 2005-11	161-68
Skolevæsenets politiske og administrative ledere.	267-68	Beretning om Historisk-topografisk Selskab 2005-10	169-72
Der var engang... - Et tilbageblik på hundrede års skolehistorie. Redigeret og kommenteret af Henning Petersen	269-312		

2012

Lyngby-Bogen 2012. 176 sider. Indhold:

Aase Tribini Clausen: Erindringer fra mit gøglerliv.	3-32
Tove Smidth: Dengang en studenterhue var noget særligt	33-50
Klaus Waage: Springforbiplanen 1939-2012.	51-78
Lundtofte Skoles Musikkorps	79-114
Erling Kjær Knudsen: Lyngby Radio oxz. Fra eventyr til saga blot.	115-38
Niels Peter Arskog: Efter 27 års tale er Radio Mølleå tavs	139-44
Viktor Thomas: Da Lyngby-Taarbæk Bladet var meget lille – og Lyngby-Taarbæk Kommune også var det.	145-71

2012

Karen Hjorth og Jeppe Tønsberg: Da Lyngby blev
Lyngby-Taarbæk. Billeder fra tiden omkring 1910.
2012. 112 sider + kort.

2013

Lyngby-Bogen 2013. 184 sider. Indhold:

Jeppe Tønsberg: Jernbanevej i Lyngby	3-114
Freddy H. Christensen: Billettør på De røde Rutebiler efterår 1954	115-36
Peter Hvidtfeldt: Bronzealder i Lyngby-Taarbæk .	137-60
Johan Lemche: Gamle Minder fra Københavns Omegn	161-78

2014

Jeppe Tønsberg: Taarbæk som det var engang. 2014.
180 sider. (Lyngby-Bogen 2014).

2015

Lise Skjøtt-Pedersen: Lyngby-Taarbæk i 1950'erne.
2015. 132 sider. (Lyngby-Bogen 2015).

2016

Lyngby-Bogen 2016. 190 sider. Indhold:

Aage Hoffmann: Lyngby Cycle Club 1919-1975. Sejre og kammeratskab.	3-73
Michael Krogsgaard: Georg Jensen 150 år	74-118
Bent Aaby og Niels Riis: Lyngby Åmose. Natur og kultur gennem 6000 år	119-50
Jeppe Tønsberg: Lyngbys historiske græsplæne .	151-86

Karen Hjorth:

Historisk-topografisk Selskab for Lyngby-Taarbæk Kommune 1927-2017

Den 9. december 1927 blev der holdt stiftende generalforsamling i en ny forening, som denne dag fik navnet *Historisk-topografisk Selskab for Lyngby-Taarbæk Kommune*. Den 11. december 2017 fejrer selvsamme selskab sin 90 års dag ved et møde og med udsendelse af denne årbog, der i billeder og tekst bringer vidnesbyrd fra hvert af de 90 år, der er gået. Her er også genoptrykt to artikler, der trækker trådene endnu længere tilbage. Gyrithe Lemches skildring af Lyngby omkring 1810 var den indledende artikel i den første Lyngby-Bog fra 1933. Svend Thorsens fortælling om det bondeland, som den nordlige del af Københavns Amt var i begyndelsen af 1900-tallet, og som forsvandt i de næste 100 år, er fra Lyngby-Bogen 1959. Den velskrevne artikel placerer Lyngby i en sammenhæng, der peger ud over det rent lokalhistoriske, og den er et godt eksempel på, at de gamle Lyngby-Bøger stadig er læseværdige.

Halvfems år er en anselig alder, selv for et historisk selskab. Nye medier og kommunikationsformer udvikler sig med rivende hast, og hvilke konsekvenser, det får for selskabets fremtidige virksomhed, er umuligt at spå om. Men det ændrer intet ved den skat af natur og kulturminde, der findes i Lyngby-Taarbæk Kommune, og for den historiske interesse, der har været og er hos områdets beboere.

Netop interessen for at samles om og udbrede viden var styrende for den kreds af det *bedre borgerskab*, solide embeds-, handels- og håndværksfolk, der i 1927 fostrede og støttede ideen om at samle kommunens historie og sprede den i skriftlig og mundtlig form til alle kommunens borgere.

Det følgende er en kort historie om Selskabet selv, som den er dokumenteret i referater fra generalforsamlinger og bestyrelsesmøder.

Om begyndelsen fortæller stadsingeniør J.A.C. Rastrup i anledning af 25-års jubilæet. Han var medlem fra 1927, bestyrelsesmedlem siden 1932 og formand 1940-63. (Gengivet efter: Historisk-topografisk Selskabs første 25 år. Beretning ved J.A.C. Rastrup (Lyngby-Bogen 1946-53, side 241-52). Heraf er gengivet side 241-44).

”I slutningen af oktober 1927 udsendtes væsentlig på initiativ af hr. lærer Madsen, Brede, til c. 100 adresser i kommunen følgende trykte henvendelse:

„Fra forskellige sider er der jævnligt fremkommet vidnesbyrd om en trang til nærmere kendskab til den minderige og i mange retninger ejendommelige egn, vi lever i, og ønsker om at få samlede oplysninger om de kendte personligheder, der gennem tiderne har færdes her, de virksomheder, der har trivedes, og det liv, der har udfoldet sig i egnen mellem søerne og sundet, hvor næsten hver plet har sit at fortælle, blot det bliver draget frem.

Vi har tænkt, at disse ønsker bedst kunne tilfredsstilles ved hjælp af en historisk-topografisk forening i lighed med de foreninger, der er dannet i Gentofte og andre steder, og vi tillader os derfor at anmode Dem om at komme til stede ved et forberedende møde på Grundtvigs Højskole torsdag den 27. oktober kl. 8 aften, hvor vi i en mindre kreds skulle drøfte, hvilke opgaver, foreningen skal tage op, i hvilket omfang den skal virke, og hvorledes sagen bedst kan lægges frem for offentligheden.

Kender De andre, der måtte interessere sig for denne sag, er disse selvfølgelig velkomne til mødet.

Lyngby, den 22. oktober 1927.

J. Glob, kunstmaler.

J. J. Hansen, forstander.
 G. Krohn, sognepræst.
 Gyrithe Lemche, forfatter.
 Sv. Leopold, forfatter.
 F. Madsen, lærer.
 H. Rosendal, højskoleforstander.
 C. Smidt, arkitekt.
 J. Wilmann, folketingsmand."

Ved mødet på Grundtvigs Højskole 27. oktober var mødt ca. 50 indbudte. Da der viste sig god tilslutning til oprettelsen af en forening, valgtes et stiftelsesudvalg bestående af de 9 indbydere. Dette udvalg supplerede sig med kredslæge Lemche. Et snævrere udvalg på 3 medlemmer nedsattes bestående af: Kredslæge Lemche, lærer Madsen og forstander Rosendal. Disse skulle udarbejde forslag til foreningens navn og love.

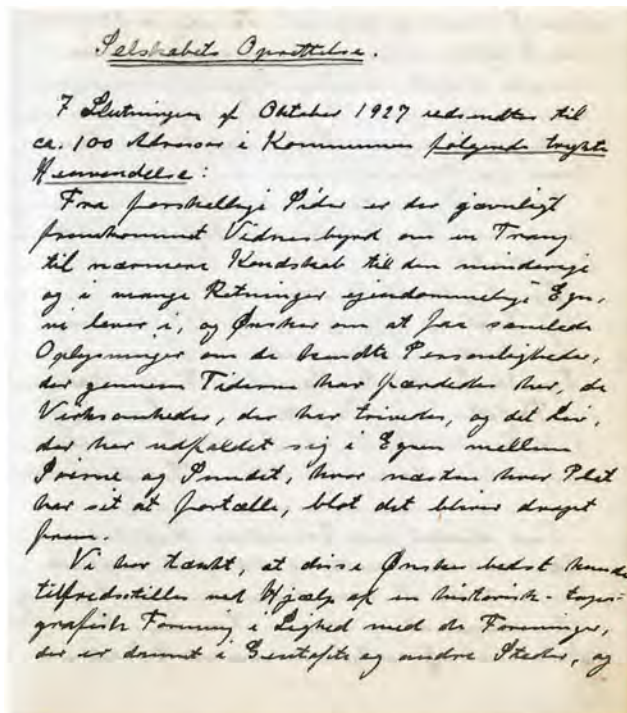
For at vække interesse for sagen i videre kredse afholdtes et offentligt møde på Hotel Lyngby 11. november, hvor fru Gyrithe Lemche talte om "Lyngby omkring år 1800". Både mødet og det efterfølgende kaffebord havde megen tilslutning. Ved kaffebordet talte flere af deltagerne om gamle dage, blandt andre repræsentant Carl Lehwald og dyrlæge Lorentzen.

Derefter holdtes generalforsamling 9. december på Hotel Lyngby, hvor foreningen fik sin endelige dåb og blev døbt: Historisk-topografisk Selskab for Lyngby-Taarbæk Kommune.

Selskabets formål er at udbrede kendskab til og vække interesse for Lyngby-Taarbæk kommune i fortid og nutid såvel i historisk, topografisk, økonomisk som kulturel henseende, samt at støtte bestræbelser for at bevare, hvad der har historisk eller æstetisk værdi.

Generalforsamlingen afholdes om foråret, og regnskabsåret er finansåret.

Det vedtoges at sætte kontingentet så lavt som til 2

Historisk-topografisk Selskabs første forhandlingsprotokol fra 1927, side 3 om Selskabets oprettelse. På side 22-23 ses protokollens side 6-8 med vedtægterne, som bortset fra § 2 stadig er gældende. (Historisk-topografisk Selskabs arkiv).

kr. for første medlem af en husstand og 1 kr. for hvert følgende medlem for at give så mange som muligt lejlighed til tilslutning, men da man indså vanskeligheden ved at arbejde med så lille en indtægt, vedtog man at oprette et virkefond ved tilskud fra kommune og institutioner samt frivillige personlige bidrag.

Til formand valgtes forfatterinden fru Gyrithe Lemche. Til medlemmer af bestyrelsen, som skulle bestå af indtil 10 andre medlemmer, valgtes: Lærer Madsen, Brede, bibliotekar Møballe, Lyngby, magister Otter-

strøm, Frederiksdal, manufakturhandler Johannes Petersen, Lyngby, folketingsmand J. Wilmann, Lyngby, tømrermester Ingvar Nielsen, Taarbæk, forstander J. Hansen, Landboskolen ved Lyngby, arkitekt C. Smidt, Lyngby, repræsentant Carl Lehwald, Lyngby, lærer H. Jørgensen, Lundtofte.

Revisorer: Grosserer Asmussen, Lyngby, fru Sinding, Lyngby. Bestyrelsen nedsatte et snævrere udvalg bestående af formanden og lærer Madsen, næstformand og sekretær, samt bibliotekar Møballe, kasserer og regnskabsfører.

I fru Gyrithe Lemche fik selskabet den bedst mulige formand. Fruens interesse for topografisk historie i denne egn og fruens initiativ og evne til at igangsætte og gennemføre foranstaltninger og forskninger i selskabets formål var enestående.

Selskabet kunne allerede i oktober 1928 udsende sin første publikation, nemlig skoleinspektør Vald. Fraas' "Skoleforhold i Lyngby-Taarbæk Kommune gennem Tiderne", en særdeles pålidelig og god bog.

Da man i disse år imidlertid stadig afventede dr. Eiler Nystrøms bebudede bog "Lyngby Sogn i Fortid og Nutid", og de lokale forfattere ikke havde lyst til at ofentliggøre bidrag til lokalhistorien førend udgivelsen af denne bog, som man - efter at have læst dr. Nystrøms tidligere bøger om Søllerød (1911) og Gentofte (1916) - var klar over ville blive meget grundig og indeholde en mængde udmærket stof vedrørende Kongens Lyngby, varede det noget, førend den næste af selskabet udgivne publikation udkom, nemlig til 1933.

I disse venteår gjorde selskabet et stort arbejde med at hjælpe dr. Nystrøm med at få færdigskrevet bogen, men samtidig arbejdedes energisk med andre opgaver.

Således søgte man at få gode lokalhistoriske foredrag til selskabets sammenkomster, nemlig fra kredslæge Lemche om gamle Lyngbybygninger, specielt Kroen

Holland (1927), overretssagfører Werner om Dyrehaven, historisk og topografisk (1928), forstander Hansen (Landbrugsskolen) om Sorgenfri og dets beboere (1929 og 1930), arkitekt Smidt om Lyngby Kirke (1930), kredslæge J. Lemche om de gamle lystejendomme ved Bagsværd sø inden for Lyngby-Taarbæk kommune (1930), dr. Louis Bobe om Sofienholm på Frederikke Bruuns tid (1930), fru Gyrithe Lemche om familien Tutein i Lyngby og dens landsteder (1930), højskoleforstander Borup om Grundtvigs Højskoles historie (1931), fru Gyrithe Lemche om den tyske kulturkreds i Lyngby 1750-1775 (1932), arkitekt Zangenberg om Frederiksdal, Lyngby og Fuglevad møllers historie (1932) og arkitekt Zangenberg om Brede og Ørholm møllers historie (1933).

Udflugter til historisk interessante steder i kommunen foretoges i disse år til Lyngby Kirke (1929), til Aldershvile (1929) til Frilandsmuseet (1930), til møllerne Frederiksdal-Fuglevad (1931), til Brede og Ørholm møller (1932) og til Frederiksdal Storskov og Frederiksdal (1933).

Også på anden måde ydedes en indsats i disse år. Selskabet medvirkede således til, at kommunen købte Gl. Rustenborg, at Frilandsmuseet ikke blev flyttet fra Lyngby, men tværtimod fik en stor bevilling til retablering og udvidelse, at Louisekilde blev istandsat og mindetavle opsat, og at stengærdet mellem Sorgenfri slotshave og Kongevejen blev ombygget på en skånksom og smuk måde. Selskabet søgte at formå fabrikejer Hasselbalch til at undlade at nedrive de historiske og smukke bygninger på Smedebakken (Brunborg m.fl.), men denne aktion bar ikke frugt.

En særlig omtale bør gives den store og vellykkede udstilling af historisk-topografisk interessante billeder fra Lyngby-Taarbæk kommune, hvilken udstilling selskabet afholdt i 1931 på Hotel Lyngby. Foruden udstil-

ling af de billeder, som er i kommunens eller selskabets besiddelse, havde man lånt alt, hvad der kunne opdri- ves af sådanne billeder hos private, hvorved man sam- tidig fik en god oversigt over, hvad der eksisterer deraf.

Med udstillingen var arrangeret folkedanse og hjem- stavnsange og adskillig anden underholdning. Fra denne udstilling stammer malermester Sandøes ud- mærkede gipsmodel af Kongens Lyngby, således som byen må formodes at have set ud i 1810.

Selskabet var blevet ked af at vente på dr. Nystrøms

bog, som i øvrigt udkom i 1934 og siden har været et uvurderligt grundlag for al yderligere forskning i kom- munen. Selskabet udgav derfor i 1933 den første egent- lige Lyngby-bog”

Efter generalforsamlingen 1927 anlagdes en forhand- lingsprotokol. Ved det første bestyrelsesmøde, 20.de- cember 1927, blev overlærer F. M. Madsen, Brede, valgt til næstformand og sekretær og dermed referent ved generalforsamlinger og bestyrelsesmøder. Dette hverv bestred han indtil sommeren 1940, samme år som Gy-

Halfdan Sandøes model af Lyngby i 1810 eksisterer ikke længere, men dette fotografi viser hele modellen set fra syd. Modellen er lavet bl.a. efter et matrikelkort fra 1811, som er gengivet i moderne retegning i Lyngby-Bogen 1959. (Jeppe Tønsberg foto).

rithe Lemche på grund af svigtende helbred frabad sig formandshvervet.

Andre overtog bestyrelsesposterne, og ser man på listen over bestyrelsesmedlemmer, som er trykt i denne bog, falder det i øjnene, at bestyrelsesmedlem var og er man i mange år. Den nuværende bestyrelses næstformand har været med i 43 år. Ved 25-års jubilæet var der endnu 2 bestyrelsesmedlemmer, som blev indvalgt i 1927, overbibliotekar Møballe og magister Otterstrøm.

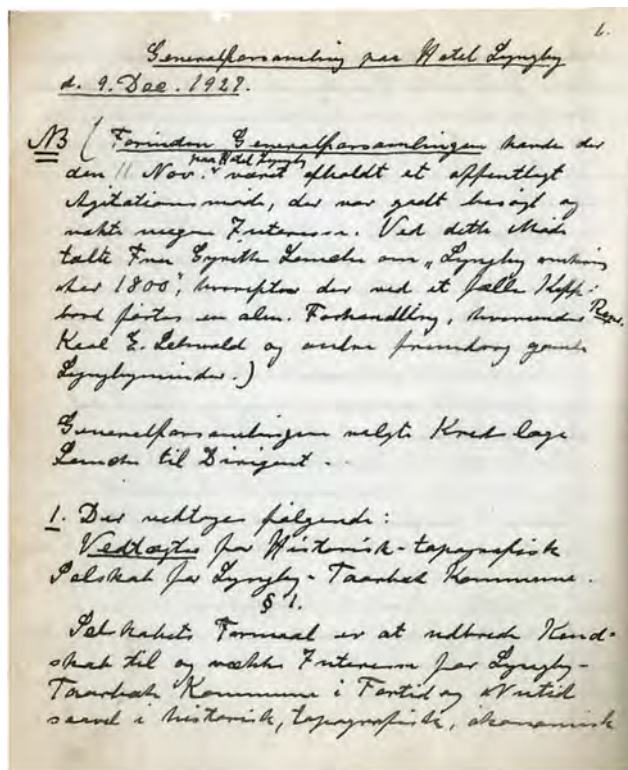
I de 90 år har der i alt været 47 personer i bestyrelsen med dens op til 10 medlemmer. Der er også tradition for lange formandskaber, den nuværende formand er kun nummer 6 på 90 år. Stadsbibliotekar Aage Børresen bestred posten i 28 år og er dermed den længst siddende formand.

På det første bestyrelsesmøde blev nedsat et forretningsudvalg på 3 medlemmer, Gyrithe Lemche, formand, lærer Madsen, næstformand og sekretær og bibliotekar Møballe, regnskabsfører og kasserer. 182 personer havde meldt sig som medlemmer. Fotograf Bentsen fra Lyngby tilbød gratis fotoarbejde for Selskabet. Man vedtog endvidere at undersøge muligheden for tilskud fra kommunen, sparekasse og bank samt fra private.

På den første generalforsamling blev selskabets vedtægter fastlagt. De er stadig gældende i den formulering, de fik i 1927. Kun en enkelt paragraf er ændret, idet § 2 fastsatte medlemsbidraget til 2 kr. årligt. Det var ikke holdbart, og efter flere ændringer i medlemsbidraget blev paragraffen i 1979 ændret til den nuværende: *Medlemsbidraget fastsættes af Generalforsamlingen.*

§1 i Selskabets vedtægter definerer de mål, som de stiftende personer havde for selskabet:

"at udbrede kendskab til og vække interesse for Lyngby-Taarbæk Kommune i fortid og nutid såvel i historisk, topografisk, økonomisk som kulturel henseende, samt at

støtte bestræbelser for at bevare, hvad der har historisk eller æstetisk værdi.”

Som det fremgår af Rastrups beretning, lagde man straks ud med lokalhistoriske foredrag og udflugter til interessante steder i kommunen. Også på området bevaring af, hvad der har historisk eller æstetisk værdi, blev der i de første år taget nogle initiativer til bevaring af steder og institutioner. Det var Gyrithe Lemches mand, kredslæge Johan Lemche, der stod bag disse initiativer.

På generalforsamlingen 19. maj 1929 fik hr. Lemche tilslutning til at støtte Naturfredningsforeningens be-

7.

som kulturel Hensænde, samt at stætte Be-
stræbelser for at bevare, hvad der har hist.
eller æstetisk Værdi.

§ 2.

Medlemsbidraget er 2 Kr. aarligt for det
første Medlem af en Hustru og 1 Kr. for
hvert af de følgende.

§ 3.

Bestyrelsen vælger paa en ordinær Ge-
neralforsamling, der afholdes hvert Fjerde.
Ekstraordinære Generalforsamlinger kan
indkaldes efter Bestyrelsens Beslutning
eller efter Begæring af mindst 20 Med-
lemmer.

Ordinære Generalforsamlinger indkaldes
med mindst 14 Dage og ekstraordinære
med mindst 3 Dage Varsel.

§ 4.

Bestyrelsen bestaar af en Formand og
indtil 10 andre Medlemmer. Formanden
vælges særskilt hvert Aar. De øvrige
Medlemmer vælges for 2 Aar ad Gangen
og opgaves med Halvdelen hvert andet
Aar, første Gang efter Lodtrækning.

8.

§ 5.

Selskabets Regnskaber er Finans-
samt. Revision foretages af 2 Revisorer,
der vælges for 2 Aar af opgaves skiftevis,
første Gang med Lodtrækning.

§ 6.

Der søges oprettet et Virkefond ved
frivillige Bidrag.

§ 7.

Til Oplysning af Selskabets og til Lov-
ændringer kræves en Generalforsamling,
hvor mindst $\frac{2}{3}$ af Medlemmene er til
Stede. Opnaar dette Stotal ikke, indkaldes
med mindst 14 Dages Varsel en ny Gener-
alforsamling, som de er berettigede dog,
uden Hensyn til de midtes Stotal.

Oplysning Selskabets, tilfalder det Stilles
Kommunen til at sendes i det af Sel-
skabet tilsendte Formaal.

2. Følgende Valg foretages:

Formand: Fru Gyrithe Lemche
Bestyrelsesmedlemmer: Lars F. M. Nielsen,
Boche, Bibliotekar E. Mølle, Lyngby.

stræbelser på at bevare det gamle stendige ved udvi-
delsen af Kongevejen gennem Sorgenfri skov og rette
henvendelse derom til amtet og indenrigsministeriet.
Gærdet blev sikret og står der endnu.

Året efter var det rygtet om Frilandsmuseets flytning
fra Lyngby, der mobiliserede bestyrelsen. På bestyrel-
sesmødet 2. maj 1930 vedtoges på Gyrithe Lemches
foranledning, at hvis der skulle gøres noget fra lokal
side for at modvirke museets flytning, måtte det være
selskabets opgave at tage initiativet. Johan Lemche fik
tilslutning til at henvende sig til autoriteterne om mu-
seets forbliven i Lyngby. Selskabet henvendte sig til un-

dervisningsministeren. I undervisningsminister Borg-
bjergs forslag fra 1932 forudsattes, at Frilandsmuseet
forbliver i Lyngby, og Selskabets forretningsudvalg be-
sluttede at søge et møde med forskellige rigsdagsmænd
for at fremlægge sine synspunkter. Fru Lemche fik pr.
telefon aftalt et møde med landstingsmand Lehwald og
folketingsmændene Nygaard, Grathwohl og Niels Fre-
deriksen for at drøfte behovene for vedligeholdelse af
bygningerne og mulighederne for museets udvidelse.
På generalforsamlingen 9. maj 1933 kunne hun så med-
dele, at det så ud til, at museet forblev i Lyngby.

Et forsøg på at hindre nedrivning af nogle historiske

bygninger på Smedebakken lykkedes derimod ikke, fordi fabrikant Hasselbalch skulle bruge arealet til en udvidelse af Dansk Gardin & Textil Fabrik.

Selskabet medvirkede til, at overliggerstenene fra den gamle bro ved Kongevejen over Mølleåen blev reddet og placeret i Folkeparken, hvor de ligger endnu.

Det er helt tydeligt, at ægteparret Lemche var de drivende kræfter i oprettelsen af Selskabet og i formuleringen af dets formål. Det var Johan Lemche, der via hustruen tog initiativ til sagerne om bevaring af kulturarv og -miljøer. Fra 1893, hvor de giftede sig, og til deres død i henholdsvis 1945 og 1962 var parret aktive i næsten alt, hvad der foregik i Lyngby politisk, socialt og kulturelt. Det dokumenteres i Gyrithe Lemches nekrolog i Lyngby-Bogen 1953 og Johan Lemches "Mindreruner", ligeledes i Lyngby-Bogen 1953.

Da den første Lyngby-Bog skulle udgives, søgte selskabet kommunen om 800 kr. til projektet; der blev bevilget 500 kr. med en eneste betingelse, at kommunen skulle modtage 50 eksemplarer. Bogen blev trykt i 600 eksemplarer og det kostede 741 kr. Den skulle uddeles gratis til medlemmerne og koste 1,50 kr. i boghandelen. Ved nærmere eftertanke og sikkert lidt udregning blev det dog bestemt at sætte bogladeprisen til 2 kr.

Gennem hele Selskabets levetid har Lyngby-Taarbæk Kommune velvilligt støttet med årlige bidrag til virksomheden. Lokale fonde har generøst bidraget med støtte til særudgivelser.

I året efter stiftelsen havde selskabet udsendt skoleinspektør Valdemar Fraas' *Skoleforhold i Lyngby-Taarbæk Kommune gennem Tiderne*. Planen var at udsende en årbog, men i de første år afstod man fra det, fordi historikeren dr. Eiler Nystrøm var i færd med at skrive sin bog om *Lyngby Sogn i Fortid og Nutid*. Projektet trak imidlertid ud, og bestyrelsen blev træt af at vente. Der blev enighed om, at det måske kunne

sætte lidt fart i Nystrøm, at lokalhistorikere skrev nogle artikler, og så forelå den første egentlige Lyngby-Bog trykt i september 1933. Kommunen gav et tilskud på 750 kr. Derefter begyndte jagten på manuskripter. Ved generalforsamlingen i 1934 lovede formanden et hæfte hvert år. Det er ikke altid blevet opfyldt, af og til har det været nødvendigt at lade Lyngby-Bogen dække et par år. I bestyrelsens tidlige planer indgik også, at man gerne ville have artikler om bestemte emner og steder, men det viste sig hurtigt vanskeligt at finde forfattere, så man måtte håbe på kontakt til forskere og lokalhistorikere, der arbejdede med emner med relation til kommunen. Det er lykkedes indtil nu i samarbejde med Stadsarkivet, hvor disse personer søger hen for at indsamle viden. Samarbejdet i sin hidtidige form er imidlertid ophørt i indeværende år og Lyngby-Bogens fremtid derfor noget usikker.

I 1933 indledte selskabet et samarbejde med det historiske selskab i Gentofte, og senere kom Søllerød, Gladsaxe og Herlev til. Samarbejdet bestod i adgang til hinandens møder og udflugter og favørpriser på publikationer. Det eksisterede i en årrække, men døde så ud.

Selskabets program var fra starten at tilbyde medlemmerne foredrag og udflugter foruden Lyngby-Bogen. På den stiftende generalforsamling i 1927 holdt Gyrithe Lemche foredrag om Lyngby omkring år 1800. Formentlig blev foredraget til den artikel, der kom i den første bog i 1933 og som er aftrykt i dette års bog.

Hvert år siden 1927 har der været afholdt 4-6 foredrag og 1-2 udflugter. Så godt som alle har relation til kommunens historie og topografi. Udflugterne har bragt medlemmerne rundt i kommunen og i ganske få tilfælde over kommunegrænsen. I de første år foregik de ofte med bus og afsluttedes med kaffebord; også mange af foredragene sluttede med kaffebord og samtale om Lyngby i gamle dage.

Da Selskabet i 1977 fyldte 50 år, blev det markeret med en udstilling på Stadsbiblioteket, hvor man udstillede billeder, kort, plancher, arkivmateriale og museumsgenstande med relation til de emner, som i årenes løb havde været behandlet i Lyngby-Bogen. Der var billeder af samtlige bestyrelsesmedlemmer og oversigter over de foredrag, der havde været holdt, og de udflugter, der var foretaget. Op til jubilæumsdagen blev der vist ældre Lyngby-film på biblioteket og på selve dagen, den 9. december, var der jubilæumsaften med kaffe med brød til 10 kr. pr. person. Formanden, stadsbibliotekar Aage Børresen, fortalte om virksomheden i 50 år. Overinspektør ved Nationalmuseet, dr.phil. Holger Rasmussen, var blevet bedt om at holde foredrag om Lyngby-Taarbæk i fortid, nutid og fremtid. Han begyndte med at sige, at som historiker havde han næppe forudsætninger for at kunne sige noget om fremtiden, så derfor ville han begrænse sig til fortid og nutid. Han ræsonnerede over hvad det var, der fik folk til at slutte op om et historisk selskab og mente, at det var ønsket om at vide hvorfor og hvordan ens nærområde var, som det var.

Lyngby-Taarbæk er et fantastisk sted, konstaterede han, bondeland og vand, skove, søer, Dyrehaven, slotte og fiskerhuse, småhuse og landsteder, fiskeri, industri, handel og håndværk og afsætningsmuligheder til den hastigt voksende hovedstad lige i nærheden.

Den fremtid, som Holger Rasmussen ikke kunne udtale sig om, ser vi nu på som fortid. Sammenligner man listerne over de første 50 års foredrag og udflugter med de sidste 40 års, falder det straks i øjnene, at emner og steder stort set er de samme. I 1954 viste stadsbibliotekar Møballe rundt i den vestlige del af Lyngby. I 2013 samlede arkivar Lise Skjøt-Pedersen ca. 200 deltagere til foredrag om det vestlige Lyngby. Sommerudflugten i indeværende år gik til Sorgenfri Slotspark og Norske

Medlemsfortegnelse 1929.

1.	Ager, Agnethe	Lærerinde	Stamuelleb	2.00
2.	Ludvigsen, Maria	do	Torshøjly 22 ^e	2.00
3.	Andersen, Axel	fabrikant	Brumby 10 ^e	2.00
4.	—, Ingeborg	Frue	—	1.00
5.	—, Hans Olf	Lærer	Taarbæk	2.00
6.	—, d.	Partier	Hjortekær	2.00
7.	—, Roslynggaard	Lyngvejager	Brumby 10 ^e	2.00
8.	—, Ingeborg	Frue	—	1.00
9.	Arndt, Georg	Fabrikant	Holtevej 10 ^e	2.00
10.	—	Frue	—	1.00
11.	Amussen, A.	grosserer	Rustbørgvej 2	2.00
12.	—, August	Frue	—	2.00
13.	—, Else	Læreren	—	2.00
14.	—, Prote	—	—	2.00
15.	—, Poul	—	—	1.00
16.	—, Steenik	—	—	1.00
17.	Baake, W.	Bogholder	Jernbanestien 3	2.00
18.	—, Kaj	Assistent	—	1.00
19.	—, Ellen	Malerinde	—	1.00
20.	Barfoed, J. F.	Ingeniør	Vinkelvej	2.00
21.	Behren, Hans	Particulier	Brumby 10 ^e	2.00
22.	—, Christen	—	—	1.00
23.	—, Hennig	Frue	—	1.00
24.	Bentzen, Knud	Fotograf	Paralvej 4	2.00
25.	—	Frue	—	1.00
26.	Berthelsen, Linnar	Lærer	Hovvej 169	2.00
27.	Bjerre,	Ingeniør	Brumby 7	2.00
28.	—	Frue	—	1.00
29.	Barth, Knud	—	Staudvej 169	2.00
30.	Barby,	Lærer	Staudvej 169	2.00
31.	—	Frue	—	1.00
32.	Brink, A.	café-pølse	Hovvej 169	2.00
33.	—	Frue	—	1.00
34.	Burmeister, Stanley	grosserer	Frederiksholm	2.00
35.	—	Frue	—	1.00
H. surfixe				56.00

Historisk-topografisk Selskabs første medlemsfortegnelse fra 1929, første side. Titellisten er et tydeligt udtryk for, at de oprindelige medlemmer overvejende kom fra Lyngby-Taarbæks borgerlige kredse, jf. side 18. (Historisk-topografisk Selskabs arkiv).

skov. Det samme gjorde udflugten i 1969. I 1957 besøgte man den nye motorvej, nu besøger vi Microsofts byggeri på Kanalvej.

Medlemsdeltagelsen er stadig lige så stor, som den

tidligere var. Det må tages som udtryk for, at Lyngby-Taarbæk stadig er det fantastiske sted, som Holger Rasmussen konstaterede med Bondebyen, Frederiksdal, Mølleåen, Åmosen og mange andre steder, der rummer historie og kulturarv. Det er steder, som fanger interessen hos stadig nye generationer af borgere for det, der har været her altid og som generationer har bygget videre på. Det er også udtryk for, at bestyrelsen gennem tiderne har ramt og imødekommet medlemmernes ønsker. Der har aldrig været protester eller konflikter, medlemmer og bestyrelse har levet et stabilt og roligt liv sammen i 90 år.

Efter den stiftende generalforsamling i 1927 havde 182 personer meldt sig ind. Dengang boede der ca. 14.000 personer i Lyngby-Taarbæk. Ti år senere var der 284 medlemmer, i de følgende år kom tallet over 300 for så at stige til 670 i 1967 og 850 i 1977 ved 50-års dagen. I årene lige efter 2000 havde Selskabet over 900 medlemmer. Nu er der ca. 750 og omkring 55.000 indbyggere i kommunen.

Nogle af familienavnene fra den første medlemsprotokol optræder stadig i medlemskredsen 90 år senere. Medlemskab kan være en historisk tradition!

I 90 år har Historisk-topografisk Selskab for Lyngby-Taarbæk Kommune takket være villige, kompetente og vidende forskere og amatører gennem udgivelse af Lyngby-Bogen fastholdt og formidlet viden om det, der ligger i jorden fra ældgammel tid, om det, der har stået og står på den endnu, og om de mennesker, der har været og er her. Tro mod formålsparagraffen.

Formand J.A.C. Rastrup sluttede sin 25-års status med at skitsere et omfattende og ambitiøst program for Selskabets virksomhed i fremtiden. Kun lidt af det er realiseret, men emnerne er stadig relevante.

Jeg tør ikke opstille ambitiøse fremtidsplaner som Rastrup, men vil ønske at Selskabet fortsat kan interes-

sere kommunens borgere for historien og at det fortsat må være muligt at udbrede en forskningsbaseret viden om Lyngby-Taarbæk. Rækken af Lyngby-Bogen er Selskabets stolthed og et fundament for formidlingen af Lyngby-Taarbæks historie.

Det har gennem nogle år været bestyrelsens ønske at få realiseret en ny udgave af den udsolgte og efterspurgte "Lyngby Hovedgade" Registrant over Hovedgadens bygninger. 1996. En opgave til 100-års jubilæet?

Samfundet er dynamisk og der udvikles og bevares. Hvad der blev skabt i går, er historie i morgen. Billederne fra de 90 år viser udvikling, bevaring og tab. Lyngby-Bogen er redigeret af bestyrelsesmedlemmerne Jeppe Tønsberg, Hanne Ekstrand, Jørgen Reedtz og Karen Hjorth. Billedteksterne er skrevet af Jeppe Tønsberg. Billederne er stillet til rådighed af Stadsarkivet og private.

Ved Lyngby Kirkes renovering i 2012 blev et tilmuret vindue i østgavlen genåbnet, så koret nærmede sig sit oprindelige middelalderlige udseende, men samtidig fik kirken også et helt nyt alter. (Jeppe Tønsberg foto).

Gyrithe Lemche Lyngby set i Rundskue fra Kirkebakken 1810

Gyrithe Lemches artikel er den allerførste i Lyngby-Bogen, som begyndte at udkomme i 1933. Forfatteren var fortrolig med tiden omkring 1800, som også er rammen om nogle af hendes romaner og noveller, og artiklen er en kortfattet lokalhistorisk skildring af det daværende Lyngby. Men den er også udtryk for sin samtid og miljøet omkring Historisk-topografisk Selskabs stiftelse i 1927. På den tid var den seriøse undersøgelse og beskrivelse af Lyngby-Taarbæks historie kun lige begyndt, og nogle af artiklens oplysninger er senere blevet korrigeret, jf. noterne bagest. Teksten er præget af at ville være en historisk afhandling, docerende og skrevet for det indforståede provinsborgerskab, som Historisk-topografisk Selskab selv var udsprunget af. Men samtidig er Gyrithe Lemches artikel en stemningsfuld og inspirerende indledning til udforskningen og formidlingen af det emne, hun som Selskabets første formand og egentlige grundlægger satte i gang.

I mere end 700 Aar har Lyngby røde Kirke fra sin Bakke skuet ned over Byen og været Vidne til dens Udvikling fra Bondeby til Landliggerby og Industriby, og tænker vi os, at en ung Dreng ved Midten af det 18de Aarhundrede har stillet sig ved Kirkens fod og ladet sit Blik i et Rundskue indprente sig Byen nedenfor, og at samme Dreng som gammel Mand i Aaret 1810 faar Lyst til endnu en Gang at bestige Bakken, da vil han overbevise sig om, hvilken indgribende Betydning det fik for Byens Udvikling, da den hidtidige smalsporede, daarlige Kongevej til Sorgenfri, kun tilgængelig for de kongelige Herskabers Ryttere og Karosser, blev afløst

af Bernstorffs brede og vel fundamenterede Hovedfærdselsvej, der i vor Tid er bleven Byens store, levende Palsaare, som har skabt en stigende Vekselvirkning mellem flækken Lyngby og Hovedstaden. Den gamle Mand i 1810 vil huske, hvorledes i hans Barndom og Ungdom den gamle Landevej fra København kom listende ad vore Dages Jernbanevej, forbi Kroen Holland, gennem Dronningevadet og svingede øst om Kirken, fortsatte op ad den nuværende Smedebakke, videre øst om Gadekæret og ud ad Lundtoftevej, som den Gang ikke førte til Lundtofte men midtvejs mellem denne By og Lyngby bøjede tilvenstre ad Kulsvidervejen og fortsatte til Hørsholm. Han vil kunne huske, hvorledes samme Landevej delte sig nord for Kirken og ad nuværende Kirkestræde førte den almindelige Trafik gennem Kongevadet tværs over Byaaen forbi Store Kro, nuværende Hotel Lyngby, hvor Kongeporten laa ved Sorgenfris Sydgrænse, og tvang den almene færdsel ind over Grundene mod Vest mellem Lyngby Sø og Sorgenfri-Ager, til den mundede ud i den Vej, vi nu kalder Prinsessesti, og som den Gang løb udenfor Sorgenfri Stendige op til Lottenborg, tidligere Stenhuggerhuset, og fortsatte til Virum og videre Nord paa.¹⁾

Den gamle Mand i 1810 vil huske, at i hans Barndom laa Kirkebakken ikke som en skarpt afgrænset Ø midt i Trafikken, men skraanede jævnt ned til alle Sider undtagen mod Nord, hvor den havde det samme bratte Af-fald ned mod Kirkestræde og Byaaen som nu. Han vil huske; at den Gang laa det til Kirkegaard indhegnede Stykke af Bakken meget tættere ind mod Kirkens fod, medens Bakkens Skraaninger afgav Græsgang for faar og Kvæg og mod Vest var omgivet af et Plankeværk, der fulgte Kongevejen lige til Dronningevadet. Han vil navnlig huske, at den Stump Vej, som i 1810 forbinder Kongevejen med den gamle Landevej øst om Kirken, før 1765 ikke eksisterede.

Han vil huske at have set Karosser med høje Hjul og dinglende i brede Remme føre Storfyrstinden af Ostfriesland, Christian d. 6tes Svigerinde og hendes Damer ad den smalle, opkørte Vej mellem Plankeværket og Haverne overfor Kirkebakken ad Sorgenfri til, hvor hun omkring Midten af det 18de Aarhundrede havde sin Bolig. Saaledes er det ikke længer i 1810, den geme- ne Hob og de højeste Herskaber mødes alle paa den nye, brede Kongevej.

For at mærke sig forskellen mellem før og nu har altsaa den gamle Mand en smuk Sommeraften umaget sig op til Kirkens fod og lader sit Blik løbe Horisonten rundt og dvæle ved Marker og Gaarde, Haver og Huse, Veje og Vandløb, som tilsammen i hint Aar 1810 udgør flækken Lyngby, Kongens Lyngby.

Staaende op ad Korets Mur med Ansigtet vendt mod Øst ser han længst ude Dyrehavens sorte Mur, som

Lyngby Kirke set fra nord i 1860'erne. Kirken lå endnu på denne tid ret frit på bakken. I nutiden er de fleste af de lokaliteter, som Gyrithe Lemche nævner, skjult af påtrængende bevoksning rundt om kirken, og det var de muligvis også på hendes egen tid omkring 1930. Men hun vidste, at de skulle være der, og så lod hun den gamle mand se dem. (Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv).

Øst for kirken ses til venstre, ud til Lyngby Kirkestræde (som Gyrithe Lemche kalder "landevejen" til Lundtofte og sognene i Søllerød Sogn) ses det toetages stuehus til Ulrikkenborg, som i dag rummer Lyngby Kirkes kontor. Bygningen er opført i 1700-tallet, og den gamle mand kunne altså se det i 1810. Dengang var det opført i bindingsværk, men i 1867 blev det ombygget i grundmur, som det står i dag. Højre side af fotografiet viser den tidligere stiftelse Vartov med bygninger fra 1924. På dette sted og uden for billedet til højre lå den i teksten nævnte avlsgård, som brændte i 1831. Mellem tagene ses de to hvide skorstene på Lyngby Præstegård. (Jeppe Tønsberg foto).

mod Sydøst fortsætter sig i Ermelunden, og han skimter de i 1777 fra Lyngby udflyttede Bondegaarde i yderste Periferi: Trongaarden og Fortungaarden, Hvidegaard og Stenderød Gaard. Længere mod Nord har han midtvejs mellem Dyrehaven og Lyngby den femte udflyttede Gaard: Carlshøj. – Afsøger han saa med Blikket den indre Kreds, da ser han nedenfor sig paa den anden Side Landevejen Gaarden Ulrikkenborg, delt i en Lystgaard, grænsende op til Præstegaardshaven, og syd for den en Avlsgaard. Denne Gaard er en god Bekendt fra de gamle Pante-og Skødebøger, hvor den altid fremtræder under Navnet: den store Bondegaard øst for Kirken med 18 Tdr. 6 Skpr. 2 Fdk. Hartkorn.²⁾ Den var oprindelig i adeligt Eje men afhændedes saa til Kongen, og skænkedes endelig af Chr. d. 5te til Hof-

junker Weyberg i Slutningen af det 17 de Aarhundrede. Lystgaarden kom til i Aaret 1759 og opførtes af Kammerherre Schaffelitzsky de Muckadell, som det Aar foretog et Mageskifte med tre Bønder, hvorved han fik

et Stykke af Riishøjsagrene, som han igen mageskiftede til Præsten Gregers Bruun, som derpaa opførte den nye Præstegaard paa samme Sted som den nuværende, mod at Schaffelitzsky fik den Del af den gamle Præ-

Udsnit af modellen side 21, Lyngby omkring 1810. Udsnittet er set fra sydøst og viser den sydlige del af Bondebyen med kirken midt i billedet.

K betyder Kongevejen og L landevejen, d.v.s. den offentlige vej mellem landsbyerne syd og nord for Lyngby. Denne vej svarer i dag til Jernbanevej, Lyngby Kirkestræde og Gammel Lundtoftevej.

1. Kirken, 2. Ulrikkenborg, 3. Præstegården, 4. Rustenborg, 5. Kroen Holland, 6. Postgården, 7. Bagergården, 8. Stades Krog (tidligere Østergade), 9. Gramlille, 10. Lyngby Mølle, 11. Prinsens Vaskergård, 12. Store Kro (senere Hotel Lyngby), 13. Fattiggården og Drewsens Hospital, 14. Bleggården, 15. Lyngby Skole og Gadekæret, 16. Lyngbygård (nu brandstation).

Huset i midten på hjørnet af Lyngby Hovedgade og Jernbanevej syd for kirken har fået sin nuværende skikkelse i 1927 ved ombygning af kroen "Holland" hovedbygning fra 1769. Det nuværende hus er en pastiche over den oprindelige bygning, der var bygget i rokokostil. (Jeppe Tønsberg foto)

stegaardsjord, hvorpaa hans Bygninger stod. Al Jorden øst for Kirken var nemlig fra gammel Tid Præstegaardsjord, og den Grund, hvorpaa Schaffelitzsky opførte sin Lystgaard, er sandsynligvis den, hvorpaa den gamle Præstegaard, som nedbrændte i 1682, har staaet, hvilket fremgaar af Skødeprotokollen. Lystgaarden fik imidlertid først Navnet Ulrikkenborg under den næste Ejer, Højesteretsassessor Knud Gregorius de Klauman, hvis Hustru hed Ulrikke. Fra denne store Bondegaard udskiltes i det 18de Aarhundrede Gamle Rustenborg, som oprindelig hed Rostenborg – Hvileborg af det hollandske Ord Rost – Rast, endvidere Kroen Holland, Hollænderkroen, som den i gamle Skøder kaldes, fordi den ejedes af Hollænderen v. Støcken – Bagergaarden syd for Kirkegaarden, og Degnegrunden mellem Dronningevadet og Kroen.³⁾

Ulrikkenborg ejes i 1810 af Kobberstikker Johan Georg Preisler, Søn af Professor ved Kunstakademiet

Johan Martin P. og gift med en Datter af Major Pflug efter hvem han arvede den store Bondegaard. Gaarden nedbrændte i Vinteren 1831, hvilket betød et stort Tab for Preisler, som døde nogle Maaneder efter. Han selv angives paa Matrikelkortet af 1810 som boende i Gaarden vest for Kongevejen, hvor Manufakturhandler Hillebrandt nu har Forretning, men Lystgaarden har han rimeligvis lejet ud, og meget taler for, at det er her, vi skal søge Komponisten Kuhlaus Bolig i Lyngby og Stedet, hvor Musiken til Elverhøj blev skrevet. Christian Winther omtaler i sin Huslærertid i Lyngby 1825-30 sine næsten daglige Besøg hos Kuhlau, som boede i et Hus med en stor Have, og til Ulrikkenborg hørte netop en stor Have med fiskepark og Frugttræer. Hertil kommer, at ogsaa Kuhlaus Hus brændte i Vinteren 1831, og hans Manuskripter gik op i Luer, hvilket han tog sig saa nær, at han lige fra Brandstedet maatte bringes til Frederiks Hospital, hvor han døde d. 13. Marts som en forarmet Mand, en Maaned før Preisler. Ulrikkenborg var endnu nogle Aar i Preislerslægten, men udflyttedes efter Branden til det Sted, hvor den nu ligger vest for Jernbanestationen. Hele Lyngby Hovedgade syd for Kirken er bygget paa Parceller af den store Bondegaard.

Syd for denne Gaard ligger i 1810 paa Hjørnet til Østergade Grovsmedens Gaard der, hvor i vore Dage Vaskeriet "Reform" ligger. Den har i flere Slægtled været beboet af en Grovsmed, som rimeligvis har haft sin væsentligste fortjeneste af at beslaa Bøndernes Heste, før de skulde tage Vejen op ad den Gang meget stejle Smedebakke, dog har Bakken rimeligvis faaet sit Navn af, at der senere paa Toppen af den har ligget en Smedie.

Kigger den gamle Mand i 1810 omkring Hjørnet til Østergade, da vil han finde forholdene ret uforandrede fra 1765 med Undtagelse af, at man nu fra Kongevejen

kan køre lige ind i den lukkede Gade, som hed Stades Krog, før den døbttes Østergade. I Bunden af Krogen vil han se den Kleinsmedegaard, som ogsaa omtales i Skøder fra før 1765, adskilt fra den øvrige Gade ved et Stakit, som findes den Dag i Dag. Til højre for Smedens Gaard vil han se et gulalket, teglhængt Hus med Gavlene i Nord og Syd. Det er det samme, som i Skøder fra Midten af det 18de Aarhundrede omtales som tilhørende frøknerne Düsseldorph, Døtre af en bekendt Vinhandler i København, og Søstre til Ejerinden af den store Bondegaard og Gamle Rostenborg, Admiralinde v. Poulsen. Det er det samme Hus, som i vore Dage beboes af Ringeren ved Lyngby Kirke. I 1761 skødede frøknerne D. det til den ny Præst ved Lyngby Kirke, Jochum Gregers Bruun, som rimeligvis har boet der, mens den nye Præstegaard var under Opførelse.

Skraaes over for dette Hus ser vi i 1810 det samme hvidkalkede Bindingsværks-Hus, som i Aarene 1750-58 ejedes og beboedes af den bekendte Hofpræst og Digterpræst, Dr. theol. Johan Andreas Cramer, hos hvem Digteren Klopstock under sit Ophold i Lyngby i Sommerne 1750-54 var en jævnlig Gæst. Huset skildres den Gang omtrent, som det staar i vore Dage, dog har det sandsynligvis gennemgaaet nogen fornyelse.

Østergade har i det hele taget mere end nogen anden Del af Lyngby været skaanet for Omskiftelser, fordi den aldrig har været en Trafikaare.

Vender dem gamle Mand paa Kirkebakken 1810 sit Blik mod Syd, staaende med Ryggen mod Muren af den søndre Korsarm, som dannes af det Kapel, der i det 18de Aarhundrede var forbeholdt funktionærer paa Frederiksdal til Begravelse under Gulvet, da vil han især bemærke den Forandring, der er sket med Kirkebakken, siden Kongevejen blev anlagt. Den ligger nu som en afgrænset Ø omgivet af farbare Veje, og selv om Muren, der hegner Kirkegaarden, ligger meget hø-

Vest for kirken ses til venstre hovedbygningen til det tidligere landsted Rustenborg, opført i midten af 1700-tallet og ombygget omkring 1800. Det stråttækte hus midt i billedet er den oprindelige staldbygning, opført omkring 1855.

Til højre ses Johan og Gyriethe Lemches villa "Lyngbyhus" på Rustenborgvej (jf. side 101). (Jeppe Tønsberg foto).

jere oppe end nu, har Bakken dog maattet afgive Jord paa alle Sider til Vejene. Bagergaarden, som i Midten af det 18de Aarhundrede var adskilt fra Kirkebakken ved en Grund, hvorpaa Hesteskærerens Hus laa,⁴⁾ optager nu med Bygninger og Have hele Grunden mellem Kirkebakken og Hollands Rejsestald; Husene paa Degnegrunden mellem Dronningevadet og Stalden er forsvundne, Vadestedet ogsaa; den store Trafik foregaar nu ad Kongevejen, og syd for Bagerens Have ses fra Kirkebakken paa hver Side af Kongevejen to anselige Bygninger med røde Baroktage, der ligesom bevogter Indkørselen til den gamle By: Rejsestalden til venstre, og til højre Gæstgivergaarden Holland, hvis Ejer nu er Postmester og raader over store anselige Lokaler baade for Dyr og Mennesker, naar Postvognen kommende fra Hillerød eller København gør Holdt her og aflæsser Pakkepost og Passagerer.

Lige nord for Rustenborg ligger det tidligere landsted Gramlille, hovedbygningen fra den såkaldte Preislers Gård fra 1700-tallet. Bagved ses Stadsbiblioteket, der er opført i Gramlilles have i 1960'erne. Etagehuset til højre er opført i 1903 efter Lyngby Møllens brand året før. På dette side lå tidligere møllens stuehus. (Jeppe Tønsberg foto).

Den gamle Mand forlader sin Post ved det søndre Kapel og stiller sig foran Kirkeskibets vestlige Gavl med Blikket rettet mod Gaardene og Haverne hinsides Kongevejen. Han ser en stor Stakitværks Indkørselsport, der afslutter en Lindealle, som fører op til en Gaardsplads, indrammet mod Nord af en trelænget Staldgaard og mod Syd af en Herskabsgaard, bestaaende af en hvid fornem Hovedbygning, grundmuret, med høje Vinduer og brede forsidegavle over tre fag, hvoraf den til Haven er udstyret med Relieffer der fremstiller en Bikube, Kornneg og Agerbrugsredskaber i det 18de Aarhundredes Stil, den samme Bygning, som i vore Dage rummer Lyngby Kommunebibliotek, og til hver Side for denne Bygning et lavt Hus med funktionærbolig og Udenomsbekvemmeligheder. Ejendommen tilhører i 1810 Jøden Moses Mejer, hvilket vil sige, at den paa Grund af Tidernes Ugunst er gaaet paa Spekulationshænder, men den gamle Mand husker endnu

fra sine Drengaar at have set den Greve og Deputeret i General Landøkonomi- og Commercecollegiet, Johan Henrik Desmercières, som ejede baade Rustenborg og Sorgenfri og var gift med en Grevinde af Friisenborg.

Senere ejedes Rustenborg af Generalmajor Abbestee, hvis Arvinger solgte den til Agent Selby, men dens Glanstid var forbi. Som et Minde om Desmercières rager dog endnu i 1810 højt op over Havens Træer tre kanadiske Kæmpepopler, som han plantede, og hvoraf de to endnu ses i Bibliotekets Have, og i den ene Række af Alletræer, som Tiden har skaanet, ses endnu det Træ med en indgroet Jernring, hvorved Rytteren i Desmercières Tid bandt sin Hest.

Nord for Rustenborg møder den gamle Mands Blik den Lystgaard, som i vore Dage kaldes "Gramlille". Den har i 1810 en Staldlænge paa hver Side af Hovedbygningen, den almindelige Type for en Landliggergaard i hin Tid, hvor der ikke fandtes Jernbaner, men den velhavende Borger maatte holde Køretøj og et eller to Spand Heste til sin Befordring mellem forretningen i København og Landstedet. I 1810 ejes Huset af Agent Fröhlich's Arvinger og beboes af hans Svigersøn, Generalkrigskommissær Emil Frisch, Søn af den tidligere Ejer af Ørholm. Men den gamle Mand husker ganske sikkert Kunstakademiets Professor, den berømte Kobberstikker Johan Martin Preisler, som ejede Stedet fra 1761-91 og i sit gæstfri Hus samlede de Medlemmer af den tyske Kulturkreds i og omkring Lyngby, som Johan Hartvig Bernstorff havde kaldt til Landet, og hvoraf Klopstock og Cramer allerede er nævnt. Ejendommens Grund var oprindeligt udskilt fra Møllen, men blev købt af Rustenborgs Ejer, der lejede den ud til den franske Gesandt le Maire, som opførte den nuværende Hovedbygning, der i over halvandet hundrede Aar har ligget i Haven overfor Kirken. – Videre mod Nord vandrer den gamle Mands Blik; nu dvæler det ved Møllen, Tvil-

lingemøllerne, med Valkemølle ved den søndre Strøm og Melmølle ved den nordre.

Mølleren hedder i 1810 Christian Lund, men den gamle Mand husker andre Møllere, især van Dockum, den indkaldte Hollænder, som skulde hjælpe Chr. d. 6te med at bygge Tørdokken paa Christianshavn og til Gengæld fik Lyngby Mølle af Kongen og her drev et Nagelsmederi foruden et Valkeri, men paa Grund af sin store Børneflokk sank ned i Armod og efterlod sin Enke vanskelige Kaar at kæmpe med. Dog fik hun Glæde af sine Børn; en Søn, født i Lyngby, endte som Viceadmiral, og hans Søn igen som Admiral og Marineminister, og en Datter blev gift med den velhavende Agent Dodt i Helsingør, som 1777 overtog Møllerne og drev baade Melmølle og Valkemølle.

Solen synker langsomt mod Frederiksdals Skove; den røde Aftenhimmel spejler sig i Møllens fordam og Søen længere ude. Den gamle Mand har nu stillet sig foran Indgangen i Taarnet og fuldender Rundskuet i nordlig Retning. Længst bag ude løfter Sorgenfri Park sine Trækroner, men vi vil kun beskæftige os med det, som ligger indenfor Bygrænsen og ikke med fæstegrundene under Sorgenfri. Længst til venstre har han Arveprinsens gamle Vaskegaard, som i 1810 tilhører Tømmermester Walther. Arveprinsen købte den i 1791 af Jøden Moses Henriques. Ogsaa den hørte til de Ejendomme, som var kommet paa Jødehænder. Da Arveprinsen i 1789 havde købt Sorgenfri og agtede at gøre det til sin Sommerbolig, skulde han have et Vaskeri, og da denne Ejendom fra gammel Tid havde afgivet Plads for en Bleghauge, beliggende, som den var, ved Mølle-dammen, fandt Prinsen den bekvem for sig. Men i 1810 har den skiftet Ejer efter Arveprinsens Død 1805, og Tømmermester Walther er nu kommen i Besiddelse af Gaarden, som en Gang rummede den første og eneste Fabrik i Lyngby: Holmsteds Farvefabrik. Den gamle

Lyngby Mølle består i dag af den Søndre Mølle (til venstre), der er opført i 1903 efter branden. Den statelige bygning indeholder stadig den originale vandturbine og det originale mølleværk med valsestole og sigter, som er komplet bevaret.

I midten af billedet ses den Nordre Mølle fra 1850, der i 1974 (jf. side 92) fik et rekonstrueret udvendigt vandhjul og mølleværk med stenkvarne.

Til højre ses Pritzels Fabrik fra 1909 (jf. side 124). På græsplænen mellem møllerne og fabrikken lå det i teksten nævnte Holmsteds Farveri. (Jeppe Tønsberg foto).

Mand kan godt huske at have set den lille forvoksede Arveprins højt tilhøst ad Kongevejen i karmoisinrød frakke, ogsaa den store Arbejdsstyrke, han satte i Gang for at omskabe Sorgenfri Skov til en Lystpark i engelsk Stil og afskaffe den franske Rokokohave. – Den næste Bygning, hans Blik standser ved, er "Store Kro", som vi nu kalder "Hotel Lyngby". Heller ikke denne Kros Bygninger ligger paa Sorgenfri Grund, men paa opslemmet Jord, som Mølleren fra gammel Tid havde Ret til. En lige Linje fra Hotel Lyngbys Nordgrænse tværs over Kongevejen danner Skellet mellem Lyngby og Sorgenfri. Saa langt gik en Gang det Vand, vi kalder Mølleaaen, og som altid har været den naturlige Grænse for Byen mod Nord. – Store Kro er den ældste af Lyngbys Kroer. Kongelig Konfirmation paa at

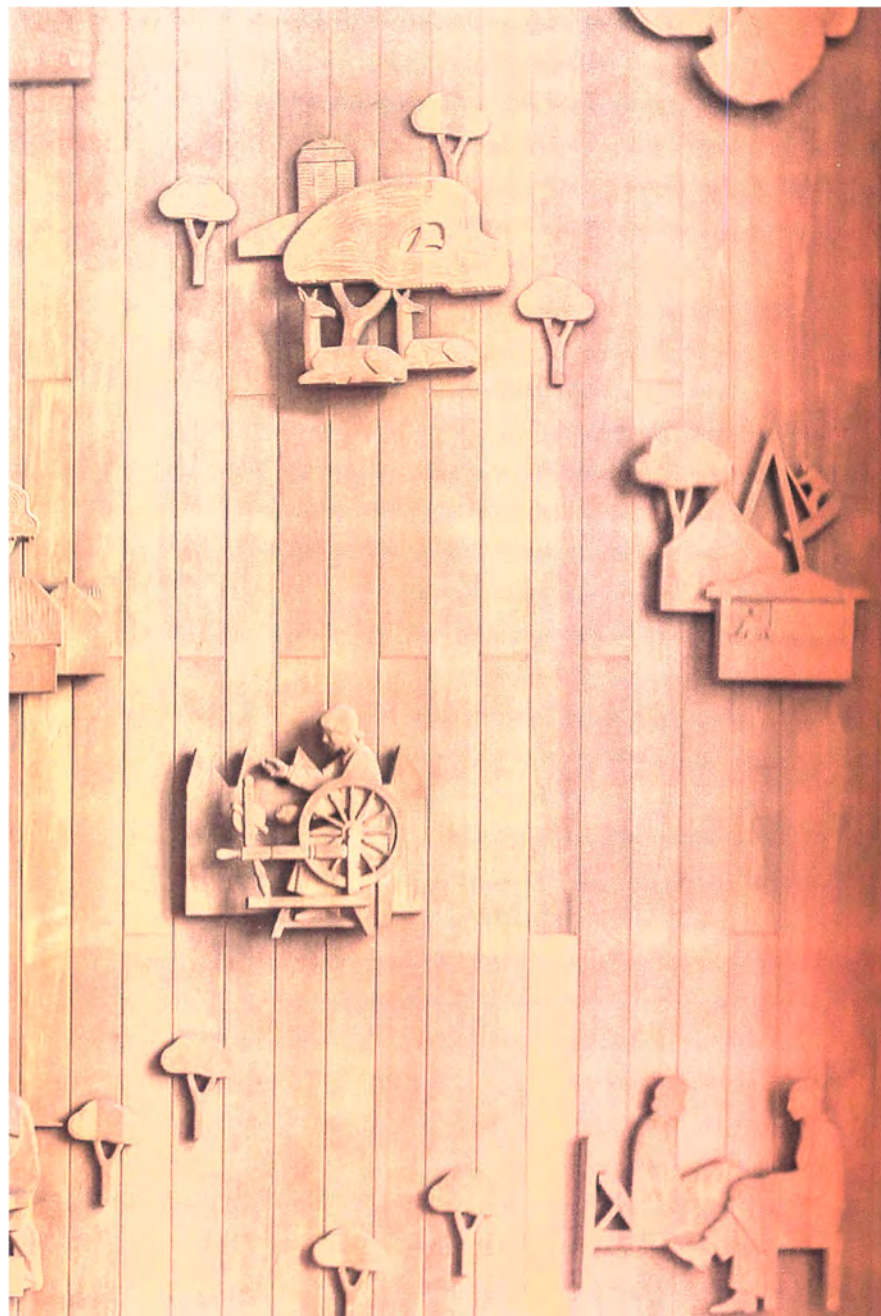
Lyngby Præstegård som den så ud i begyndelsen af 1800-tallet, tegnet af H. G. F. Holm. Præstegården brændte i 1845 og erstattedes af den nuværende. (Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv).

holde Kro her blev i 1680 givet Enken efter Kongens Møntmester Caspar Herbach, som havde ejet Møllen og opført Krobygningen paa den opslemmede Jord nord for Aaen med Ret til Krohold. Kroprivilegiet blev i 1715 givet Sorgenfris Ejer Carl v. Ahlefeldt, og Privilegiet fulgte i frem tiden Sorgenfris Ejere, medens Kroens Grund er fri Ejendom. I et Skøde fra 1731 kaldes Kroen saaledes: „Hendes Kongelige Højheds Prinsesse Sophie Hedevids Kroe i Lyngby“. Prinsessen ejede Sorgenfri Slot fra 1730-33. Den første Købmandsforretning i Lyngby er knyttet til Store Kro, hvor Ejeren Jens Dalhoff i 1764 faar Bevilling til at sælge "alle Slags Sucker, Thee og Caffebønner samt Spicerier og Urtekram Wahre saa og alle Foede Wahre".

Til Kroen hørte oprindelig 4 Tdr. 6 Skpr. Hartkorn i Virum Mark, men denne Jord blev senere ligelig delt med Kroen Holland. I 1810 ejes Kroen af Kromand Knudsen. De Bygninger, den gamle Mand ser fra Kir-

kebakken, er ikke de samme, som nu ligger der. En Ildebrand i Halvfjerdserne tog Rejsestalden og de bagved liggende Huse, og tyve Aar efter tog en anden Brand selve Krolængen; men den gule Købmandslænge hinsides Byaaen med sine uregelmæssige Luger og Vinduer er den samme som i 1810 og kan maaske føres tilbage til Jens Dalhoffs Tid, i hvert fald har Ildebrandene skaanet den. Den gamle Mand vil fra sin Barndom huske Kongeporten paa Grænsen mellem Lyngby og Sorgenfri, og Landevejen, som overfor Kroen bøjede mod Vest ind over Engene mellem Sorgenfri Ager og Lyngby Sø. Store Kros Beliggenhed her er forarsaget af dette Skæringspunkt mellem Alfarvej og Kongevej, ligesom ogsaa Hollands Beliggenhed syd for Byen. – Lader han nu sit Blik vandre i nordlig Retning, har han nedenfor sig Kirkens Grund, der ligesom Bagerens Grund i 1810 ligger som en afgrænset Ø mellem Kirkestræde, Aastræde og Lundtoftevej, ligesom i vore Dage. Men i Stedet for Kommunens Administrationsbygninger, som nu optager det meste af Grunden, ser han i 1810 Lyngby Lemmehospital, senere udflyttet til Stolpegaard, det som blev oprettet i 1804 formedelst en Kapital, som fru Assessorinde Drewsen havde testamenteret til dette Øjemed. Fru Drewsen ejede en kort Tid et Sted paa Hovedgaden, som ved hendes Død købtes af kongelig Tolk Moyell, der her opførte det saakaldte "Palæ". Hendes Svoger var den kendte Papirmøller paa Strandmøllen, Christian Drewsen. – Bag Hospitalet ligger den gamle Klopstockske Gaard, hvor der i 1810 drives et Kattuntrykkeri af Kompagnonerne Knoph og Schleisner; men den gamle Mand vil kunne huske den klopstockske Silkefabrik, som henved et halvt Aarhundrede her kæmpede en haardnakket Kamp for den hjemlige Silkeindustri, understøttet af Regeringen, saa længe Bernstorfferne sad for Styret. Digterens Broder August var længe Leder af denne fa-

Den 60 kvadratmeter store bagvæg i Kommunalbestyrelsens mødesal på Lyngby Rådhus er udsmykket med træskærerarbejder af billedhuggeren Frantz V. Hansen. Udsmykningen symboliserer Lyngby-Taarbæk Kommunes historie og topografi:

Hvor Mølleåens slyngede bånd krydser Kongevejens vejtræer, ses Lyngby Kirke og landsbyens huse.

Øverst ses til venstre Frilandsmuseets stubmølle og Sorgenfri Slot, til højre Dyrehaven med Eremitageslottet, fiskerbådene i Taarbæk og forlystelsesstedet Dyrehavsbakken.

Langs åen og midt på væggen ses symboler for kommunens erhverv: Mølle, gartneri, smedje, spinderi, væveri (øverst i midten) og farveri (helt til venstre).

Nederst ses symboler for friluftsliv (kanosport) og for den kommunale virksomhed med børneforsorg og sygeforsorg.

Symbolerne for erhverv er præget af deres samtid i begyndelsen af 1940'erne, hvor Lyngby endnu var en fabriksby med hovedvægt på tekstilindustrien. Derfor ses profiler af fabriksbygninger bag ved væveren (Brede) og spindersken.

Også gartnerierne er i mellemtiden forsvundet. Derimod virker det i nutiden forskert, at handel og uddannelse ikke optræder blandt motiverne.

På grund af to store lysekroner tæt foran væggen, som dækker for motiverne og ikke kan flyttes, har væggen måttet fotograferes fra flere vinkler, hvorefter optagelserne er klonet til ét billede. (Billedmanipulation Ole Lund Andersen, Lyngby-Taarbæk Kommune).

Fotos fra Lyngby-Taarbæk 1927-2017

I de 90 år, Historisk-topografisk Selskab har eksisteret, har Lyngby-Taarbæk Kommune ændret udseende fra at være et landbrugs- og gartnerisamfund med et kraftigt islæt af industri og med en afgrænset, købstadliggende hovedby, til at blive en beboelseskommune med store rekreative områder og med et regionalt handelscenter og trafikknudepunkt.

Billederne er udvalgt efter det princip, at der skulle være et foto fra hvert af de 90 år, Historisk-topografisk Selskab har eksisteret. Bag udvælgelsen står en redaktionsgruppe af fire af Selskabets bestyrelsesmedlemmer: Hanne Ekstrand, Karen Hjorth, Jørgen Reedtz og Jeppe Tønsberg med sidstnævnte som forfatter af billedteksterne.

Redaktionsgruppen (jf. side 26) har diskuteret små og store, kendte og ukendtebegivenheder i årene fra 1927. Resultatet er den foreliggende kavalkade over Lyngby-Taarbæks liv, udvikling og forandring. I perioden har der været store byggerier som rådhus, kirker, skoler og virksomhedsdomiciler, der nu står som markante bygninger. Vejnettet er ændret, der kom trolleybus og motorvej, naturbevaring kom på dagsordenen i Frederiksdal og Ermelunden. Der har været talløse sportsbegivenheder i hele perioden med mange deltagere, fritidsfornøjelserne rækker uforandret fra Dyrehavsbakken over Baadfarten til Mølleå-sejladsen. Ind imellem var der ulykker som store brande og togsammenstød. Industrien flyttede og forsvandt, boligkvartererne skød op, nye bydele opstod i Sorgenfri og Virum og handelslivet ændrede sig.

Udvalget har naturligvis været afhængigt af de billeder, der kunne findes, så ikke alt det, vi gerne ville vise, er kommet med. Vil man vide mere end der står i billedteksterne, kan der findes mange oplysninger i den lange række af Lyngby-Bøger, som er udkommet siden 1933.

Det er vores håb, at enhver kan finde noget på de 90 sider at mindes, glæde eller ærgre sig over og at billederne kan blive inspiration til en fortsat kulturhistorisk interesse i Lyngby-Taarbæk.

Redaktionsgruppen takker Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv, Det Grønne Område og fotograf Erling Irving for hjælpsomhed med fotos, og Stadsbiblioteket i Lyngby for teknisk og praktisk hjælp ved udgivelsen. Også tak til grafiker Martin Johansen fra A. Rasmussens Bogtrykkeri, der har tryllet skjulte kvaliteter frem af de gamle fotografier.

1927

En af de første busruter i Lyngby-Taarbæk var Lyngby-Lundtofte-Hjortekær, som blev oprettet i slutningen af 1925. I begyndelsen af 1926 blev ruten købt af Gunnar Bojesen og hans søn Svend Bojesen (indsat). Med busruten fulgte en fransk "Mathis"-rutebil fra 1920.

Denne første vogn blev ophugget i 1927, og i stedet købte Gunnar Bojesen en ny treakslet Chevrolet-rutebil (det store billede). Ligeledes i 1927 forlængedes ruten fra Hjortekær via Fortunen, Klampenborgvej og Vilvordevej til Femvejen, hvorfra der var forbindelse med NESA's sporvognslinje 15 til Hellerup og København. Den amerikanske Chevrolet blev solgt i 1929 og erstattet af en danskbygget Triangel-rutebil.

Under navnet Hjortekær Trafik (populært kaldt Bojesens Rutebiler) fortsatte familien Bojesen driften frem til 1982, hvor ruten blev overtaget af HT. Selskabets rutebiler var i begyndelsen røde, og det gjaldt altså også Chevrolet'en på fotografiet; men fra 1930 var vognene grønne. (Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv).

1928

Lyngby Tekniske Skole afholdt i 1928 den såkaldte Erhvervsudstilling, der skulle skaffe penge til støtte for skolen og det lokale erhvervsliv. Navnlig byens hovederhverv, industrien, havde en dårlig periode, og arbejdsløsheden var stor. Besøgstallet på udstillingen kendes ikke; men den gav et overskud på 4000 kr.

Til at arrangere udstillingen blev der nedsat en komité på 14 medlemmer (indsat): Siddende fra venstre redaktør Ingvar Nørgaard, forretningsfører Chr. Petersen, apoteker J.C.H. Strøbyberg, fru Anna Nellemann, snedkermester R.A. Tange (der var komiteens formand), fhv. købmand H. Gjerløw. Stående fra venstre gardinvæver Axel Olsen, redaktør Chr. Bigum, møller H. Larsen, snedkermester S.M. Pedersen, købmand Chr. Hansen, bagermester Torben Teglers, redaktør Charles Herdahl, arkitekt C.J. Schwartz.

Udstillingen blev vist på den nedlagte Lyngby Sukkerraffinaderi på Vinkelvej (billedet). Sukkerfabrikken lukkede i 1922, men bygningerne rummede i årene 1925-36 Brødrene Hartmanns maskinfabrik og i 1936-69 Porcelænsfabriken Danmark. Bygningerne blev revet ned i 1970, og på "Porcelænsgrunden" opførtes senere etageboliger. (Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv).

1929

Billedet viser Flyverholdet 1929 på Hærens Flyveskole på Lundtofte Flyveplads. En danskbygget Fokker C1 flyvemaskine er ved at blive tanket op. Pumpningen foregik ved håndkraft. Rundt om benzinstanderen var der en cirkelformet jordvold, som skulle forhindre maskinerne i at køre ind i standen.

Lundtofte Flyveplads blev anlagt af Militæret i 1917 til afløsning for den oprindelige flyveplads Kløvermarken på Amager, der efterhånden var omgivet af høje bygninger. Lundtofte Flyveplads lå på et areal, der blev udstykket fra Toftebæksgård (jf. næste side) og nu tilhører DTU, og hvor bl.a. DTU's hovedbygning ligger. Flyvepladsen anvendtes senere overvejende til civile formål, bl.a. som hjemsted for Sportsflyveklubben 1938-40 og 1947-49, indtil DTU fra 1959 opførte bygninger på arealet.

Indsat ses i 1931 skolebygningen, de to hangarer og en del af flyvepladsen, der blot bestod af en jævn, græsbevokset firkant. (begge: Flyvevåbnets Historiske Samling).

1930

I 1930 købte Københavns Kommune næsten alle gårdene i Lyngby og Lundtofte for at sikre sig arealer til boliger for sin voksende befolkning, som i længden ikke ville kunne rummes inden for kommunens egne grænser. Mellemand ved handelen var ritmester G. A. Clauson-Kaas, der ejede Hvidegård (indsat hans buste på Klampenborg Galopbane).

Angiveligt kom handelen som en fuldstændig overraskelse for Lyngby-Taarbæk Kommunes socialdemokratiske sognerådsformand, Ingvar Nørgaard. Han havde dog nok været orienteret i forvejen og delte i nogen grad interesser med sine partifæller i hovedstaden om, hvilke befolkningsklasser og boligtyper der skulle være i hans kommune; men Lyngby-Taarbæk Kommune havde ikke selv mulighed for en så stor investering i jord.

På de fleste af gårdene blev den hidtidige ejer boende efter 1930 som forpagter, og jorderne blev i mange år drevet videre som landbrug, indtil de blev bebygget. Toftebæksgård på Høstvej i Bondebyen (billedet) havde bevaret sit oprindelige udseende fra slutningen af 1700-tallet, men var lejet ud og forfaldt efterhånden, og i 1962 blev gården revet ned. Den tilhørte på det tidspunkt Lyngby-Taarbæk Kommune, der i 1957 havde købt gårdenes bygninger og de arealer, der endnu ikke var bebygget, af Københavns Kommune. (Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv).

1931

Taarbæk Skole fra 1913 blev i 1931 udvidet til dobbelt størrelse, da den sydlige af de nuværende tre blokke (til venstre) blev taget i brug. Skolen havde den skikkelse, som fotografiet viser, i årene frem til 1958, hvor den tredje, nordlige blok blev tilbygget (med nedrivning af trappepartiet, der derefter blev genopført på nordsiden af den nye blok).

Til venstre for skolen ses den i 1931 opførte overlærerbolig, der var tjenestebolig for skolens inspektør frem til 1979. Den sidste beboer var Mogens Trige (indsat), der var skoleinspektør i Taarbæk i årene 1968-79. Derefter var han skoleinspektør på Lindegårdsskolen, til han i 1990 blev pensioneret efter 40 års ansættelse i Lyngby-Taarbæk Kommune.

Til højre anes i baggrunden tårnet på det gamle landsted "Taarbækhøj", der i 1948 blev erstattet af den nuværende etagebebyggelses to blokke. Helt til højre ses den kirkegårds-lignende låge fra skolegården ud til Taarbæk Strandvej. (Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv).

1932

Ulrikkenborg Plads blev i 1932 anlagt som det kommende centrum for Lyngbys nye "forstad" mod vest, Ulrikkenborgkvarteret. Midt i bygningen til højre var der gennemgang til Lyngby Stations perrontunnel, der samme år blev forlænget under sidesporene ud til den nyanlagte plads. Hermed fik Ulrikkenborg Plads direkte forbindelse med Jernbanevej og Lyngbys bymidte.

Bygningerne på pladsens syd- og vestside blev ligeledes opført i 1932 og traget i brug i 1933, hvorimod den lange bygning på nordsiden først kom til i 1951. Derfor kan man på billedet fra midt i 1930'erne se hen til Ulrikkenborggård, på hvis jorder bydelen er anlagt. Gården blev revet ned, da man i 1964 skulle opføre "Søjlehuset" Lehwaldsvænge 3-5.

I anlægget til venstre midt på pladsen anbragtes i 1934 statuetten "Forår" af billedhuggeren Just Sondrup, der på det indsatte foto er i gang med forarbejderne. Han boede dengang på Chr. Winthers Vej, og som forlæg for figurerne brugte han sin søn Kjeld og naboens datter Molly. (Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv).

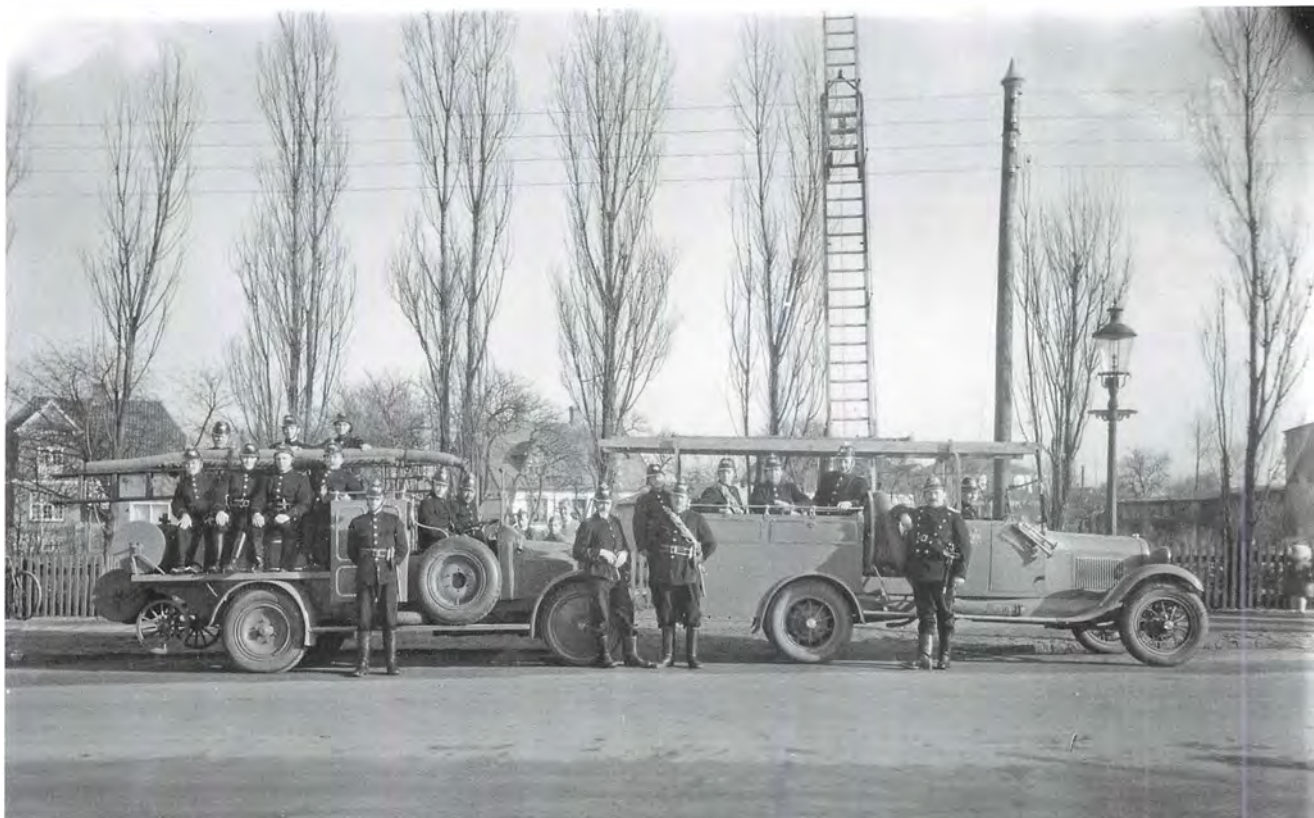
1933

I 1933 blev Lindegårdsskolen taget i brug til stor glæde for børnene i Bondebyen og den østlige del af Lyngby, som siden 1909 havde skullet gå den lange vej ud til Lyngby Skole (der herefter hed Engelsborgskolen) vest for bymidten.

På fotografiet ses Lindegårdsskolens 3.b klasse i klasseværelset med deres lærer (Chr. Frederiksen) bagest. Det indsatte foto viser skolebygningen i dens oprindelige skikkelse fra 1933. Bygningen blev i 1945 forlænget til dobbelt størrelse, som den ser ud i dag, men blev beslaglagt af den tyske besættelsesmagt som flygtningelejr og først indviet i 1946.

Da Lindegårdsskolen blev opført, var Lyngbygårdsvej i forgrunden endnu et stykke af Klampenborgvej, der dengang gik i lige linje fra Bondebyen til Fortunen. I 1950 blev Klampenborgvej omlagt til at udgå fra Lyngby Hovedgade over for Torvet, jf. side (1968). (Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv).

1934

Lyngby-Taarbæk Brandvæsen var oprettet i 1904 og fejrede i 1934 sit 30 års jubilæum med gruppefotografering og en beskeden parade (billedet) ved brandstationen, der dengang lå på hjørnet af Lyngby Hovedgade og Jægersborgvej.

Forrest holder en Ford A-brandsprøjte fra 1929, der ved anskaffelsen var kommunens første egentlig brandbil. Sammen med brandsprøjten havde man anskaffet en 15 meter efterløberstige, som ses rejst i sin fulde højde bag bilen. Foran står brandchefen, tømrermester Chr. Christiansen.

Bagest holder den endnu eksisterende Unic-brandsprøjte fra 1921, som ved anskaffelsen udelukkende var mandskabsvogn og først i 1929 fik pumpe. Den er stadig funktionsdygtig, men anvendes nu kun som blikfang i jule- og andre optog på Lyngby Hovedgade.

Efter anskaffelserne i 1929 mente Sognerådet, at man nu havde et fuldt moderne brandvæsen, og på billedet fra 1934 udtrykker brandkorpset også en vis stolthed over deres køretøjer. Men allerede det følgende år forlangte politiet nyt materiel og vagtstue med fast mandskab på brandstationen.

Chr. Christiansen (indsat) var en farverig skikkelse i byens liv og havde flere andre formandskaber, bl.a. for Byggeforeningen "Frem" og for den selskabelige forening "Tamperlauget" på Hotel Lyngby. (Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv).

1935

Cirkusrevyen opførtes for første gang i 1935 og har siden været en fast tradition på Bakken hver sommer. Ideen til revyen, der stadig opføres i et rigtigt telt, som rejstes hvert forår, skyldtes skuespilleren Poul Guldager og revykunstneren Oswald Helmuth. Oswald Helmuth købte et brugt telt til 1000 personer i Randers og fik det stillet op i udkanten af Dyrehavsbakken.

Fotografiet fra 1944 viser det originale telt til højre. Oscar Holst blev den første revydirektør (til 1952), og hovedkræfterne i den første revy i 1935 var, foruden Oswald Helmuth, Liva Weel og Ludvig Brandstrup (indsat, Mydtskov foto). Desuden medvirkede Holger Bjerre Balletten i forestillingen.

Forholdene var meget primitive. Garderoberne var skurvogne, og der var ingen toiletter. En aften var Liva Weel nær kommet for sent til et nummer, efter at hun havde været ude i skoven for at finde en busk. Hun skulle synge sin berømte vise "Det er naturen, der kræver sin ret".

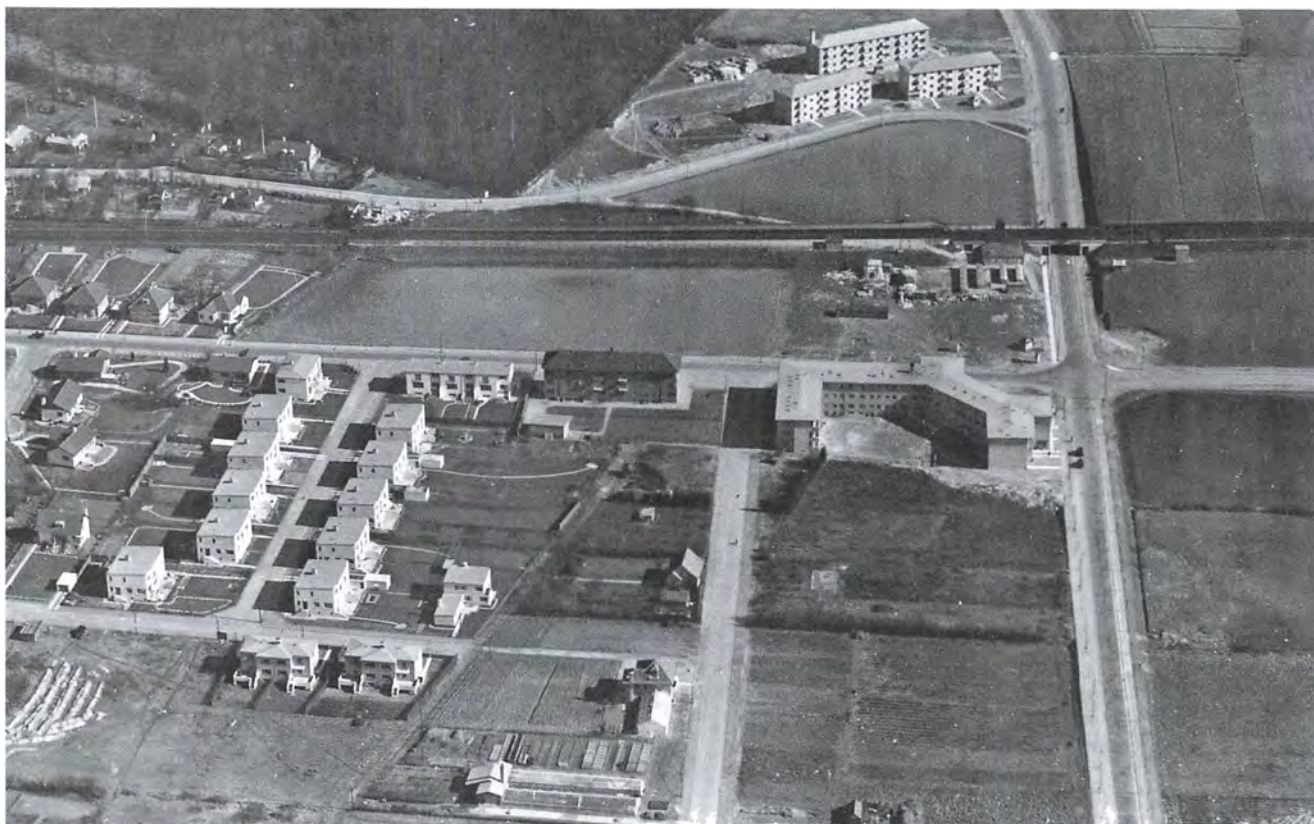
1936

Den 15. maj 1936 kom der S-tog til Holte, og stationerne Virum, Sorgenfri, Jægersborg og Bernstorffsvej blev taget i brug. De nye stationer var træbygninger malet i stærke farver. Virum Station var grøn, Sorgenfri blå, Jægersborg gul og Bernstorffsvej rød.

Den beskedne stationsbygning i Virum, der lå neden for skinnerne på vestsiden (foto 1936), var i brug til 1958, hvor den nuværende station blev indviet. De mange beboere i Virum, som daglig tog med toget til København, gav ofte udtryk for deres utilfredshed med de primitive forhold på stationen. Med S-toget fik man 60 tog til København om dagen, og på strækningen København-Holte voksede passagertallet med 50% fra 1932 til 1938. I sommeren 1939 var trafikpresset på S-togene blevet så stort, at DSB måtte lade et eftermiddags-damptog til Hillerød standse i Lyngby for at afsætte lokale rejsende, som S-togene ikke havde kunnet rumme.

Den gamle Virum Station, der dog i 1939 var blevet udvidet, havde i 1950 et personale på 13 personer (indsat foto), hvorimod den nuværende, meget større station i dag er ubetjent. (Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv).

1937

Det moderne Virum blev anlagt fra 1936 som en helt ny selvstændig by opført på åben mark. Da DSB havde besluttet, hvor den nye Virum S-Station skulle ligge, og havde sat kryds på landkortet, kunne Lyngby-Taarbæk Kommune sætte sit kryds på kortet lige ved siden af stationen. Her skulle Virum Torv ligge som centrum i den nye by.

Efter at have købt den gule gård ved gadekæret i Virumgade og Fuglsanggård øst for jernbanen ejede kommunen selv jorderne omkring stationen og kunne derfor nemmere bestemme udformningen af bebyggelsen. Der skulle være en samlet randbebyggelse i tre etager omkring torvet, dernæst et bælte med fritliggende tre etagers blokke, og længere væk fra torvet rækkehuse og parcelhuse med haver.

Den første blok i randbebyggelsen på Virum Torv opførtes i 1937 (billedet) og blev taget i brug i 1938. I en af lejlighederne boede forfatteren Tom Kristensen i nogle år i 1940'erne. (Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv).

Den næste blok på den anden side af Grønnevej blev færdig samme år, hvorimod de to blokke syd for Frederiksdalsvej først blev bygget i 1943 og i en mere enkel udformning.

Byplanen for det nye Virum var udarbejdet af kommuneingeniør, senere stadsingeniør J.A.C. Rastrup (indsat) i 1935. Han var født i 1897 som søn af proprietær Rasmussen på Lindegården i Bondebyen. I 1929 blev han ansat i Lyngby-Taarbæk Kommune, og han stod i spidsen for kommunens tekniske forvaltning under de store byggeperioder frem til sin pensionering i 1967. J.A.C. Rastrup var formand for Historisk-topografisk Selskab i årene 1940-63 og æresmedlem af Selskabet.

1938

Trolleybus ved Lyngby Kirke 1938. NESA i Hellerup udvidede i 1938 sit net af trolleybusruter til Lyngby, hvor der blev bygget en vendeplads til den gule linje 23 lige neden for Lyngby Kirke. Trolleybussen var drevet af elektricitet ligesom en sporvogn, men den havde gummihjul, der ikke var strømførende, og kørte på vejene ligesom busser. Derfor måtte den have et kompliceret ledningsnet med dobbelte køreledninger.

De stangformede strømaftagere på trolleybussens tag var drejelige, så vognen kunne køre ind til fortovet ved stoppestederne. Trolleybusserne var lydløse, og på grund af deres begrænsede sidebevægelighed var de meget behagelige at køre med.

Trolleybusserne kørte igennem Lyngby Hovedgade og kom ikke hen til stationen. Ruten blev hurtigt forlænget til Sorgenfri, hvor vognene vendte på hjørnet af Kongevejen og Skovbrynet. I København endte ruten ved Nørreport Station.

De treakslede Trolleybusser var bygget på engelske Leyland-chassis'er med karrosserier fra vognfabrikken Scandia i Randers. En ny model blev taget i brug i 1953; men da de store og langvarige ombygninger af Lyngbyvejen (nu Helsingørmotorvejen) ville kræve hyppige ændringer af ledningsnettet, valgte man i 1963 at gå over til dieseldrevne busser. (Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv).

1939

Virum Kirke i sin oprindelige skikkelse ca. 1939. Hele kirken blev udvendigt færdigbygget på én gang; men indvendigt måtte man nøjes med at bruge krypten frem til 1940, hvor selv kirken blev indviet (indsat).

Virum Kirke var tegnet af arkitekt Niels Skrivers og udformet som en traditionel dansk middelalderkirke. I 1957-59 blev kirken forlænget og forsynet med tværskib og udvidet krypt, der fungerer som sognegård.

Siden udvidelsen har kunstneren Jens Urup Jensen udsmykket kirken indvendigt. Han har tegnet den store gobelin, der hænger på væggen bag alteret, og døbefonten.

Desuden har Jens Urup Jensen tegnet skitserne til de 15 glasmosaikker i kirkens vinduer, der i lyse farver illustrerer forskellige liturgiske begreber.

Virum Sogn blev udskilt af Lyngby Sogn i 1942, og i 1966 udskiltes Sorgenfri Sogn af Virum Sogn. Virum Sogn omfatter ikke hele Virum bydel. Den del af Virum, der ligger øst for Kongevejen, hører til Lundtofte Sogn og fik i 1991 en lokalkirke i form af Geels Kirkesal, der indrettedes i et tidligere supermarked på Bredevej. (Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv).

1940

Lyngby Rådhus blev opført i perioden 1938-41. På billedet fra rejsegildet i 1940 taler sognerådsformand Ingvar Nørgaard, stående på en ølkasse. Til venstre for ham står kommuneingeniør J.A.C. Rastrup, og helt til højre ses den unge Paul Fenneberg.

Bagest i billedet ses de karakteristiske spær af bøjede jernbaneskinner, som Lyngby-Taarbæk Kommune havde genbrugt fra en nedlagt strækning af Nærumbanen.

Lyngby Rådhus er tegnet af arkitekterne Hans Erling Langkilde og Ib Martin Jensen. Det er opført som en skeletbygning støbt på stedet med bærende søjler, etageadskillelser og ydermure af jernbeton. Facaderne er beklædt med grønlandsk marmor, og tagetagen er dækket med kobber. Fra terrassen er der udsigt over byen til alle sider. (Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv).

1941

Christianskirken blev indviet den 5. december 1941. På grund af de særlige forhold under den tyske besættelse af Danmark havde den populære kong Christian den Tiende tilladt, at både kirken og vejen udenfor blev opkaldt efter ham, skønt han endnu levede.

Øverst ses biskoppen og de medvirkende præster, heriblandt kirkens egne sognepræst E. C. Larsen. Christian den Tiende og dronning Alexandrine deltog i indvielsen og ses midt i billedet. Bagefter udtalte kongen, at hvis han havde vidst, at det var en brandstation han skulle indvie, var han ikke kommet.

Christianskirken er tegnet af arkitekterne Erik Jensen og Jacob E. Bang, der også havde deltaget i konkurrencen i 1938 om Lyngby Rådhus. Kirken er opført som en hal med mure af røde mursten og med tegltag.

I 1981 blev der ud til hjørnet af Buddingevej og Christian den Tiendes Allé tilbygget en sognegård, som delvis skjuler kirkens oprindelige udseende (indsat). Christians Sogn blev udskilt af Lyngby Sogn i 1941 og omfatter den vestlige del af Lyngby-Taarbæk Kommune med sognegrænse langs jernbanen. (Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv.

1942

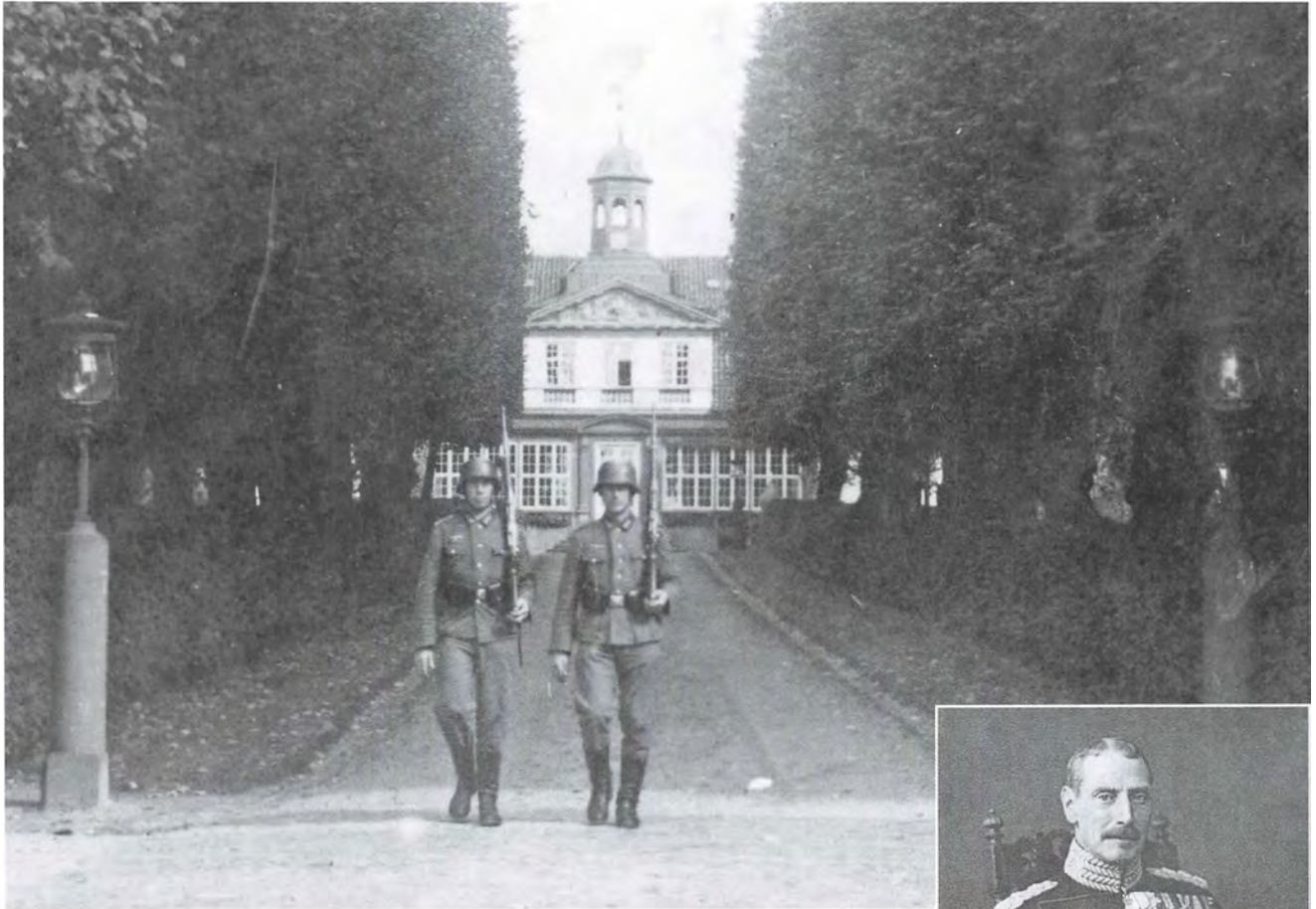
To vigtige fredninger blev gennemført i Lyngby-Taarbæk Kommune i 1942. Det drejede sig dels om Frederiksdal Gods og dels om den nordlige del af Springforbi, der senere skulle blive til Jægersborg Strandpark (Springforbiplanen) fra Mølleåen helt ned til Taarbæk. Det siger noget om den betydning, man tillagde disse fredninger, at de foregik i Statsministeriets regi og Thorvald Stauning som ledende kraft til hans død i 1942. Fredningerne skal ses på baggrund af to nye, vigtige love: Naturfredningsloven i 1937 og Ferieloven i 1938. Populært sagt: Når folk fik ret til ferie, skulle der også være steder, hvor de kunne tage hen.

Frederiksdal-fredningen var, ud over sin størrelse, bemærkelsesværdig ved at omfatte hele Frederiksdal Gods, altså ikke kun de frie arealer, der kunne være blevet en fortsættelse af Virums udstrakte rækkehus- og villabebyggelse helt ned til Furesøen. Det drejede sig også om den kulturhistorisk vigtige bebyggelse omkring slusen og den tidligere vandmølle samt om Mølleåens rekreative og sportslige muligheder, og det drejede sig om den frie adgang til et udstrakt skovlandskab.

I Springforbi foregik fredningen ved, at staten efterhånden opkøbte ejendommene, når de kom til salg, så de tidligere ejere principielt ikke kom til at lide afsavn. Men ved fredningen af Frederiksdal Gods var det en enkelt familie, der gav afkald på hele sit eksistensgrundlag, nemlig familien Schulin på Frederiksdal Slot personificeret ved lensgreve Sigismund Schulin (indsat).

Trods en erstatning, der i dag forekommer nærmest symbolsk, var det en overvældende stor gave, denne familie gav den storkøbenhavnsske, og naturligvis navnlig den lokale befolkning. Når vi i dag så tæt på København kan skue ud over åbne marker helt ned til Furesøen og vandre frit i en skov, der kan opleves som uendelig, skyldes det en enkelt families gavmildhed. Det tænker den enkelte skovgæst ikke på; men det bør altid huskes med respekt.

1943

Fotografiet viser tyske soldater på vagt foran Sorgenfri Slot, hvor Christian den Tiende (indsat) boede som fange.

Den 29. august 1943 blev Sorgenfri Slot stormet og besat af tyske tropper, der bl.a. skød hul i et vindue i kongens arbejdsværelse. Vagten, d.v.s. soldater fra Livgarden, var i forvejen blevet forstærket med betjente fra Politiet og satte sig til modværge, men fik hurtigt ordre fra kongen om at indstille kampen.

Tyske soldater overtog vagten foran Sorgenfri Slot (billedet); men efter den tyske aktion mod de danske jøder natten til den 2. oktober ophørte denne bevogtning, hvorefter Lyngby Politi overtog vagten. Den 19. september 1944 blev politiet afvæbnet og interneret, og Sorgenfri Slot var derefter ubevogtet indtil befrielsen. Slotet fik da straks en midlertidig vagt af frihedskæmpere, indtil Politiet vendte tilbage. (Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv)

1944

Lyngby-Taarbæk Vagtværn rykker ud fra Gasværket med cykler. Da politiet var blevet arresteret og interneret, oprettede Lyngby-Taarbæk Kommune et uniformeret vagtværn, der fik hovedkvarter på det i 1941 nedlagte Lyngby Gasværk. Gasværket lå på det sted, hvor i dag nedkørslen fra Toftebæksvej til Lyngby Storcenters parkeringskælder ligger, og har givet navn til den endnu eksisterende Gasværksvej.

Lyngby Gasværk var opført i 1895 og leverede gas til den del af Lyngby-Taarbæk Kommune, der ligger vest for Dyrehaven. Taarbæk fik allerede i 1893 gas fra Strandvejsgasværket. Efterhånden blev Lyngby Gasværk utilstrækkeligt, og man overvejede at opføre et nyt gasværk.

Juleaftensdag 1940 om eftermiddagen slap gassen imidlertid op, fordi der var sket en fejl på gasværket, og kommunen valgte derefter at nedlægge Lyngby Gasværk og i stedet blive forsynet fra Strandvejsgasværket. (Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv).

1945

Den Danske Brigade vender hjem den 5. maj 1945 efter befrielsen og ses her på vej til København, mens folk jubler på Lyngby Hovedgade.

Allerede om aftenen den 4. maj havde de lokale frihedskæmpere taget magten i byen, hvor en deling tyske soldater opholdt sig i politistationen på Rådhuset. De valgte at forholde sig roligt og blev inde på Rådhuset. Ved den tyske aktion mod det lokale politi i 1944 var det lykkedes de fleste betjente at flygte og gå under jorden, og da de vendte tilbage og overtog politistationen den 5. maj, lod de tyske soldater sig afvæbne.

De mange tyske flygtninge, der i krigens sidste måneder var kommet til Danmark, og hvoraf en del var blevet indkvarteret på Lindegårdsskolen og Lyngby Statsskole, var ved befrielsen blevet fanger. De havde hidtil kunnet gå frit omkring, men blev nu holdt indespærret på skolerne, der var bevogtet af lokale frihedskæmpere. (Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv).

1946

Hummeltofte er et tidligere landsted fra midten af 1700-tallet, der i løbet af 1800-tallet udviklede sig til en stor landbrugsejendom. I 1883 blev jorden solgt fra og drevet fra en ny avlsgård, Hummeltoftegård, og de fleste af de gamle bygninger blev nedrevet. Den gamle hovedbygning, der i mellem-tiden var blevet forhøjet til to etager, anvendtes stadig til beboelse som villa, til den i 1945 blev købt af Lyngby-Taarbæk Kommune og i 1946 blev indrettet til kommunalt børnehjem.

I 1991 nedlagdes børnehjemmet (nu som Hummeltofte Ungdomspension), og efter at der i 1992 havde været skovbørnehave i bygningen, blev den i 1993 kommunal børneinstitution med navnet Spurvehuset. (Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv).

1947

I årene 1941-53 boede Georg Ferdinand Duckwitz, og hans hustru på Frieboeshvile. Duckwitz var tysker, men modstander af nazismen, og under den tyske besættelse af Danmark i 1940-45 optrådte han flere gange som mægler mellem besættelsesmagten og de ledende danske politikere.

Da tyskerne i 1943 forberedte at arrestere og deportere de danske jøder til koncentrationslejre i Tyskland, fik Duckwitz kendskab til planerne. Han røbede dem til sine bekendte blandt de danske politiske ledere, der lod advarslen gå videre. Resultatet blev, at de fleste danske jøder kunne nå at skjule sig og blive bragt i sikkerhed i Sverige.

Efter besættelsen blev G. F. Duckwitz boende på Frieboeshvile, til han i 1953 blev udnævnt til vesttysk ambassadør i Finland. Derefter var han Forbundsrepublikken Tysklands ambassadør i Danmark i årene 1955-58. Duckwitz's diplomatiske karriere sluttede med posten som statssekretær under udenrigsminister Willy Brandt fra 1967, hvor han fik en væsentlig betydning for udsoningstraktaten med Polen i 1970.

Fotografiet er taget på Frieboeshviles gårdsplads i 1947. Fra venstre ses kontorchef Georg Bruhn, der ejede Frieboeshvile, og G. F. Duckwitz, der boede i sidebygningen i baggrunden. De to øvrige er maleren Ebba Zacho og grosserer Heinrich Bødtscher-Hansen. Anledningen er Georg Bruhns 70 års fødselsdag. (Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv).

1948

Fra slutningen af 1940'erne voksede et stort rækkehuskvarter frem mellem Virumvej mod nord og Hummeltoftevej mod syd. En af hovedfærdselsårene blandt disse rækkehusveje er Kaplevej, der her ses som nyanlagt i 1948. Husrækken følger terrænet som en kæmpe stor larve, og vejen synes endeløs.

Kaplevej er i modsætning til de fleste af kvarterets veje gennemgående fra Virumvej helt til Hummeltoftevej. Lige siden oprettelsen af "De Brune Omnibusser" i 1948 har kvarterets busforbindelse til indkøbsbyen Lyngby kørt ad Kaplevej (dengang den daværende linje 171, i dag 191).

I løbet af nogle år fik kvarteret sit eget lokale butikscenter langs Virumvej med bager, købmand, grønthandler, slagter, fiskehandler og farvehandler, ligesom der ved den sydlige ende af Kaplevej var en bager, en købmand, en slagter og en kiosk. Bortset fra slagteren er alle disse forretninger ophørt, og kvarterets eneste lokale indkøbscenter er Sorgenfri Torv.

Husene på Kaplevej var såkaldte statslånhuse, der kunne opføres med delvis finansiering i form af billige statslån. Ordningen eksisterede i perioden 1938-58, hvorefter den afløstes af rentefradragsretten. For at få statslån skulle man være mindrebemidlet, og familier med mange børn blev tilgodeset. Der var begrænsninger på husenes størrelse og udstyr, f.eks. måtte der ikke være centralvarme. Men husene måtte gerne være forberedt til udvidelser, f.eks. med trappe op til et tomt loft, hvor der senere kunne indrettes værelser. (Lyngby-Taarbæk Stadsrakiv).

1949

Lyngby Stadion blev indviet i 1949 ved et stort anlagt arrangement, hvor prins Knud, der dengang var tronfølger, og prinsesse Caroline-Mathilde deltog (billedet). Sognerådsformand Ingvar Nørgaard holdt indvielsestalen (indsat).

Lyngby Stadion, der dengang hed Lyngby Idrætsplads og nu har fået navnet Lyngby Idrætsby, var i 1949 ret primitivt i forhold til i dag. Det bestod kun af den ovale løbebane, der omgav fodboldbanen og nogle atletikbaner. Langs ydersiden af løbebanen var der en græsklædt skråning, der skulle rumme tilskuerpladserne. Af disse var dengang kun den midterste sektion på den vestlige langside anlagt, og den var endnu ikke overdækket. Uden for ovalen i det nordvestlige hjørne af anlægget lå en lang træbygning med omklædningsrum og toiletter.

I 1949 var det nye stadion imidlertid et stort fremskridt. Hidtil havde Lyngby-Taarbæk Kommunes centrale idrætsplads været Engelsborg Sportsplads, der lå i tilknytning til Engelsborgskolens boldbaner vest for Lyngby. Her havde bl.a. Lyngby Tennisklub baner helt frem til 2001, hvor klubben samlede sine aktiviteter på Stadion.

Lyngby Stadion er til stadighed blevet udbygget siden 1949. I 1961 indviedes Lyngbyhallen, i 1977 Lyngby Svømmehal, i 1986 Træningshallerne til tennis og badminton, i 1989 Lyngby Boldklubs klubhus og i 2001 Lyngby Tennisklubs klubhus. (Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv).

1950

Lyngby Torv blev anlagt i 1920 på "Feyerschous Eng," som Lyngby-Taarbæk Kommune i 1917 havde købt fra Det Hvide Palæ på Lyngby Hovedgade. I 1923 åbnedes adgangen til Torvet vestfra med indfaldsvejen Buddingevejs viadukt under jernbanen. Torvets randbebyggelse med udmundingen i Lyngby Hovedgade blev opført i 1923 og 1929, og i 1941 indviedes Lyngby Rådhus.

Over for Torvets udmundning lå der imidlertid på østsiden af Hovedgaden en ubrudt husrække med bl.a. sadelmager Rosteds og snedkermester Tanges huse (Hovedgaden 39 og 41, indsat). Hvis man fra de vestlige bydele og Torvet ville videre mod øst mod Fortunen, Klampenborg og Taarbæk, måtte man fra Lyngby Hovedgade følge Gasværksvej og Toftebæksvej op til Bondebyen, hvor Klampenborgvej (tidligere Fortunvej) udgik over for Høstvej og førte i lige linje mod øst til Fortunen.

Først i slutningen af 1940'erne begyndte man at anlægge en direkte forbindelse fra Lyngby Torv mod øst i lige linje til Klampenborgvej ved Sorgenfrigårdsvejs udmundning (billedet med Hovedgaden 41 under nedrivning). Denne forbindelsesvej blev nu en del af Klampenborgvej, medens det afsnørede stykke ind imod Bondebyen fik navnet Lyngbygårdsvej, jf. side 51. Det nye stykke af Klampenborgvej og tilslutningen til Lyngby Hovedgade åbnedes i 1950. (Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv).

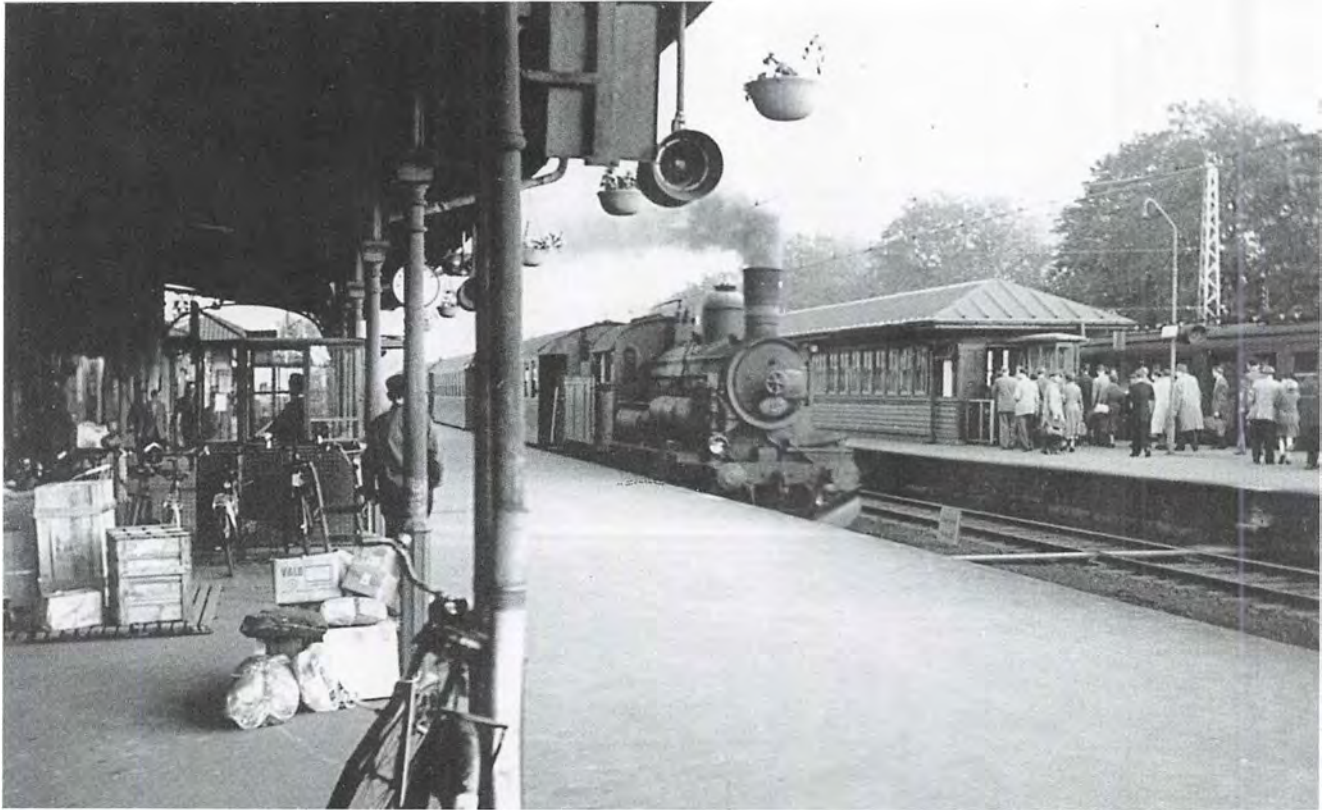
1951

Brede Klædefabrik, der egentlig hed A/S J. C. Modeweg & Søn, var Danmarks ældste og største klædefabrik med op til 500 ansatte og en produktion på 1000 kilometer uldent klæde om året. Fabrikken er især kendt for sin patriarkalske ledelsesform og sine mange arbejderboliger. Den danske tekstilindustri havde siden 1932 nydt godt af en beskyttelsestold på udenlandske tekstilvarer, og i årene lige efter 2. Verdenskrig havde fabrikkerne god afsætning, fordi folk skulle have deres garderobe fyldt op efter krigsårenes rationering. I 1952 bortfaldt imidlertid beskyttelsestolden på tekstilvarer som et af de første skridt hen imod det handelssamarbejde, vi kender som EU. Det betød, at de danske klædefabriker mistede deres konkurrenceevne over for importen fra udlandet, og flere måtte allerede i 1950'erne lukke. Det gjaldt også Brede Klædefabrik, der lukkede i 1956. Hele det store fabrikskompleks (indsat) blev i 1959 købt af Nationalmuseet, der siden har anvendt det navnlig til udstillinger og magasiner.

Endnu i 1951, hvor det store foto er taget, havde Brede Klædefabrik fuld beskæftigelse. Billedet viser arbejdet i appreturafdelingen, hvor det nyvævede klæde blev efterbehandlet. En af de sidste processer udførtes af kvinder, såkaldte noppersker, der kontrollerede og reparerede det færdige klæde for knækkede tråde, knuder osv. som håndarbejde. Klædebanerne, der kunne måle op til 50 meter i længden og to meter i bredden, blev trukket hen over et lysbord, for at man bedre kunne se fejlene. (Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv).

1952

Indtil slutningen af 1950'erne var næsten alle Nordbanens tog mellem København og Hillerød damptrukne, hvorimod der siden 1936 kørte S-tog mellem København og Holte. På dette foto fra 1952 ruller et Hillerød-damptog igennem Lyngby Station langs perron 1, imens et S-tog afsætter passagerer ved perron 2. På perronen hersker et hyggeligt rod af rejsegods, cykler, og under taget hænger skåle med potteplanter. (W. E. Dancker-Jensen/Danmarks Jernbanemuseum).

I begyndelsen af 1950'erne fremførte DSB endnu de fleste af sine tog med dampkraft, mens privatbanerne var i gang med en omfattende modernisering i form af skinnebusser. Da 2. serie af skinnebusserne blev leveret i 1952, var de Danmarks mest moderne tog, og Nærumbanen fik hele seks motorvogne og fem bivogne. De enkelte jernbaneselskabers skinnebusser var oftest røde; men hos Nærumbanen var skinnebusserne sølvgrå, og de havde forskellige særlige finesser. Bl.a. havde de vinduer i taget over dørene for at gøre det nemmere at se trinene, og fordi der var hyppig toggang og mange holdsteder, blev Nærumbanens skinnebusser efter få år udstyret med hydraulisk gearskifte. Til gengæld havde de ikke toiletter.

På det indsatte billede er de nye skinnebusser netop ankommet og bliver beundret af jernbanefolk og gæster. (Dansk Jernbane-Klub).

1953

Udbygningen af det nye Virum fra anden halvdel af 1930'erne fortsatte efter en pause under den tyske besættelse af Danmark. Målet var stadig at gøre Virum til en komplet, selvstændig by med egne institutioner. I 1943 fik man biograf, i 1948 en midlertidig forsamlingsbygning, i 1953 hhv. postkontor og apotek og i 1958 selskabslokaler og bibliotek. Billedet viser Virum Apotek, der er tegnet af arkitekterne M. Boertmann og E. Chr. Sørensen og stilmæssigt ligger i overgangen mellem sen funkis og tidlig modernisme. Der var endnu rationering på byggematerialer efter 2. Verdenskrig, og man kunne ikke få mursten. Derimod lykkedes det at få jern og cement, så apoteket kunne opføres i jernbeton. Grunden, hvor apoteket blev opført, ligger lavt, og for at undgå risikoen for oversvømmelser blev apoteket bygget uden kælder. I bygningen var der apotek i stueetagen, mens 1. og 2. salen blev indrettet til kontorer og klinikker.

Den lokale kunstner Knud Mühlhausen tegnede 32 receptkuverter til Virum Apotek. Motiverne fandt han fortrinsvis i Frederiksdal. Hans tegning af Marienborg er vist på side 80. Indsat overrækker kunstneren de indrammede originaltegninger til apoteker Carl Chr. Frederiksen, mens borgmester Paul Fenneberg ser til. (Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv).

1954

Da Lyngby Omfartsvej blev projekteret i begyndelsen af 1950'erne for at aflaste Lyngby Hovedgade og undgå store nedrivninger i bymidten, valgte man at lade den nye vej følge jernbanen på østsiden. Det betød til gengæld, at Lyngby Station og Lyngby Posthus, begge fra 1891, måtte nedrives, fordi Motorvejen skulle føres igennem i 1.sals højde. Vejbanen skulle derefter danne tag over en ny station og en busterminal, der dog blev ændret til en række butikker, som vi kender det i dag.

Nedrivningen foregik i flere etaper. Først opførtes i 1954 et nyt posthus på den modsatte side af Jernbanepladsen. Her blev der stoppesteder for nogle af de busruter, der hidtil havde holdt langs stationsbygningen (billedet).

Sidst i 1956 blev stationsbygningen nedrevet bortset fra den nordlige fløj med kommandoposten. Mens den nye station i én etage og i motorvejens bredde blev bygget, anvendtes det gamle posthus som midlertidig station og blev derefter nedrevet sidst i 1958.

Paul Fenneberg havde i 1952 ved indførelsen af købstadordnet kommunestyre i Lyngby-Taarbæk skiftet titel fra sognerådsformand til borgmester, og i 1954 fik han overrakt en fornem borgmesterkæde af sølv. Kommunens foreninger havde hver betalt et beløb og havde fået deres navne indgraveret i borgmesterkædens enkelte led, og indsamlingskomiteens formand, fabrikant Bøje Benzons overrakte den (indsat). (Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv).

1955

Lyngby Kunstforening var stiftet i 1952 med borgmester Paul Fenneberg som formand og drivende kraft. Med sine store udstillinger på Lyngby Rådhus gjorde Kunstforeningen rådhuset til et kendt og populært udstillingssted, som først begyndte at blegne, da Knud W. Jensen i 1958 åbnede Louisiana og Lyngby-Taarbæk Kommune selv i 1967 tog Sophienholm i brug som udstillingsbygning. Paul Fenneberg var først og fremmest den dynamiske igangsætter i denne kunstformidlende virksomhed; men han forstod at gribe andres gode ideer og gøre dem til virkelighed i stor skala.

Blandt Lyngby Kunstforenings største succes'er i foreningens tidlige liv var Picasso-udstillingen i 1954, hvor Paul Fenneberg selv opsøgte den store kunstner i Sydfrankrig for at opnå hans tilladelse til udstillingen. I 1955 vistes i samarbejde med det franske undervisningsministerium en udstilling om hulemalerier fra istiden og i 1966 "Fresker fra Firenze". Baggrunden for den sidstnævnte udstilling var, at floden Arno var gået over sine bredder og havde forårsaget store ødelæggelser i Firenze. Lyngby Kunstforening var med til at støtte en indsamling til genopbygningen, og til gengæld fik Kunstforeningen mulighed for at vise en stor samling freskomalerier fra byen. Den sidstnævnte udstilling blev vist i Store Kapel på Lyngby Parkkirkegård.

Fotografiet viser den berømte franske skuespiller Josephine Baker, der bliver vist rundt af Paul Fenneberg i udstillingen om istidskunst på Lyngby Rådhus i 1955 (Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv).

1956

Danmarks første motorvej Hørsholmvejen (senere Helsingørmotorvejen) blev indviet i 1956. Den udgik fra Lyngbyvej lige syd for Jægersborg Station og sluttede i Brådebæk ved Hørsholm. Mandag den 23. januar kl. 10 kørte busser med honoratiore, bl.a. statsminister H. C. Hansen, ind på den nye vej ved Jægersborg Station (billedet) og dermed ind i Lyngby-Taarbæk Kommune. Indvielsen blev dækket af Danmarks Radio med den kendte speaker Gunnar Nu-Hansens kommentarer. Kl. 11 blev vejen åbnet for almindelig trafik.

Den følgende søndag skulle alle ud at prøve den nye motorvej, hvor man kunne køre 100 km/t. Det blev imidlertid til trafikkaos, hvor på et tidspunkt 2000 biler holdt i kø i to rækker hele vejen mellem Hørsholm og Jægersborg. (Scanpix/Svend Gjølring).

1957

Virum Statsskole (senere Virum Gymnasium) blev indviet i 1957. Det store billede viser gymnasiet kort efter ibrugtagningen med den store bygning med salen i venstre ende. Den anden ende (med kvistene) blev indrettet med kontorer forned og musiklokale foroven. Det var en meget smuk sal med scene til skolekomedier og koncerter. Desværre brændte bygningen i 1982, og salen måtte ikke genskabes, fordi den havde vist sig brandfarlig på grund af det meget træværk.

Resten af gymnasiet var opført i én etage bl.a. af hensyn til handicappede elever fra Geelsgård Kostskole i Virum.

Der var mange børn i gymnasiealderen i Virum efter det store byggeboom i 1930'erne, og rektor Folke Roikjer kunne vælge både de fagligt mest kompetente lærere og de dygtigste elever til sit nye gymnasium, der i skolekredse fik øgenavnet "Det lille universitet". De "overskydende" elever fra Virum måtte søge til de gamle gymnasier i Gentofte Kommune.

Det første lærerkorps kaldtes i Virum Statsskoles egen jargon "De tolv apostle" (indsat med Folke Roikjer i midten, 1 apostel sygemeldt). (Virum Gymnasium).

1958

Raadvad Knivfabrik var anlagt i 1758 og kunne derfor holde sit 200 års jubilæum i 1958. Jubilæet blev festligt fejret med besøg af Dronning Ingrid og Tronfølgeren Prinsesse Margrethe, der blev vist rundt på fabrikken og hilste på nogle af medarbejderne.

På dette tidspunkt var fabrikken blevet overtaget af Ginge, og den nye ledelse optrådte i hvide kitler. De havde forlangt, at også fabrikkens mangeårige driftsleder, ingeniør Edmund Wihlborg, skulle iføre sig hvid kittel. Han havde altid haft for vane at gå i sit eget tøj på arbejdet og nægtede, hvorefter han fik besked om at gå hjem.

Efter besøget fik dronningen overrakt et skab med Raadvads nye bestik "Eton" i en særlig fin udgave med skafter af ibenholt og serveringsdelene af sølv, og prinsesse Margrethe modtog et fornemt kaffe-serveringssæt af sølv, ligeledes fremstillet på fabrikken.

Dronning Ingrid's skænk med bestikket gik senere i arv og kom til at tilhøre Prins Joachim. Ved Lyngby-Taarbæk Stadsarkivs udstilling om Raadvad i 2007-08 var skænten lånt fra Prinsens lejlighed på Amalienborg (indsat). 2007 var Industrikturens År og Prins Joachim var protektor (jf. side 125), og Prinsen kom således også til selv at medvirke i et af årets arrangementer.

Under Dronningens og Tronfølgerens besøg på Raadvad Knivfabrik musicerede fabrikkens orkester (billedet), og om aftenen festede man – medarbejderne med smørrebrød i fabrikkens pudsstue, og direktionen på Sølyst. (Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv).

1959

Lyngby-Taarbæk Kommunes tekniske forvaltning holdt sig til stadighed på højde med udviklingen, og i 1959 kørte den sidste hestetrukne skraldevogn sin sidste tur til lossepladsen (billedet). Den daværende kommunale losseplads lå på Firskovvej, omtrent hvor pudsigt nok senere Genbrugspladsen kom til at ligge. Den urolige undergrund under lossepladsen medførte senere, da området blev bebygget, at vandrørene måtte lægges med mange bøjelige led.

Lossepladsen for natrenovation fandtes derimod oppe i "Lyngen" nord for Bondebyen, hvor der nu er kolonihaver. Med "natrenovation" menes tømning af latrin fra retirader, hvoraf de sidste i Lyngby-Taarbæk var i brug op til 1970 ved de såkaldte "Nye Huse" fra den tidligere Brede Klædefabrik.

Samtidig med det aftagende antal hestetrukne skraldevogne eksperimenterede Teknisk Forvaltning med nye køretøjer og nye metoder for nedbrydning og kompostering af affaldet. Skraldevognen på det indsatte foto blev taget i brug i 1951. Roterende knive findelte affaldet i beholderen under kørslen, så dets rumfang blev reduceret til en tredjedel. På lossepladsen udlagdes affaldet lagvis mellem lag af jord for at fremme komposteringen. Affaldssortering lå endnu langt ude i fremtiden. (Lyngby-Taarbæk Stadarkiv).

1960

Det københavnske stormagasin Magasin du Nord åbnede i 1960 sin første provinsfilial og valgte at lægge den i Lyngby. Det skete i erkendelse af byens voksende betydning som handelscenter for hele det nordlige Storkøbenhavn. Denne status havde Lyngby egentlig allerede haft siden midten af 1800-tallet; men Lyngbys handel navnlig med udvalgsvarer var for en tid blevet hæmmet af S-togets indførelse i 1936 og den dermed nemmere adgang til Hovedstaden. De mange udflyttere holdt ofte fast ved deres "gamle" handlende i København, ikke mindst under Besættelsestidens rationering, hvor varetildelingen overvejende kom de etablerede butikker til gode.

De mange udflyttere holdt ofte fast ved deres "gamle" handlende i København, ikke mindst under Besættelsestidens rationering, hvor varetildelingen overvejende kom de etablerede butikker til gode.

Billederne viser situationen i minutterne før Magasins åbning i Lyngby den 26. august 1960. Uden for glasdøren venter de utålmodige kunder, og indenfor står det velklædte personale parat. Borgmester Fenneberg var inviteret til at åbne de automatiske døre for første gang ved at trykke på knappen. Bag ham står Magasins daværende direktør Johannes Andersen. Hvad billedet ikke viser er, at automatikken ikke virkede, før noget teknisk personale i al hast var blevet tilkaldt. (Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv).

1961

Lyngbys største virksomhed var Dansk Gardin & Textil Fabrik på hjørnet af (Gammel) Lundtoftevej og Lyngby Hovedgade. Fabrikant Chr. Hasselbalch påbegyndte opførelsen af fabrikken i 1892 og udvidede den til stadighed, til den i 1917 omfattede tre store etagebygninger (billedet). De øverste etager i bygningerne var forsynet med shedtage, d.v.s. tage med en savtakket profil, hvor de stejle sider havde vinduer. Det gav et godt og jævnt lys til arbejdet med at efterse og reparere de færdige gardinstoffer. I tagetagen på den ældste bygning nederst fik mange år senere Lyngby-Taarbæk Bladet redaktion.

I 1959 måtte fabrikken lukke på grund af konkurrencen fra udlandet; men de centralt beliggende bygninger fandt hurtigt anden anvendelse og blev udlejet til et antal mindre virksomheder. Imidlertid brændte den nyeste og største af bygningerne (øverst og indsat) i 1961. Den blev erstattet af en nyopført bygning, hvor bl.a. ILVA fik til huse. (Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv).

1962

I 1961 havde den rige, barnløse højesteretssagfører David skænket sit store landsted Marienborg til den danske stat, idet han syntes, at den danske statsminister burde have stillet en passende bolig til rådighed, hvor han kunne hvile sig om sommeren. Det beløb David samtidig gav til istandsættelse af Marienborg, viste sig helt utilstrækkeligt, og den socialdemokratiske regering var ikke udelt begejstret over gaven. Ydermere måtte en socialdemokratisk regeringsleder i hvert fald offentligt hævde, at han fandt en sådan luksusbolig upassende. De skiftende statsministre fandt sig dog ret hurtigt til rette, uanset partitilhørsforhold.

Da Marienborg skulle indvies, var den daværende statsminister Viggo Kampmann rekonvalescent efter et hospitalophold. Ved indvielsen var han tilsyneladende i fin form (foto: Ritzau/Tage Christensen); men om aftenen fik han et hjertetilfælde og blev indlagt på Gentofte Sygehus. Her besøgte Jens Otto Krag ham et par dage senere med en afskedsbegæring, som Kampmann underskrev.

Som hans efterfølger ville Jens Otto Krag ikke selv bo på Marienborg, men overlod boligen til finansminister Per Hækkerup. Først den radikale statsminister Hilmar Baunsgaard flyttede ind. Hans hustru Egone interesserede sig meget for husets indretning og plantede den pragtfulde rhododendron-hæk ud til Nybrovej.

Indsat ses Marienborgs vestfacade gengivet af Knud Mühlhausen på en af Virum Apoteks receptkuverter, jf. side 71.

1963

Da den dynamiske unge Aage Børresen i 1958 efterfulgte Eivart Møballe som stadsbibliotekar i Lyngby, havde han store visioner for, hvad et moderne biblioteksvæsen skulle rumme. Efterhånden lykkedes det ham også at få de fleste af sine nyskabelser virkeliggjort, og Lyngby-Taarbæks biblioteksvæsen kom i en årrække til at sætte standarden for danske folkebiblioteker. Aage Børresen hævdede, at bibliotekets bøger skulle være så lækre, at lånerne ville tage dem med i seng.

Den vigtigste af Aage Børresens første nyskabelser var Musikbiblioteket i Lyngby, som i 1963 blev indrettet i det tidligere landsted Gramlille fra midten af 1700-tallet. Musikbiblioteket var det første af sin slags i Danmark og fik besøg af danske og udenlandske delegationer, der ville indføre tilsvarende biblioteker i deres hjembyer. Musikbiblioteket fik en stor bestand af musiklitteratur og noder samt en voksende samling af gramfonoplader. Pladerne kunne til at begynde med kun høres i bibliotekets hovedtelefoner eller ved gramfonkoncerter; men senere blev det muligt at hjemlåne pladerne, hvis Musikbibliotekets personale kunne godkende lånerens pick-up. Den skulle helst være en diamant, og hvis man kun havde råd til en safir, krævede det hyppigere eftersyn under bibliotekarens lup.

Fotografiet viser Musikbibliotekets ekspeditionsskrivebord med reolen med gramfoner, som bejntes af bibliotekaren. Musikken kunne høres ved lyttepladserne i baggrunden. Indsat Gramlille set fra Lyngby Hovedgade, mens huset endnu var privat beboelse. (Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv).

1964

Den traditionsrige Frederiksdal Kro blev totalt ødelagt af en brand i 1964. Bygningen blev ikke genopført; men dens rejsestald på den anden side af vejen blev skånet. Den karakteristiske staldbygning med halvrunde vinduer, porte i begge gavle og spåntag (d.v.s. tag af træspåner) var omkring 2000 ved at blive revet ned; men efter borgerprotester blev den udvendigt restaureret og bevaret.

Frederiksdal Kro havde en århundredlang tradition for at modtage udflytningsskæpper fra København, og kroen var også et populært serverings- og dansecentrum for et stort lokalt opland. I den store krohave fandtes skydetelt, keglebane og en stor gynge med gondol til fire personer. Hele denne tradition, der havde gjort Frederiksdal kendt i hele Storkøbenhavn, fik nu en ende.

I stedet for den nedbrændte gamle krobygning fik byggematadoren Aage V. Jensen lov til at opføre et Hotel Hvide Hus (indsat, Jeppe Tønsberg foto), som blev et meget påtrængende fremmedelement i Frederiksdals natur. I dag ville et sådant indgreb ikke være blevet tilladt, og bygningen har været under kritik i hele sin tid.

I 1978 købte Danmarks Lærereforening ejendommen for at bruge den som kursuscenter. Senere er hotelvirksomheden blevet genoptaget sideløbende; men Hotel Frederiksdal tilhører stadig Lærereforeningen. (Lyngby-Taarbæk Bladet/Irving foto).

1965

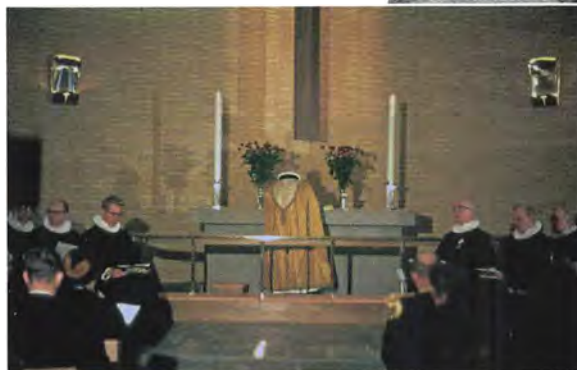
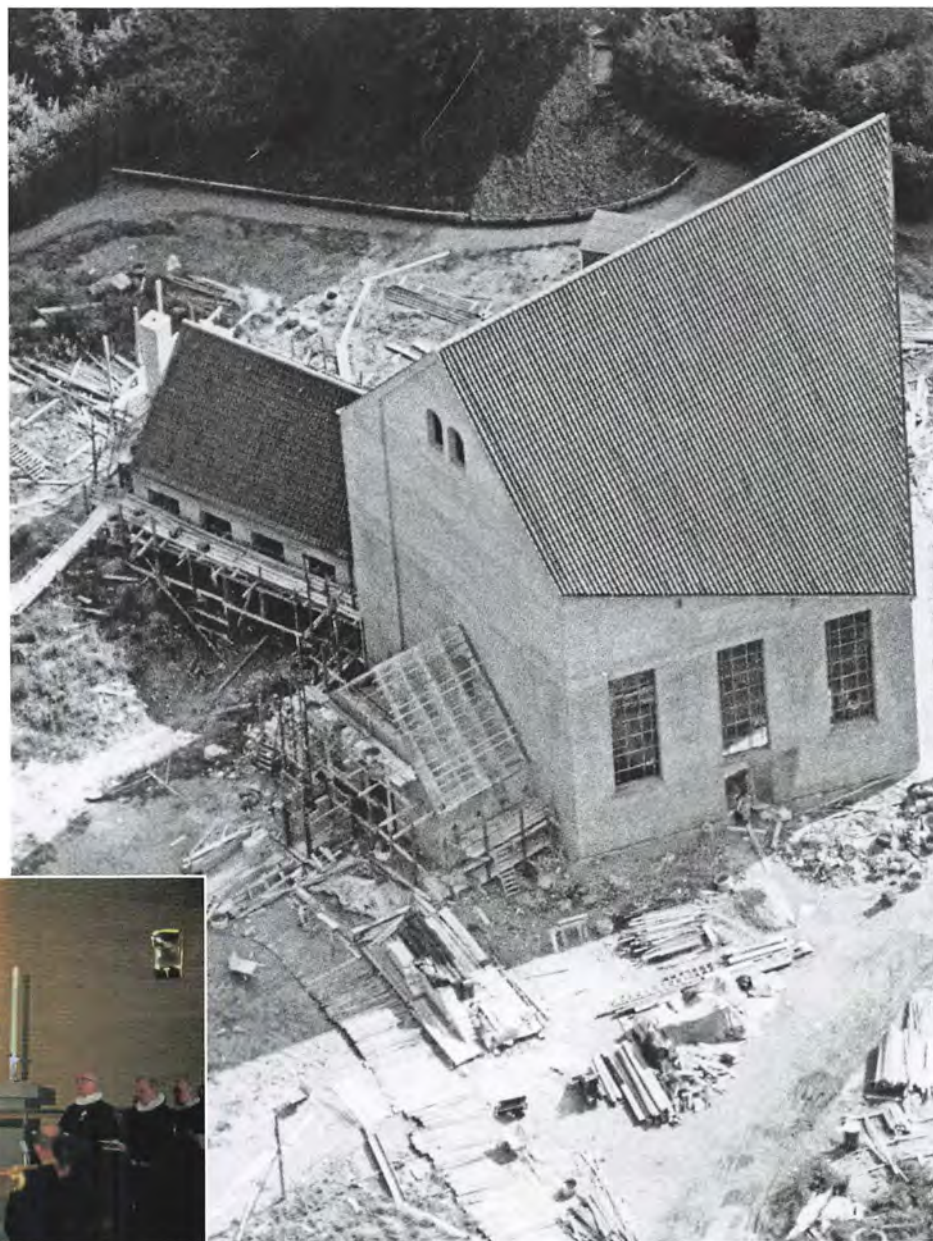
Bydelen Sorgenfri med nordgrænse ved Virumvej havde op til omkring 1950 været opfattet som en del af Virum, men havde siden gennemløbet en kraftig bebyggelses- og befolkningsudvidelse. I 1965 havde bydelen 7.500 indbyggere, hvor børnene hovedsagelig gik i den i 1953 åbnede Hummeltofteskole.

Sorgenfri S-togsstation var åbnet i 1936 og i 1952 flyttet til sin nuværende beliggenhed, hvor den blev nabo til butikstorvet og de tre 15 etagers højhuse i Sorgenfrivang II.

Efterhånden opstod der også trang til kirkelig betjening, og ved opførelsen af Hummeltofteskolen blev der over skolens brede portåbning ud imod Grønnevej indrettet en forsamlingsal, der også kunne bruges som kirkesal.

Med den voksende befolkning i Sorgenfri blev der behov for en rigtig kirke, og arkitekt Tyge Hvass tegnede en markant kirkebygning med en høj femkantet sal og lave tilbygninger. Kirken blev formet med stigende tagryg mod sydspidsen, som derved kom til at minde om en skibsstævn.

Billedet viser Sorgenfri Kirke under opførelse i 1965 (Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv). Indsat foto fra indvielsen i 1966 (Sorgenfri Kirke).

1966

Skovtoftes hovedbygning (billedet) er opført i 1895 som optagelseshjem for unge kvinder og piger, der var kommet i uføre, f.eks. som prostituerede, men her kunne få et trygt hjem og starten på en ny tilværelse. Det såkaldte Magdalenehjem var oprettet af Indre Mission i 1876 i København under ledelse af frk. Thora Esche, der fortsatte som leder til 1920.

Ud over den religiøse opdragelse blev de unge piger grundigt oplært i husholdning, så de kunne ernære sig som tjenestepiger eller måske få eget hjem. Skovtofte, der ejede et stort areal, finansierede delvis selv sin drift med frugtavl og vaskeri.

I 1965, hvor i mellemtiden "samfundets syn på unge pigers adfærd" havde ændret sig, blev Skovtofte nedlagt som pighjem. Nu var der snarere brug for uddannelse af personale til det stærkt voksende antal børne- og ungdomsinstitutioner, og Skovtofte blev i 1966 ligesom andre tilsvarende hjem indrettet som socialpædagogisk seminarium (der dengang kaldtes børneforsorgsseminarium).

Skovtofte Socialpædagogiske Seminarium blev i 2008 en del af Professionshøjskolen i København og fraflyttede bygningerne i Frederiksdal.

Ved oprettelsen af seminariet blev den kendte leder af Kristeligt Studentersejlelement på Vesterbro, Otto Krabbe, ansat som formand (indsat). Han fratrådte i 1980 på grund af alder, men fortsatte længe som gæstelærer og i øvrigt som debattør om sociale forhold. (Foto Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv, indsat Alsønderup-Tjæreby Lokalarkiv).

1967

I 1963 købte Lyngby-Taarbæk Kommune landstedet Sophienholm ved Bagsværd Sø, som siden 1883 havde tilhørt familien Aller. Familien ønskede ikke længere at beholde bygningen, og Paul Fenneberg havde ambitioner om at få sit eget Louisiana. Den direkte inspiration var dog, at staten kort forinden havde erhvervet Marienborg på den anden side af Nybrovej, ganske vist som gave.

Hovedbygningen blev restaureret under ledelse af kgl. bygningsinspektør Peter Koch, og i 1967 blev Sophienholm genindviet. Den første udstilling var en samling guldaldermalerier udlånt fra Statens Museum for Kunst, som på grund af en ombygning kunne afse malerierne i tre år.

Fotografiet viser en del af de inviterede, fra venstre departementschef i Kulturministeriet Henning Rohde og hustru, viceborgmester Ole Harkjær og hustru, rigsantikvar P. V. Glob samt arkitekt Palle Suenson og hustru. (Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv).

Købet af Sophienholm var først og fremmest Paul Fennebergs værk, og Anker Hoffmanns buste af ham er derfor passende opstillet i Sophienholms park (indsat, Jeppe Tønsberg foto).

1968

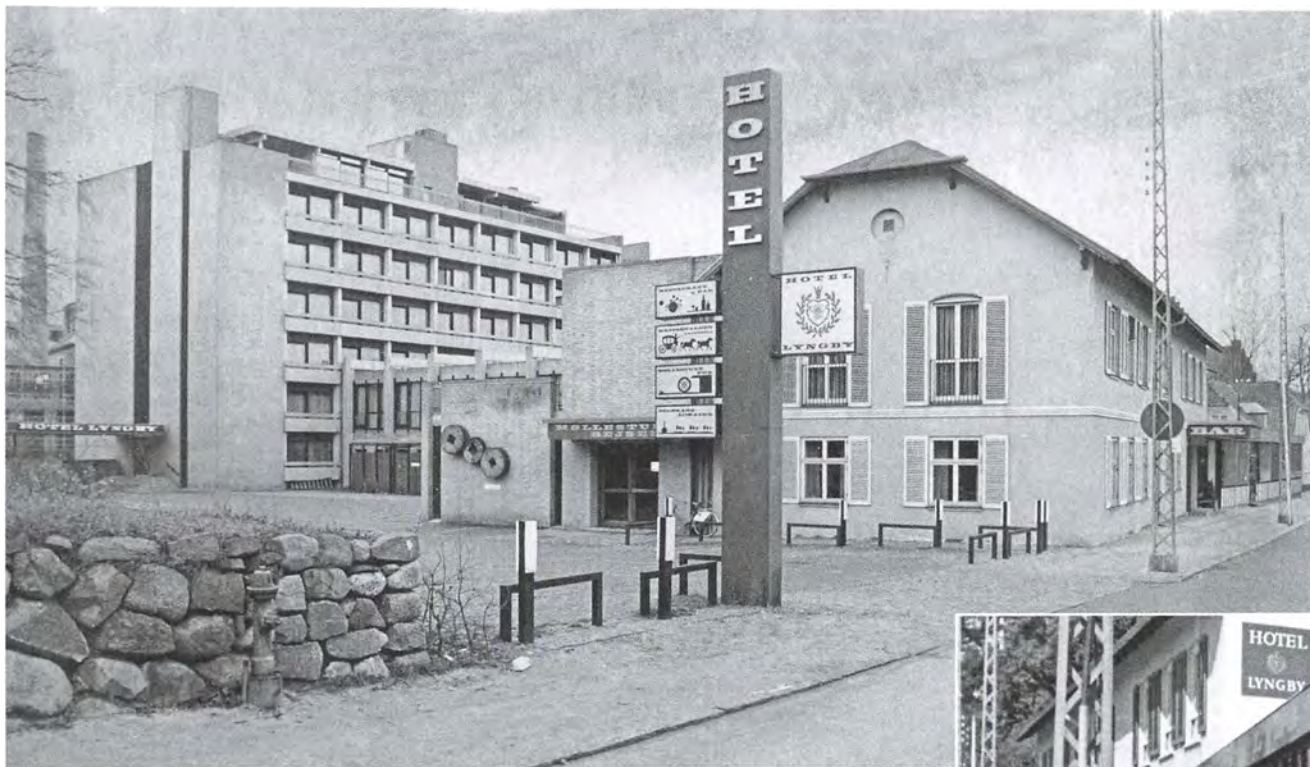
Lyngby-Taarbæk Kommunes Biblioteker fik i 1968 hovedbibliotek og administration i det nyopførte Stadsbibliotek (billedet). Stadsbiblioteket blev opført i årene 1965-68 i haverne til det tidligere landsted Gramlille (siden 1963 musikbibliotek) og de tilstødende ejendomme.

Kommunens biblioteksvæsen har en lang historie bag sig, idet det blev grundlagt allerede i 1854. Grundlæggeren var distriktslæge T. C. Mürer, og formålet var overvejende socialfilantropisk.

Siden voksede det oplysende og underholdende element, og biblioteket fik stadigt bedre lokaleforhold, bogbestand og uddannet personale. Biblioteket har haft lokaler flere steder i Lyngby, fra 1930 i ejendommen Gammel Rustenborg over for Stadsbiblioteket.

I 1958 blev som nævnt den visionære Aage Børresen ansat som stadsbibliotekar. Sammen med et aktivt biblioteksudvalg under ledelse af senere borgmester Ole Harkjær udviklede han Lyngby-Taarbæks biblioteker til at være førende i dansk biblioteksvæsen med bl.a. landets første musikbibliotek (jf. ovenfor) og første kunstbibliotek. På det indsatte billede ses Aage Børresen til højre sammen med Ole Harkjær i døren til Gramlille i 1966.

Stadsbiblioteket i Lyngby fra 1968 satte nye standarder i dansk biblioteksbyggeri. Den vigtigste nyskabelse var nok, at biblioteket fik en stor sal til foredrag og arrangementer. Også her kunne Lyngby-Taarbæk gå forrest med den arrangementsvirksomhed, som i dag er en væsentlig del af folkebibliotekernes aktiviteter. (Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv).

1969

Hotel Lyngby havde eksisteret siden 1661, da Lyngby Møllens ejer, kunstsmeden Caspar Herbach, fik privilegium på at oprette en kro i Lyngby. De nuværende gule bygninger ud til Lyngby Hovedgade er opført som rejsestald for kroen i 1876 (forrest) og som hovedbygning i 1891, hvor kroen samtidig skiftede navn til Hotel Lyngby. Oven over rejsestalden havde hotellet en stor sal, hvor der bl.a. blev spillet teater og afholdt foreningsfester.

I hotelejer Jørgen Jørgensens tid (1918-47) kom undertiden forfatterne Soya og Tom Kristensen, som begge boede i Lyngby og var jaloux på hinanden. Jørgen Jørgensen var en stor spasmager og sørgede for at holde jalousien varm. Hans efterfølger, hotelejer og restauratør Otto Jensen, havde store ambitioner om at udvide hotellet. Gennem borgmester Paul Fenneberg fik han et stort kommunalt lån og opførte i 1970 bag ved de gamle bygninger en ny stor restaurant og en værelsesfløj på seks etager.

I 1973 åbnede Hotel Eremitage som en del af Lyngby Storcenter, der indirekte var støttet økonomisk af kommunen. Der var ikke grundlag for to store hoteller i Lyngby, og Hotel Lyngby gik konkurs. Hotellet blev overtaget af Lyngby-Taarbæk Kommune som panthaver, og i 1975 indrettede kommunen de nye bygninger som plejehjemmet Møllebo. Otto Jensen var siden aldrig i tvivl om, at Fenneberg bevidst havde lokket ham til at opføre de nye bygninger for at skaffe kommunen et billigt plejehjem.

På det indsatte foto betragter Otto Jensen og Fenneberg det nye indgangsparti i 1969. (Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv).

1970

Ved Sophienholms indvielse i 1967 var der ikke taget endelig stilling til husets fremtidige anvendelse. I nogle få måneder i 1969 var der ungdomsklub i lokalerne på 1.sal; men den blev lukket på grund af hærværk. I 1970 havde man tanker om at bruge Sophienholm som lokalhistorisk museum i lighed med Øregårdmuseet i Hellerup, og derfor arrangerede Historisk-topografisk Selskab i samarbejde med biblioteksvæsenet to lokalhistoriske udstillinger i 1970-71, "Gamle dage i Lyngby-Taarbæk Kommune" (billedet) og "De 9 møller". Lyngby-Taarbæk Kommune havde indkøbt ret store samlinger af malerier, antikke møbler og kobbertøj fra Brede Kobberværk, som kunne understøtte anvendelsen som museum.

Bla. på grund af Sophienholms lidt afsides beliggenhed frafaldt man museumsplanerne, og de nævnte samlinger kom i stedet senere Frieboeshvile til gode, jf. nedenfor side 96.

I mellemtiden var der kommet gang i kunstudstillingerne. På billedet besøger Tronfølgere Prinsesse Margrethe udstillingen "Belgiske surrealister" i 1971 sammen med den belgiske kulturrattaché Francis de Lulle. (Lyngby-Taarbæk Bladet/Irving foto).

1971

Billedet viser det påbegyndte Lyngby Storcenter i sommeren 1971. Diagonalt gennem billedet går Klampenborgvej med Rådhuset i øverste højre hjørne. Forneden parallelt med billedets underkant ses Kanalvej og lodret langs billedets højre side Toftebæksvej. Fundamenterne til centret er støbt, og dets omrids ses tydeligt.

Midt i byggefeltet ses den i 1961 opførte rets- og politibygning, som altså på dette tidspunkt kun var 10 år gammel, men som tydeligt nok lå i vejen for byggeriet af centret. Man valgte derfor at rive den ned og bygge en ny rets- og politibygning ved Sorgenfri Station.

Det billede viser, er "undersiden" af storcentret i form af store kvadratiske betonkasser, der står på undergrunden. De kunne forskydes en smule i højden i forhold til hinanden, hvis undergrunden satte sig ujævnt. Derfor kan man oppe i centrets stueetage (butiksetagen) hist og her se nogle flade metalskinner i gulvet. De ligger oven på de linjer, hvor de enkelte dele af fundamentet (betonkasserne) støder sammen. Skinnerne var beregnet til at kunne vippe en smule, hvis der opstod ujævnheder i gulvfladen som følge af forskydninger i undergrunden. (Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv).

1972

I 1960'erne og begyndelsen af 1970'erne var bevidstheden om ældre huses bevaringsværdi endnu ikke opstået. Det skete først med oliekrisen, og i Lyngby var det protestbevægelsen mod Storcentret, der gav udgangspunkt for den offentlige kritik af kommunens byplanlægning.

Derfor var der kun beskedne protester, da et konsortium opkøbte ejendommene Lyngby Hovedgade 19-25 til nedrivning og derefter opførte de langt større bygninger til Irma (med boghandelen) og til Bikuben. I forvejen var i 1960 det nye Svaneapotek med lægehus blevet opført på Lyngby Hovedgade 27-29.

Dette kraftige indgreb i Lyngby Hovedgadens oprindelige købstadsmiljø var måske medvirkende til, at det senere blev Lyngby-Taarbæk Kommunes officielle holdning, at Hovedgadens købstadspreg skulle bevares, i hvert fald på strækningen fra Rustenborgvej til Gammel Jernbanevej.

"Købstadspreg" indebærer ved opførelse af nyt byggeri bl.a. respekt for de gamle huses smalle grunde. Det kræver opdeling af nye, større huses facader i små moduler. Det bliver ikke altid overholdt; men f.eks. Lyngby Hovedgade 70-72 er et vellykket eksempel.

Billedet viser nedrivningen af Hovedgaden 19-25 i 1972. (Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv/Niels Wivel foto).

1973

Da man i 1960 og 1963 havde anlagt Lyngby Omfartsvej vest om Lyngbys centrum, havde man opnået at føre den nord-sydgående trafik uden om Lyngbys centrum og skånet Hovedgaden for omfattende nedrivninger. Men den øst-vestgående trafik skulle stadig igennem bymidten og den snævre viadukt fra 1923 på Buddingevej.

Med åbningen af Lyngby Storcenter i 1973 ville behovet for en bedre vejføring for den øst-vestgående trafik stige, og Lyngby-Taarbæk Kommune planlagde derfor den såkaldte Bagsværdvej-linje.

Det manipulerede luftfoto fra 1972 viser de planlagte nye veje med biler som små sorte prikker. Øverst til højre kommer Bagsværdvej ind i billedet. Den drejer ned under jernbanen og følger Fæstningskanalen (vandret midt i billedet) med krydsninger med Jernbanevej/Hovedgaden og Toftøbæksvej. Til venstre ses Storcentret under opførelse ud mod Klampenborgvej. Herfra fører en direkte vej til Lyngby Hovedgade ved viadukten over jernbanen øverst til venstre. (Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv).

Tiden var imidlertid løbet fra store nedrivninger og nye vejføringer gennem tæt bebyggelse, og i 1978 blev Bagsværdlinjen opgivet.

1974

Rigsantikvar P. V. Glob havde store planer for Nationalmuseets udvidelse i tilknytning til Frilandsmuseet. Han ville omdanne hele Mølleådalens gamle møller og fabrikker til ét stort arbejdende industrimuseum. Hver mølle eller fabrik skulle formidle et af de store gamle industrierhverv, Brede f.eks. tekstilproduktionen og Raadvad jern- og metalindustrien. Hvor der ikke fandtes autentiske gamle bygninger, der kunne udnyttes, kunne man ligesom på Frilandsmuseet flytte en lille industribygning fra sit hjemsted til Mølleåen.

Det sidste gjorde han i to tilfælde, hvoraf desværre kun det ene er bevaret. Rebstrup Uldspinderi, hvis maskineri og inventar i 1975 blev flyttet til Stampen og indrettet i en kopi af den originale bygning, blev opgivet. Derimod er reetableringen af Lyngby Nordre Mølle i 1974 efterhånden blevet en succes, efter at Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv overtog formidlingen af den i midten af 1980'erne. Indsat ses møllens hejseværk. (fotos: Jeppe Tønsberg).

1975

Virum Skole kan føre sin historie tilbage til 1721, hvor Prinsesse Sophie Hedevig oprettede en af sine "prinsesseskoler" i Virum. Den lå antagelig på Virumgade, hvor i dag nr. 60 ligger, men flyttede i 1818 til en større bygning på hjørnet af nuværende Virumvej og Skolebakken. I 1920 flyttede Virum Skole hen til sin nuværende placering på Parcelvej og fik nye bygninger, hvoraf i dag kun inspektørboligen er bevaret (yderst til venstre). Skolen var sammenbygget med et karakteristisk vandtårn med spidst tag. Efterhånden blev Virum Skole flere gang udvidet; men i 1973 blev de oprindelige bygninger nedrevet og den første bygning i et nyt stort skolekompleks taget i brug. Da den færdige nye skole blev indviet i 1975, var kun to bygninger fra udvidelserne af den gamle skole genbrugt og indarbejdet i den nye skole (de to bygninger med rødt tegltag). Med de nye bygninger kom Virum Skole igen til at ligge på Skolebakken.

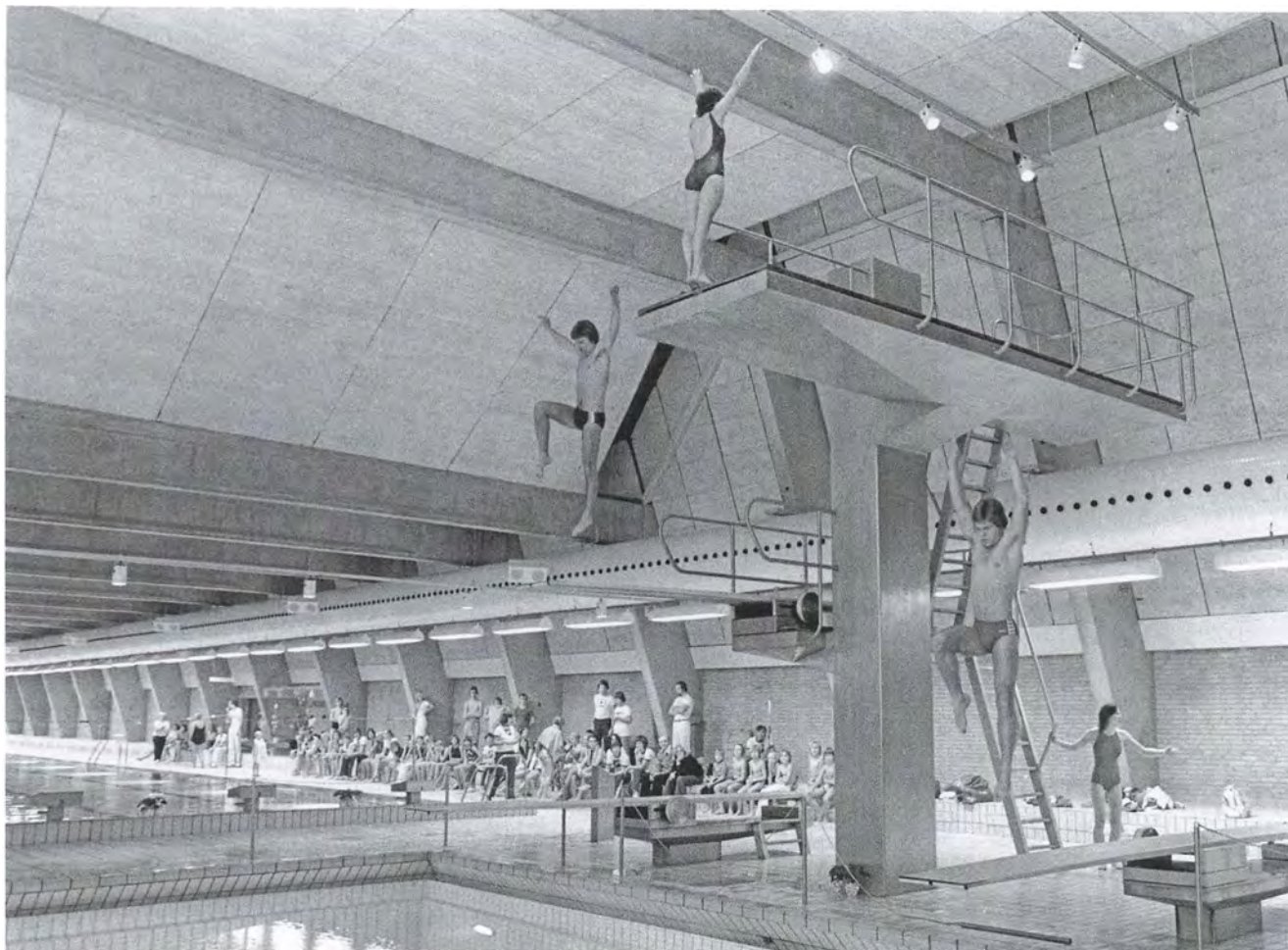
1976

Baadfarten har sejlet regelmæssig passagersejls på Lyngby Sø og Furesøen siden 1894, og i 1929 overtog Baadfarten også sejlsadsen på Bagsværd Sø, der var startet i 1913. Baadfarten ejer seks ældre hvidmalede træbåde af forskellig alder og størrelse. De ældste er Prinsesse Alexandrine (bygget 1895) og Prins Christian (1896). Tidligere har Baadfarten desuden ejet et større antal både, som efterhånden er blevet frasolgt eller ophugget.

A/S Baadfarten var stiftet for at transportere byggematerialer fra Farum Kalkværk til København ad kanalerne i Københavns Befæstning, som var anlagt få år tidligere. Der skulle være hjul under bådene, så de kunne trækkes på skinner rundt om sluserne i kanalsystemet. Man valgte imidlertid at sende byggematerialerne med jernbane, og Baadfarten kom udelukkende til at sejle med passagerer.

Efterhånden kunne indtægterne fra sejlsadsen ikke dække vedligeholdelsen af de gamle træbåde, og i 1976 blev Baadfarten sat til salg. Den betragtedes som værdifuld for lokalturismen, og for at sikre dens fortsatte eksistens gik de seks kommuner omkring søerne sammen om at købe den. På fotografiet fra anløbsbroen i Frederiksdal ses borgmestrene Ole Harkjær (Lyngby-Taarbæk), Tove Smidth (Gladsaxe), Holger Nordkild (Søllerød), Ernst Ellgaard (Værløse) og Bent Pedersen (Birkerød). (Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv).

1977

Lyngby-Taarbæk Kommunes nye skoler Fuglsanggårdsskolen (1958) og Trongårdsskolen (1959) var opført med svømmesale, der uden for skoletiden også kunne benyttes af offentligheden; men man savnede en egentlig svømmehal med et stort bassin.

Lyngby-Taarbæk Kommune bad arkitekten Arne Jacobsen om at komme med forslag til en svømmehal, og forslaget blev fremlagt i 1972. Det var en flot bygning, men kommunalbestyrelsen mente, at den ville blive for dyr.

Så måtte man begynde forfra, og midt i 1970'erne havde man et nyt forslag klar med 50 meter-bassin og seks baner samt udspringsbassin (billedet). Ved opførelsen var svømmehallen stor nok til officielle konkurrencer, men senere blev der krævet otte baner.

Lyngby Svømmehal på Stadion blev indviet i 1977. I de første år forsøgte man at bruge salt til at holde vandet rent og så vidt muligt undgå klor. Det var meget behageligt for de badende; men saltet tærede overfladerne og blev efter nogle år opgivet. (Lyngby-Taarbæk Bladet/Irving foto).

1978

Det tidligere landsted Frieboeshvile fra 1756, som i 1977 blev hjemsted for Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv (dengang Byhistorisk Samling), blev genindviet i 1978. Da var hovedbygningen netop blevet gennemgribende restaureret under ledelse af kgl. bygningsinspektør Peter Koch og med bistand fra Nationalmuseet. Ved restaureringen var bygningens interiører blevet ført tilbage til det udseende, de havde haft omkring 1810, da oberst F. C. C. Frieboe ejede landstedet og boede der om sommeren.

Ved indflytningen fik Stadsarkivet læsesal, kontorer og nærmagasin i sidebygningen. I den nyrestaurerede hovedbygning fik arkæologiklubben Flækken lokaler i kælderen, og Stadsarkivet og Flækken fik mulighed for at arrangere udstillinger i stueetagen og på 1.sal.

På billedet fra indvielsen taler borgmester Ole Harkjær til gæsterne i Frieboeshviles hovedsal. Mellem vinduerne ses i midten af billedet professor Bjarne Stoklund og formanden for Flækken, Johannes Boager. (Lyngby-Taarbæk Bladet/Irving foto).

To gæster ved indvielsen havde ikke fundet plads i salen, men tog til takke med trappen op til 1.sal: Frilandsmuseets chef dr.h.c. Kai Uldall og fhv. borgmester Paul Fenneberg. (Jeppe Tønsgaard foto).

1979

Den første i en lang række af festuger og kultur-nætter i Lyngby var kultur- og festugen "Lyngby i Fest og Farver" i februar-marts 1979. Festugen var arrangeret af det daværende Kulturelt Samråd, som med sekretariat på Stadsbiblioteket havde til opgave at koordinere de lokale kulturelle foreningers aktiviteter.

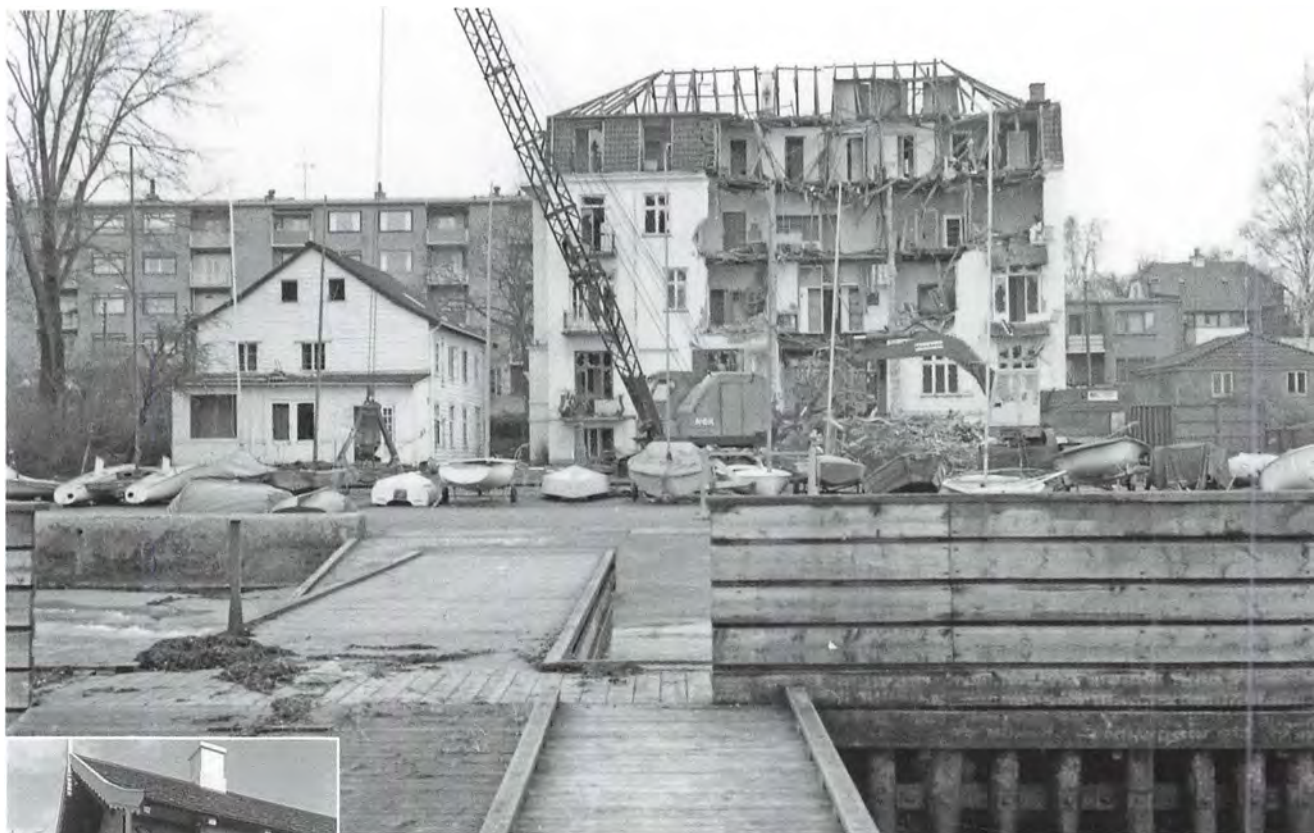
Festugen rummede 54 arrangementer på 20 lokaliteter og med 700 medvirkende. Bl.a. var der koncerter med Lyngby-Taarbæk Kommunes orkestre, og ved den afsluttende fest-revy i storcentersalen medvirkede bl.a. Jesper Klein, Tom McEwan, Otto Brandenburg og Vivi Bak.

Som blikfang for udstillingen "Vin og kransekage" i bibliotekssalen på Stadsbiblioteket stod en kæmpe stor sne-kransekage ved indgangen til biblioteket. Den var bygget af en gruppe elever fra Kunstakademiets keramikafdeling under ledelse af kunstneren Bodil Kaalund.

Bag ved snefiguren læser man "Kunstabiblioteket" på muren til højre for indgangen til Stadsbiblioteket. Det skyldes, at Danmarks første kunstabibliotek, som i 1969 var blevet indrettet i de tidligere bibliotekslokaler på Gammel Rustenborg, i 1974 var blevet nedlagt som selvstændigt bibliotek og flyttet over i Gallerigangen mellem Stadsbiblioteket og Musikbiblioteket. (Jeppe Tønsberg foto).

1980

Den tidligere Pension Fønss's store bygning på den sydlige del af Taarbæk Strandvej stammede fra Taarbæks glansperiode som international ferieby omkring 1900. Bygningen blev efter nedlæggelsen som pensionat i 1963 købt af Polyteknisk Forening og indrettet som Taarbæk Kyst Kollegiet. Som sådan eksisterede den frem til 1978, hvor Lyngby-Taarbæk Kommune havde købt ejendommen og lod bygningen nedrive for at opføre ældreboliger på grunden. (Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv/Jeppe Tønsberg foto 1978).

Pension Fønss var grundlagt af frøken Sophie Fønss i 1802 og begyndte sin virksomhed i den lille træbeklædte bygning, som ses til venstre i billedet. Den blev i 1963 annekts til kollegiet og skulle have været nedrevet i 1978 sammen med den store bygning. Det blev imidlertid opdaget, at huset var tegnet af den berømte arkitekt M. G. Bindeshøll i 1844 og opført som en del af Klampenborg Badeanstalt.

Det Særlige Bygningssyn lod huset frede, og Lyngby-Taarbæk Kommune valgte derefter at restaurere det og indrette stueetagen som kontor og fælleslokaler for ældreboligerne. Første sal blev indrettet som ét stort lokale med køkken, som kan lejes af beboere i Taarbæk til selskaber og arrangementer.

Kgl. Bygningsinspektør Peter Koch stod for restaureringen af "Bindeshølls Hus", der blev genindviet i 1980 (indsat, Lyngby-Taarbæk Bladet/Irving foto).

1981

Lyngby Kirke har en stor og en lille klokke, som begge er skænk-
ket af Kong Christian den Ottende og Dronning Caroline Ama-
lie. Kongen (dengang Prins Christian Frederik) havde tilbragt sin
barndom på Sorgenfri Slot, som hans far Arveprins Frederik i 1789
havde købt. Da han i 1839 blev konge, fortsatte han og dronning
Caroline Amalie med at bo på Sorgenfri om sommeren.

Som beboere i Lyngby gjorde prinse- og senere kongeparret me-
get for byen, ikke mindst Caroline Amalie som enkedronning efter
Christian den Ottendes død. Prins Christian Frederik er mindre
kendt i Lyngby; men blandt andet var han en stor grundejer. Sam-
men med sine tre søskende ejede han Sorgenfri Slot som arv efter
faderen; men desuden ejede han i en periode den store gård Virun-
gård ved Kongevejen. Af mindre ejendomme købte han bl.a. Peter
Tuteins gamle landsted, som nu hed Hollandia, og som lå på det
sted hvor i dag Pritzels Fabrik ligger, for at bruge det som kaserne
for vagten på Sorgenfri.

Uden at tænke over det bliver vi daglig mindet om Kong Christian
den Ottende og Dronning Caroline Amalie, når vi hører klokker-
nes velkendte og smukke klang fra kirketårnet. Begge klokker, der
var støbt i 1844, var forsynet med kongens og dronningens mono-
grammer; men i dag er kun dronningens bevaret på den lille klokke
(indsat, Annette Irene van Randwijk foto).

I 1981 revnede den store klokke og måtte sendes til omstøbning.
Billedet viser det besværlige arbejde med at hejse klokken på plads
med kirketårnet selv som kran, hvor man nok i dag ville have brugt
en mobilkran. (Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv).

1982

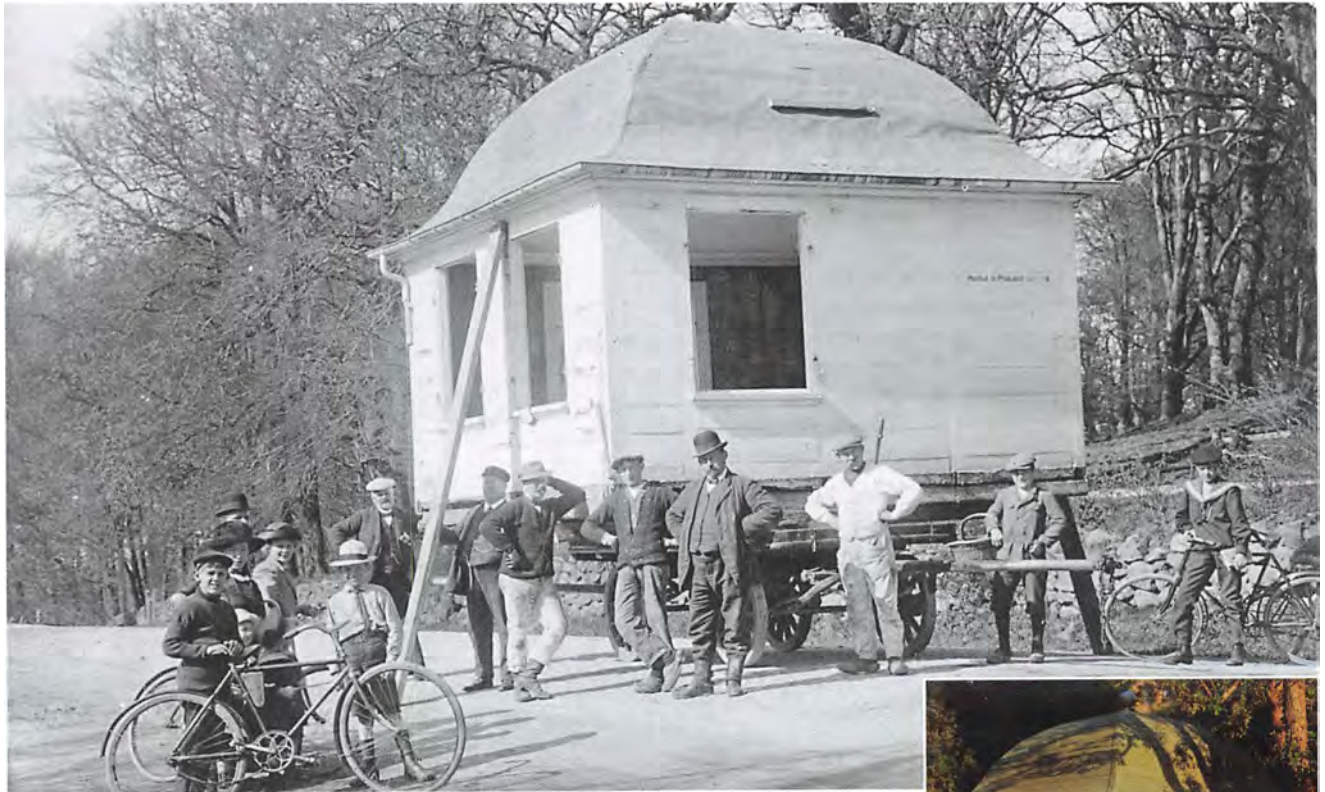
Efter nedlæggelsen af den statslige forsøgsgård Virumgård i 1968 ønskede Nationalmuseet at overtage arealet til udflytning af museet fra København. Som en beskedent kompensation for den omfattende ekspropriation til DTU valgte staten imidlertid at sælge Virumgård-arealet til Lyngby-Taarbæk Kommune.

I første omgang blev jorden i en årrække dyrket af den daværende forpagter af Dyrehavegård Mogens Preisz, der her i 1982 høster for sidste gang på Virumgårds marker. Samme år påbegyndtes anlægningen af veje og opførelsen boliger.

I baggrunden ses et af de 15 etagers højhuse i bebyggelsen Sorgenfrivang II. (Jeppe Tønsberg foto).

Boligrupperne på Virumgård, der overvejende består af tæt-lav bebyggelse, blev opført i årene 1982-87 (indsat). Som noget af det sidste indviedes i 1987 plejehjemmet Virumgård. (Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv).

1983

Den ovenfor nævnte storkøbmand Peter Tutein lod i 1792 en lille pavillon af træ med hvælvet bliktag opføre i sin park, omtrent hvor nu Lyngby Hovedgade 8 ligger. Da senere ejendommen blev delt og J. L. Binder i 1891 opførte sin klædefabrik, blev pavillonen flyttet helt ud i hjørnet ved Kongevejen og skellet til Frieboeshvile, hvor den blev et velkendt syn for de vejfarende.

Fabrikant Georg Binder, der arvede ejendommen fra sin far, kendte forfatteren Gyrithe Lemche og hendes mand kredslæge Johan Lemche på Rustenborgvej, og da han vidste, at Gyrithe Lemche var efterkommer af pavillonens bygherre, forærede han hende i 1914 pavillonen. Den var ikke tungere, end at den kunne sættes op på en vogn (billedet) og trækkes hen til ægteparret Lemches store villa "Lyngbyhus", Rustenborgvej 7 (Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv).

I 1947 frastykkede Johan Lemche det stykke af sin grund, hvor pavillonen stod, til sin søn, vinggrosserer Hans Jacob Lemche, der opførte eiplanshuset Rustenborgvej 7B. Kort før sin død i 1984 testamenterede H. J. Lemche pavillonen til Lyngby-Taarbæk Kommune. Han havde tænkt sig, at pavillonen skulle flyttes tilbage til sin gamle plads ud til Kongevejen, men nu på Frieboeshviles side af skellet og dermed på kommunal grund. Pavillonen står dog stadig i haven til Rustenborgvej 7B ud til Fæstningskanalen.

Indsat ses H. J. Lemche og hans hustru Amalia Maria ved pavillonen i 1983. (Jeppe Tønberg foto).

1984

Baunegårdsskolen, blev opført i 1965, hvor samtidig Raadvad Skole blev nedlagt og de omliggende skoledistrikter ændret. Efterhånden som befolkningen voksede, måtte der bygges flere skoler, og med prisudviklingen kostede hver ny skole i følge daværende viceborgmester Ole Harkjær lige så meget som alle de tidligere skoler tilsammen. Men da Baunegårdsskolen stod færdig, var Lyngby-Taarbæk Kommunes indbyggertal begyndt at stagnere. Det kom bag på kommunens planlæggere, og nedgangen skete hurtigt. Højdepunktet blev nået i 1967 med 67.000 indbyggere, og i midten af 1980'erne nåede indbyggertallet ned under 50.000. Siden stabiliserede det sig omkring 50.000 og steg derefter langsomt, så det i 2017 er ca. 55.000.

Som følge af det faldende elevtal blev Baunegårdsskolen efter store forældreprotester nedlagt i 1984, og i 1991 skete det samme for Ulrikkenborgskolen. Senere blev den almindelige mening, at Baunegårdsskolen aldrig skulle have været bygget, og at Ulrikkenborgskolen ikke skulle være blevet nedlagt, fordi befolkningstallet i skoledistriktet snart voksede igen.

Lyngby-Taarbæk Ungdomsskole, der var sammenbygget med Baunegårdsskolen, fortsatte sin virksomhed på stedet til en storbrand i 2011, jf. side 129. Derimod blev Baunegårdsskolens bygninger overtaget af den ekspanderende Lyngby Handelsskole.

Billedet viser en klasse på Baunegårdsskolen lige efter indvielsen i 1965, indsat et parti af facaden. Læreren er Kai Frimann. (Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv).

1985

I 1891 opførte Københavns Amt et sygehus til 25 patienter i Lyngby. Umiddelbart efter opførte Amtet desuden et større sygehus på Frederiksberg (det nuværende Frederiksberg Hospital), idet Frederiksberg Kommune oprindeligt var en del af Københavns Amt. Amtssygehuset i Lyngby kom til at ligge i den sydlige udkant af byen langs med Jægersborgvej. Den lange hovedbygning i én etage med høj kælder blev tegnet af arkitekt Philip Smidth. Bygningen fik aldrig elevator, og hvis en seng skulle flyttes mellem de to etager, foregik det ad en udendørs rampe.

På bagsiden af hovedbygningen fandtes køkkenbygningen og centralvarmeanlægget med den høje skorsten.

Længere tilbage på grunden opførtes i 1915 en tuberkuloseafdeling ligeledes til 25 patienter, og da Gentofte Amtssygehus blev taget i brug i 1927, blev amtssygehuset i Lyngby specialsygehus for tuberkulosepatienter. I 1945 fik hovedbygningen to nye tilbygninger ved enderne, dels en børneafdeling og dels en tuberkulosestation til ambulante undersøgelser ("gennemlysning"). Hermed nåede hospitalet op på 72 sengepladser.

Da "Lungehospitalet" i Lyngby lukkede i 1985, stod bygningerne i nogle år tomme og anvendtes derefter til flygtninge; men i 1995 blev den store grund ryddet, hvorefter boligbebyggelsen Rørdams Have blev opført. (Lyngby-Taarbæk Bladet/ Irving fot.).

1986

Virum omtales første gang i et gavebrev fra 1186, hvor biskop Absalon skænker en række landsbyer i Nordøstsjælland til Roskilde Domkirke. Blandt disse landsbyer er Virum og København, som dermed begge for første gang træder ind i historien.

Virum er imidlertid ældre end denne første omtale i de skriftlige kilder. Stednavnet daterer Virum til jernalderen, måske omkring år 500 efter Kristi fødsel.

Gavebrevet er dateret den 21. oktober 1186 i Verona og opbevares nu i Rigsarkivet. Med udgangspunkt i gavebrevet fejrede Virum sit 800 års byjubileum den 21. Oktober 1186, hvor en mindesten blev afsløret ved Virum Gadekær (Jeppe Tønssberg foto).

Jubilæet blev bl.a. markeret med en plakatkonkurrence, der blev vundet af Jette Christiansen (indsat).

1987

Handelsforeningen for Kongens Lyngby og Omegn blev stiftet i 1887 og kunne derfor i 1987 fejre sit 100 års jubilæum med mange og festlige arrangementer navnlig på Lyngby Hovedgade.

Ved stiftelsen den 27. april 1887 fik foreningen navnet "Nordre Birks Handelsforening". Retskredsen Københavns Amts Nordre Birk eksisterede i perioden 1819-1960 og omfattede i Handelsforeningens tid Gentofte, Lyngby-Taarbæk, Gladsaxe, Herlev og Søllerød kommuner. Da næsten alle medlemmerne var fra Lyngby, skiftede foreningen i 1906 navn til "Handelsforeningen for Kongens Lyngby og Omegn". Af de 393 medlemmer i jubilæumsåret 1987 havde de 372 adresse i Lyngby.

Handelsforeningens egentlige stifter var købmand Laurits Møller, som havde sin forretning i Lyngby Hovedgade 54. Dengang var "købmand" fællesbetegnelse for handlende i flere brancher, og Laurits Møller var manufakturhandler. Han var også den egentlige stifter af Sparekassen for Lyngby og Omegn i 1898, der senere indgik i Bikuben i Lyngby og derefter i Danske Bank i Lyngby. (Lyngby-Taarbæk Bladet/Irving foto).

1988

Den traditionsrige Mølleå-sejlsads har fundet sted hver sommer siden 1962. Løbet arrangeres af Det Danske Spejderkorps, Mølleå Division. Det centrale element i sejlsadsen er, at fartøjerne skal laves af forhåndenværende materialer og med almindeligt spejder-håndværktøj.

Som deltager skal man bygge en såkaldt primibåd og sejle ned ad Mølleåen fra Lyngby Mølle til Nymølle eller Raadvad. Båden laves typisk af granris, der pakkes ind i en vandtæt presenning og snøres sammen med snor. Hver deltager laver ligeledes en pagaj af en lige gren og to flade træstykker (indsat, 1988).

Bådene bygges på en fælles byggeplads i skoven, der bliver udpeget umiddelbart før løbet. Derefter læsses bådene på lastvogne og køres til startstedet ved Lyngby Mølle, hvor man stiller op på en startlinje. Der er tradition for, at en kendt person skyder løbet i gang. (Lyngby-Taarbæk Bladet/ Irving foto).

1989

Den første, der fik Lyngby-Taarbæk Kommunes Kulturpris, var digteren Benny Andersen, der her ses ved overrækkelsen i 1989 sammen med borgmester Kai Aage Ørnskov (indsat).

På billedet ses Benny Andersen sammen med viceborgmester Helle Nielsen og designeren Pia Odgaard ved Lyngby-Taarbæk Kommunes Tidskapsel-udstilling i slutningen af 1996. Udstillingen var et bidrag til København Europæisk Kulturby-festivalen. En række foreninger og enkeltpersoner fremsatte hver deres forslag til ting, der var karakteristiske for deres samtid, og som kunne rummes i en lille gennemsigtig kasse. (Lyngby-Taarbæk Bladet/Irving fot.).

1990

Det er sjældent, at der afholdes verdensmesterskaber i Danmark; men i 1990 blev verdensmesterskabet i kano- og kajakmarathon afholdt på Bagsværd Sø. Hele det store begivenhed var arrangeret af en enkelt klub, Lyngby Kanoklub, som oven i købet fik et så stort overskud af arrangementet, at klubben efterfølgende kunne købe en feriehytte i Sverige.

Kanoklubben lånte den daværende Ulrikkenborgskole, hvor klasseværelserne blev indrettet som sovesale. I skolekøkkenet blev der lavet mad til de mange hundrede deltagende, og omtrent alle klubbens medlemmer deltog i det omfattende praktiske arbejde under løbet under ledelse af den energiske formand Thomas Gjerlufsen (indsat i en karakteristisk situation, privat foto).

Lyngby Kanoklub fik endda en verdensmester ved denne lejlighed, Stig Jepsen. Som afgangsupgave i sin uddannelse som civilingeniør havde han selv bygget sin båd af kulfiber, og den var dengang verdens letteste kano. Efter de daværende regler var det tilladt at løbe en valgfri strækning på land med kanoen (billedet), og her havde Stig Jepsen yderligere en fordel, fordi han kendte terrænet i forvejen og vidste, hvor det kunne betale sig at løbe. (Lyngby-Taarbæk Bladet/Irving foto).

1991

Lyngby Statsskole var oprettet i 1923, hvor arkitekt Johannes Magdahl Niensens karakteristiske nyklassicistiske bygning blev opført. Statsskolen blev overtaget af Københavns Amt i 1970 og hed derefter Lyngby Gymnasium.

I 1990 havde amtet valgt at nedlægge et gymnasium i Lyngby-Gentofte området, og man valgte Lyngby Gymnasium, der i modsætning til de ældre gymnasier i Gentofte Kommune ikke var beskyttet af testamentariske klausuler eller andre juridiske bindinger. Trods mange protester fra elever og forældre lykkedes det ikke at forhindre nedlæggelsen, og ved sommerferien 1991 lukkede gymnasiet. Fotografiet fra begyndelsen af september 1990 fik i den lokale avis overskriften "Modløsheden breder sig i skolegården": På det indsatte foto overrækker rektor Ralf Nielsen eksamensbeviset til Lyngby Gymnasiums sidste student, Rolf Trier.

Trods sin forholdsvis korte levetid havde Lyngby Statsskole nået at opbygge mange traditioner. En af dem var "lærkefri" om foråret: Når nogen havde hørt den første lærke synge, blev der holdt en fridag.

I gangen på første sal var de årlige gruppefotografier af studenterholdene ophængt i en lang frise, der fulgte væggenes drejninger. Ved et mærkeligt træf var fotografiet af årgang 1991 det sidste, der blev plads til, inden frisen var nået hele vejen rundt. (Lyngby-Taarbæk Bladet/ Irving foto).

1992

Det veletablerede spillested Templet på Jernbanevej i Lyngby blev startet i november 1992 med navnet Rytmetemplet. Bygningen, der er opført i 1903 til Lyngby Tekniske Skole, tilhører Lyngby-Taarbæk Kommune, der havde anvendt den til ungdomsklub og diskotek ("Club 16"). Den særprægede, tempellignende bygning var tegnet af arkitekt C. J. Schwartz, der selv var en af skolens undervisere. Oprindeligt lå den i niveau med Jernbanevej, der imidlertid blev sænket i 1920 i forbindelse med anlægningen af viadukten på Buddingevej. Herved fik Templet den majestætiske beliggenhed oven for svinget på Jernbanevej.

Templet blev startet af en gruppe rock-entusiastiske unge, og alle medarbejdere var frivillige. I dag er der en heltidsansat leder, men ellers er alle de ca. 50 medarbejdere frivillige. Templet er et anerkendt spillested på størrelse med f.eks. Beta på Amager

Foruden Templets egne ca. 50 årlige rockkoncerter bruges Templet af Lyngby Jazzklub, der afholder en koncert om måneden. Desuden bruger Ungdomsskolen og Musikskolen Templet. Billedet viser Templets sal under en koncert kort efter åbningen, indsat bygnings karakteristiske facade. (Kasper Langberg fotos).

1993

Den måske vigtigste af de fællesbygninger til arbejderne, som fabrikant Edmund Daverkosen lod opføre til sit patriarkalske fabrikssamfund omkring den store Brede Klædefabrik, var Brede Spisehus fra 1893 (billedet, Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv). Spisehuset udførte adskillige funktioner i dette samfund. Det var først fremmest kantine for fabrikkens ugifte arbejdere, der boede på værelser i det omgivende kompleks af arbejderboliger, og spisestue for fabrikkens funktionærer, de såkaldte mestre. Men spisehuset anvendtes også som fabrikkens hotel og som forsamlingslokaler, f.eks. til de årlige juletræsfester. I kælderen var der badeanstalt for fabrikkens ansatte, og der foregik udlevering af møbler og rent sengetøj til de ugifte arbejdere på værelserne.

Spisehusets mad i klædefabrikens tid vurderes forskelligt i de bevarede erindringer, hvor bl.a. begrebet "Atlantehavssuppe" nævnes. I nutiden kan man i hvert fald ikke klage over maden, Brede Spisehus er blevet en anerkendt gourmetrestaurant. Det fornemme interiør fra Spisehusets opførelse er bevaret og i sig selv en oplevelse. Udvendigt blev Spisehuset ændret allerede i fabrikens tid, hvor murværket med det fornemme mønster blev hvidmalet og bygningen fik påsat en stor terrasse, som det ses på det indsatte foto af værtparret, Anne Marie Lyre og Bernard Carle. (Lyngby-Taarbæk Bladet).

Mønstermurværket er bevaret synligt på den høje fabriksbygning med vandtårnet, men andre steder overmalet. Den gamle fabriksskole i alleen er gul, og mesterboligen ved siden af er rød; men under malingen findes det gamle mønstermurværk stadig.

1994

Fra borgen Hjortholm ved Furesøen blev indtil reformationen hele Roskilde Domkirkes omfattende jordegods i Nordsjælland administreret.

Under borgerkrigen Grevens Fejde, der ledsagede reformationen, blev Hjortholm i foråret 1535 angrebet og ødelagt af grev Christoffer af Oldenburgs lejetropper, som kæmpede for genindsættelse af den fordrevne kong Christian den Anden.

Efter borgerkrigen blev Hjortholm ikke genopbygget, men tværtimod brugt som stenbrud af beboerne i Virum til opførelse og reparation af deres huse. Derfor er kun de allernederste dele af murene bevaret.

I 1929 blev Hjortholm udgravet, hvorved borgens grundplan blev fastslået. Ved samme lejlighed blev voldgraven delvis genskabt (billedet). I en tidligere bygning fandt man en kasseret møllesten, som havde været genbrugt som del af et fundament. Efter undersøgelse blev den igen lagt et lag jord over murresterne som beskyttelse.

Møllestenen måtte med sin placering være ældre end 1535, og måske kunne den fortælle noget om middelalderens mølleteknologi. Derfor fik arkæologiklubben Flækken (jf.1978) i 1994 af Nationalmuseet lov til at genudgrave møllestenen for at undersøge den (indsat). Den viste sig at måle 130 cm i diameter, altså en stor sten der har krævet en stærk vandmølle. Stenen var imidlertid meget slidt og kun ca. 10 cm tyk. (Fotos: Jeppe Tønsberg).

1995

I 50-året for afslutningen af den tyske besættelse af Danmark under Anden Verdenskrig afholdtes 4. maj-arrangementer overalt i Danmark. I Lyngby var midtpunktet Sorgenfri Slot, hvor Lyngby-Taarbæk borgerne ofte tidligere var mødtes ved nationale begivenheder, og hvor Christian den Tiende i perioder havde opholdt sig under besættelsen.

Også før den tid var Christian den Tiendes navn uløseligt knyttet til Sorgenfri, hvor han som ung prins havde boet sammen med sin hustru Prinsesse Alexandrine fra deres bryllup i 1898 til 1912, da de blev kongepar. Derefter brugte de Sorgenfri som feriebolig om sommeren. På fotografiet ses Christian den Tiendes arbejdsværelse på Sorgenfri Slot. Da de tyske tropper beskød slottet under angrebet i 1943 (jf. side 61), gik to geværkugler gennem vinduet lige bag kongens stol og ville have ramt ham, hvis han havde siddet der. Da den kommanderende officer trådte ind, modtog kongen ham med ordene: "Guten Morgen, mein tapferer General!" (Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv).

Næst efter Sorgenfri Slot er Frieboeshvile måske det hus i Lyngby, der har spillet den største rolle i Lyngby-Taarbæk under besættelsen. Som bolig for G. F. Duckwitz (jf. side 65) havde huset bl.a. været udgangspunkt for hans bestræbelser for at undgå krigshandlinger i Danmark forud for befrielsen. Derfor var der om aftenen den 4. maj 1995 sat levende lys i alle vinduerne ud imod Kongevejen på Frieboeshvile (indsat). (Jeppe Tønnsberg foto).

1996

Da København i 1996 havde æren af at være årets Europæiske Kulturby, ydede Lyngby-Taarbæk Kommune et spektakulært bidrag til begivenheden ved at genoplive Friluftsteatret i Dyrehaven, der efter en mangeårig eksistens siden sin stiftelse i 1910 havde måttet opgive traditionen i 1949. Det skete med opsætningen af "Elverhøj" i samarbejde med Det Kongelige Teater.

I dette samarbejde leverede Lyngby-Taarbæk Kommune hele det faste udstyr i form af tilskuerpladser, scene, toiletter og garderober. Det Kongelige Teater stod for opsætningen med Piv Bernth og Birgitte Price som instruktører og med skuespillere fra Teatret.

Der var imidlertid også andre medvirkende. Musikken blev leveret af Lyngby-Taarbæk Harmoniorkester med Inge Fabriicius som dirigent. Til forestillingen oprettedes et kor af lokale amatørsangere, der under navnet "Elverhøjkor" nåede et højt niveau og stadig eksisterer. Korets medlemmer og nogle statister var udklædt som bønder, der i Birgitte Prices opsætning forhøjede den festlige stemning ved at holde majfest og danse menuet. De naturlige kulisser i Dyrehaven blev udnyttet til nogle flotte ridescener, og her leverede Sportsrideklubben Jagtfeldt de nødvendige statister.

Fotografiet er taget under en pause i prøverne. Det ses, at lensmanden (Anders G. Koch) og Mor Karen (Kirsten Olesen) lige straks skal på scenen, hvorimod Kong Christian den Fjerde (Henning Moritzen) godt kan slappe af lidt endnu.

Nogle af de kongelige skuespillere måtte tage rideundervisning for at kunne udføre deres rolle. Elisabeth Munk (Cecilia Zwick Nash) havde her den fordel, at hun i forvejen kunne ride – endda damesadel (indsat). Her nyder hun et glas vand uden for publikums synsvidde. (Foto: Jeppe Tønsberg).

1997

Som følge af den trafikale udvikling har Lyngby Hovedgade siden 1960 gennemgået en række forandringer, der ganske vist har forbedret gadens funktion som færdselsvej for biler, men som har ødelagt vigtige elementer af det købstadsmiljø, som kommunalbestyrelsen officielt ønsker at bevare. I 1997 opstod der en mulighed for at redde et stykke af dette kulturhistoriske miljø. Asfalten blev fjernet på det tidligere smalle stykke af Hovedgaden mellem Irma (nr. 21) og den lille rundkørsel ved Jernbanevej, fordi der skulle lægges en moderne brostensbelægning i stedet for den hidtidige asfaltbelægning. Uventet viste det sig imidlertid, at den oprindelige brotlægning fra omkring 1880 stadig lå intakt under asfalten.

Det var store brosten med slebet overflade, og de dannede en jævn vejbane, som det var nemt at cykle på (billedet er fra den morgen, hvor asfalten netop var blevet fjernet, privat foto). De gamle brosten vejede ca. 15 kg, så når en brotlægger havde lagt bare 7-8 sten, havde han lagt sin egen vægt, og på grund af størrelsen lå stenene urokeligt fast. Det indsatte foto ud for Hovedgaden 13 er fra omkring 1900 (Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv).

Stadsarkivet stillede forslag om, at man bevarede de gamle brosten; men de nye små brosten af udvalgte bjergarter var allerede indkøbt. Lyngby-Taarbæk Kommune ville ikke ændre sin beslutning, så de gamle brosten blev taget op og fjernet.

Et par meter af gaden blev dog senere retableret med de originale brosten, og der blev opsat en poleret granitpult med forklarende tekst.

1998

Efter en sej kamp lykkedes det i 2001 Danmarks Naturfredningsforening at få fredet Mølleådalene fra Lyngby Sø til Øresund. Forslaget havde været undervejs siden 1991 og var blevet fremsat i 1994, men først i 1998 afsagde Fredningsnævnet sin fredningskendelse. Den blev imidlertid påklaget til Naturklagenævnet af bl.a. "Myndighedsgruppen" (Lyngby-Taarbæk Kommune, Søllerød Kommune, Skov- og Naturstyrelsen og Københavns Amt). Naturklagenavnets afgørelse faldt i 2001, og Naturfredningsforeningens forslag blev godkendt med ganske få ændringer.

En af de stærkeste forkæmpere for fredningens gennemførelse var formanden for Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite, Hans Nielsen, der også ofte tidligere havde markeret sig som forkæmper for bevarelse af naturværdier og efterhånden også kulturhistoriske værdier i Lyngby-Taarbæk Kommune. Denne interesse kommer til udtryk i landskabsplejen omkring Mølleåen med dens minder om industridriften gennem flere århundreder. Her ses en "udsigtskile" mod Nymølle i skovbevoksningen ved Ørholm Station (Jeppe Tønsberg foto).

Hans Nielsen har i mange år også ført en personlig krig mod den invasive plante Kæmpebjørneklo, som han i 1997 kunne erklære for udryddet i naturområdet Tordals Mose (indsat, Lyngby-Taarbæk Bladet/ Irving foto) og i 2005 i hele Lyngby-Taarbæk Kommune.

1999

Næsten hele Nærumbanens strækning forløber inden for Lyngby-Taarbæk Kommune, selv om endestationerne ligger i hhv. Gentofte og Rudersdal kommune. Da banen i 1952 fik skinnebusser ("Sølvgrise" side 70), havde den en overgang Danmarks mest moderne tog. Det gentog sig i 1992, hvor Nærumbanen på én gang fik fire såkaldte Regio-Sprintere, et letbanetog produceret i Tyskland.

Forud for togenes ankomst til Danmark havde Nærumbanen gennem Lyngby-Taarbæk Bladet bedt om forslag til, hvilken farve man skulle give de nye tog. Blandt de indkomne forslag valgte banen en lyseblå farve med mørkeblå undervogn og røde påskriffter, og de iøjnefaldende tog med den usædvanlige farve vakte opsigt, når de kørte i Mølleådal.

Da Nærumbanen i 2002 ved fusion blev en del af Lokalbanen sammen med de øvrige nordsjællandske privatbaner, blev de fire tog imidlertid ommalet i Lokalbanens gule og grå bemaling.

De nye tog blev præsenteret for publikum med gratisørsel søndag den 28. Februar 1999. For at få plads til de mange passagerer var togsættene sammenkoblet to og to. Her ses de alle fire på krydsningsstationen i Ørholm. (Ole Christian Munk Plum foto).

2000

I mange kommuner har man udgivet et såkaldt kommuneatlas med oversigter over bevaringsværdige bygninger og med artikler om kulturhistorisk vigtige bebyggelser i kommunen.

I 2000 kom turen til Lyngby-Taarbæk Kommune, der fik det første farvetrykte bind i serien, og der blev trykt et ekstra oplag til Historisk-topografisk Selskabs medlemmer.

Blandt de udvalgte bebyggelser i kommunen med særlig kulturhistorisk værdi er den tidligere landsby Lundtofte. Flere af de gamle gårde i Lundtofte er brændt, men bl.a. Rævehøjgård er bevaret. Det smukke kig ind gennem porten fanger ofte de forbipasserendes blik (billedet, Jeppe Tønsberg foto).

Indsat ses følgegruppen, der medvirkede ved udarbejdelsen af kommuneatlasset. I forreste række ses kommunalbestyrelsesmedlemmerne Ruth Olander, Liss Kramer og Lene Kaspersen samt Bondebylaugets oldemand Niels Friderichsen.

2001

Tilblivelsen af Lyngby Kulturhus skyldtes i høj grad daværende borgmester Kai Aage Ørnskov. Det rummede fra starten en stor og to mindre sale samt en række restauranter i stueetagen. I overetagen findes biografkomplekset Kinopalæet. Salene og Kinopalæet erstattede Centersalen m.m. og biografen i Lyngby Storcenter.

Den store sal i Kulturhuset, Kuhlausalen, havde 400 siddepladser i auditorieopstilling. Hvis salen skulle bruges til arrangementer, der krævede stor gulvplads, kunne hele stoleopstillingen foldes sammen.

Kulturhuset blev opført af et privat konsortium, hvor Lyngby-Taarbæk Kommune havde deltaget i planlægningen og derefter lejede salene og mødelokalerne. Denne finansieringsmodel, som også blev anvendt ved opførelsen af den kommunale administrationsbygning i Lyngby Storcenter, var på langt sigt meget dyr for kommunen, som derfor har trukket sig ud af de oprindelige lejemål. (Lyngby-Taarbæk Kommune).

Ved indvielsen deltog Benny Andersen, Bjørn Wiinblad og Henning Moritzen, der tidligere havde modtaget Lyngby-Taarbæk Kommunes Kulturpris. (indsat, Lyngby-Taarbæk Bladet).

2002

Frilandsmuseet koncentrerer sig i disse år om at udbygge sin afdeling Stationsbyen, der skal vise et samlet bymiljø med bygninger fra mellemkrigstiden liggende langs en gade med jernbanestationen for enden.

Den første bygning, der blev opført i Stationsbyen, var Stadager Brugs fra Falster i 2003. Derefter fulgte Snedkerværkstedet fra Borre i 2005 og Smedeværkstedet fra Rynkeby i 2007 Øresundsvej Station fra Amagerbanen er under genopførelse. Der bliver også lagt skinner og restaureret et tog, som kan holde ved perronen.

Billederne viser grundstensnedlæggelsen til Snedkerværkstedet. Nationalmuseets direktør Carsten Larsen taler, stående på en ølkasse. Til venstre for ham ses Frilandsmuseets chef Inger Tolstrup. Indsat nedlægger formanden for Tømmerhandler Johannes Fogs Fond Arne Madsen grundstenen med arkitekt Niels Erik Jensen fra Frilandsmuseet som tilskuer. (Lyngby-Taarbæk Bladet).

2003

På Lundtoftevej ud for Lyngby Stadion ligger en gruppe ældre huse med en interessant historie fra Lyngbys fortid som industriby. Et af dem er det sidste af de tre såkaldte "Hyldehavehuse", som Lyngby-Taarbæk Kommune ønskede nedrevet i 2003, men hvor kraftige borgerprotester året igennem førte til, at ét af husene blev bevaret (billedet, Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv).

Huset er opført i 1917 som arbejderboliger for Dansk Gardin & Textil Fabrik, jf. side 79, i en planlagt bebyggelse på 24 tilsvarende huse, hvor dog kun tre blev opført. Hustypen kendes fra bl.a. engelske og tyske industribyer, og man kan godt fornemme et præg af engelsk "cottage"-stil over dette hus, tegnet af den ellers ukendte arkitekt Arnold Jensen. Indsat ses vaskehuset.

Arbejderne drømte om at få deres eget hus, og arbejdsgiverne ville mindske omkostningerne ved at bygge etagehuse med lejligheder. Et kompromis var små rækkehuse, hvor de enkelte boliger i rækken kunne få et individuelt præg. Huset med sine oprindeligt 15(!) lejligheder ligner derfor syv små huse bygget sammen på kryds og tværs.

Nord for huset ligger langs med Lundtoftevej fire dobbelthuse fra 1913, ligeledes opført af Gardin-fabrikken, men i en bedre kvalitet og tegnet af Bernhard Ingemann. Der var planlagt 34 af dem på grunden, men de har antagelig været for dyre.

2004

Kronprins Frederiks og kronprinsesse Marys bryllup den 14. Maj 2004 blev markeret flere steder i Lyngby. Den store lysekrone, som plejer at være en del af Hovedgadens juleudsmykning, var i dagens anledning hængt op over Klampenborgvej-krydset smykket med brogede bånd. Lyngby-Taarbæk Kommunalbestyrelses bryllupsgave var et stort maleri af Sorgenfri Slot, hvor mange håbede, at det nygifte par ville bosætte sig.

Blandt bryllupsgæsterne var grev Christian af Rosenborg og hans familie fra Damebygningen på Sorgenfri Slot, som her er fotograferet på vej til festen. Det er fra venstre komtesse Josephine og Thomas Schmidt, Camilla og Michael Rosanes, Feodora og Eric Pache, grevinde Anne Dorte og greve Christian af Rosenborg. (Lyngby-Taarbæk Bladet/Irving foto).

2005

I 1897 indtraf Danmarks hidtil største togkatastrofe, Gentofte-ulykken, der kostede 40 døde og 140 sårede. Ulykken skete, fordi et tog kørte forbi et rødt stopsignal og ramte et holdende tog længere fremme på sporet. Ikke langt derfra og på samme togstrækning skete nøjagtigt det samme i 2005, ganske vist uden omkomne, men med mange sårede og chokerede. De store tekniske fremskridt med forstærkede togkonstruktioner og automatiske bremseforanstaltninger, der skulle forhindre en sådan ulykke, havde vist sig alligevel at være utilstrækkelige. I dette tilfælde skyldtes det antagelig at togets fart var for høj i forhold til afstanden mellem de to tog, så det bageste tog ikke kunne nå at standse helt. Den automatiske nedbremsning er efterfølgende blevet forbedret med større sikkerhedsafstand.

Lokomotivføreren i det bageste tog, der havde kørt for hurtigt, blev selv alvorligt såret ved ulykken. De efterfølgende undersøgelser, der blev publiceret meget sent, nævnte bl.a. at signalet havde lyst svagt og ydermere havde været svært at se på grund af sne. (Jan Forslund foto).

2006

Som led i det mageskifte, hvor forsikringselskabet Alm. Brand overtog Pritzels Fabrik til Lyngby-Taarbæk Kommune, påtog Alm. Brand sig at udvide det offentlige område ved Lyngby Mølleå, så det nåede helt hen til Alm.Brands tidligere domicil Lyngby Hovedgade 4 og dermed blev nabo til parken omkring Frieboeshvile. Den nye park langs Mølleåens kanal fra Lyngby Sø til Mølleådammen blev færdig i 2006.

Pritzels Fabrik er opført i 1909 som maskin- og tekstilfabrik. Den er bygget på fundamentene af en tidligere fabriksbygning fra 1876, som brændte i 1907 bortset fra den fristående dampkorsten. Vindfløjen med årstallet 1876 stammer også fra den forrige bygning.

Den skulle egentlig have været revet ned, men blev bevaret efter massive borgerprotester. Diskussionerne om, hvad bygningen skulle bruges til, stod på i flere år, og da Lyngby-Taarbæk Kommune ikke havde råd til at istandsætte bygningen, blev den solgt med en bevaringsklausul og blev derefter indrettet som kontorhus.

Fabriksbygningen er et fint eksempel på "den lille købstadsfabrik" med sin kompakte form og mange vinduer, og ved restaureringen har den stort set bevaret sit oprindelige ydre udseende. Den høje dampkorsten understøtter det autentiske præg. (Jeppe Tønsberg foto).

2007

Kulturarvsstyrelsen og Nationalmuseet havde udnævnt 2007 til Industrikluturens År for at kaste lys over den industrielle kulturarv – de fysiske efterladenskaber og bevidstheden om industriens betydning for det danske samfund i 1800- og 1900-tallet. Industrikluturens År blev åbnet af HKH Prins Joachim og daværende kulturminister Brian Mikkelsen ved en event i Diesel House på H. C. Ørstedsværket (indsat, Ritzau/Tariq Mikkil Khan).

I anledning af Industrikluturens År udarbejdede Kulturarvsstyrelsen en kanon af 25 nationale industriminder i Danmark. Her blev hele Mølleåddalen udpeget som ét stort samlet industrimonument.

Mølleåen omtales ofte som "den danske industris vugge". Der var tale om en "proto-industrialisering" i 1640'erne, karakteriseret ved håndværksmæssig masseproduktion under fælles tag og med arbejdsdeling, men endnu uden maskiner.

Den tidligere papirfabrik Nymøllens bygningskompleks fra 1840'erne er i modsætning til andre af Mølleåens industrianlæg ikke fredet; men nu er Nymølle i hvert fald registreret som en del af det nationale industriminde Mølleåddalen (Jeppe Tønssberg foto).

2008

Lyngbys betydning som sæde for en domstol var tidligere ret upåagtet af den lokale befolkning, om end de fleste har oplevet at have ærinde i byretten – måske ikke i en retssag, men i forbindelse med f.eks. tinglysning. Indtil 1960 hørte Lyngby-Taarbæk Kommune administrativt til Københavns Amts Nordre Birk (side 105), der havde til huse i Ting- og Arresthuset på Blegdamsvej i København (billedet). Det betød, at man måtte tage ind til København, hvis man skulle i byretten.

I 1960 blev Nordre Birk opdelt i de lokale retskredse Gentofte (Gentofte Kommune), Lyngby (Lyngby-Taarbæk og Søllerød kommuner) og Gladsaxe (Gladsaxe, Herlev, Ballerup-Maaløv, Ledøje-Smørum og Værløse kommuner).

Lyngby Ret skreds fik i 1961 lokaler i den nyopførte rets- og politibygning på Klampenborgvej, som imidlertid blev revet ned i 1971 på grund af Lyngby Storcenters opførelse. Lyngby Ret flyttede så til en nyopført rets- og politibygning ved Sorgenfri Station; men i 2017 blev også denne nedrevet. Lyngby Ret var i mellemtiden flyttet til kontorbygningen Lyngby Hovedgade 96, hvor indvielsen fandt sted i 2009 (indsat retspræsident Flemming Schønnemann og Brian Mikkelsen, nu som justitsminister). (Private fotos).

2009

"Fra Thorsteins univers": I 2009 udgav forfatteren Thorstein Thomsen "Lyngbytrilogien", der omfatter de tre tidligere romaner "Bare vi har hinanden" (fra 2001), "Roser til mor" (2002) og "Han er min bror" (2004). De tre socialrealistiske romaner hører ikke sammen, som "trilogi" kunne antyde. De har kun til fælles, at de handler om familier i opløsning, foregår i 1960'erne og har Ulrikkenborgkvarteret i Lyngby som ramme. Man kunne godt hævde, at "hovedpersonen" er byen, hvor Thorsten Thomsen (indsat) selv er vokset op, uden at der er tale om en selvbiografi. Mange lokaliteter i Ulrikkenborgkvarteret optræder utilsløret.

Et markant byggeri i Ulrikkenborgkvarteret er Den Engelske Haveby omkring Christian den Tiendes Allé mellem Johan Wilmanns Vej og Blomstervænget. De firkantede dobbelthuse fra 1936 i rendyrket funkisstil ses her fra en usædvanlig vinkel, nemlig fra taget af "Sportshuset" på Ulrikkenborg Allé ned over de nyanlagte haver bag ved husene. (Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv).

2010

Lyngby Gymnasterne blev stiftet i 1965 af Stianne Helinder (indsat), der derefter var formand for gymnastikforeningen og dens instruktør gennem 45 år. I 2010 trak Stianne Helinder sig tilbage og blev fejret med en stor galaopvisning i Lyngby Stadionhal.

Stianne (egl. Christianne) er uddannet på Stockholms Universitet som cand.psyk.pæd. med gymnastik som bifag. Da hun i 1965 stiftede Lyngby-gymnasterne, underviste hun i København.

Udgangspunktet for oprettelsen af gymnastikforeningen var, at nogle gymnaster fra Lyngby var kede af at skulle til København for at gå til gymnastik. Stianne Helinder kontaktede Mogens Preisz fra Dyrehavegård, der dengang var formand for FIL (Fællesrepræsentationen for Idrætsforeninger i Lyngby-Taarbæk Kommune), og han støttede den nye forening og skaffede lokaler på Engelsborgskolen.

Efterhånden blev Lyngby Gymnasterne en stor og alsidig forening, hvor alle lærere havde fået deres uddannelse i foreningen. Da den var størst, havde den 1200 medlemmer. Efter Stianne Helinders fratræden i jubilæumsåret 2010, har foreningen ændret både navn og koncept.

Noget særligt for Lyngby Gymnasterne, som gjorde Lyngby-Taarbæk kendt i store dele af Europa, var eliteholdenes opvisningsturneer. Højdepunkterne var nogle turneer til Egypten og til Fjernøsten med optræden bl.a. i Bangkok (billedet) og Phuket. (Stianne Helinder).

2011

Under et voldsomt skybrud i juli 2011 udbrændte tagetagen på Lyngby-Taarbæk Ungdomsskole på Gyrithe Lemches Vej. Ungdomsskolen kunne dog fortsætte sin virksomhed i de dele af bygningen, som ikke var brændt.

I 2015 overtog Maskinmesterskolen den brandhærgede ejendom. 10 klasser centeret og dele af Ungdomsskolen flyttede i sommeren 2015 til Tronsgårdsskolen. Resten af Ungdomsskolen fik lokaler på Fuglsanggårdsskolen. (Foto: Martin Wiboe).

2012

Den mangeårige og populære pølsevogn på Lyngby Torv, "Sørensen Pølser", lå i bekvem nærhed af Lyngby Hovedgade og navnlig lige ud for bladkiosken. I sommeren 2010 var der blevet opført en ny pølse-pavillon (billedet), efter at den hidtidige pølsevogn var udbændt ved en kortslutningsbrand i efteråret 2009.

Men straks efter nytår 2012 begyndte en sag om Sørensen Pølser, som kunne følges i Det Grønne Område gennem hele året med enkelte efterdønninger i 2013 og 2014. Man kunne fristes til at kalde historien Sørensen Saga.

Fortalt i al korthed blev Sørensen Pølser opsagt fra Lyngby Torv, fordi Lyngby-Taarbæk Kommunalbestyrelse ville renovere Torvet og fandt pølsevognens placering uheldig. Trods borgerprotester fastholdt kommunalbestyrelsen opsigelsen og henviste Sørensen Pølser til Jernbanepladsen på en bushelle midt i fodgængerfeltet. Her opførtes en noget større bygning, der også indeholdt toiletter. Bygningen ses i baggrunden af det indsatte foto af Søren Kjær Christensen og hans hustru Lotte. (Lyngby-Taarbæk Bladet).

2013

Lindegården, der er den ene af Bondebyens kun to bevarede gårde, har siden 1957 tilhørt Lyngby-Taarbæk Kommune (jf. side 48). Den store lade, der er indrettet til en sal med køkken og toiletter, kan lejes til lokale foreningsarrangementer.

Lindegården har stor kulturhistorisk værdi som tidskapsel: Når man står på gårdspladsen (billedet, Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv), kan man drømme sig tilbage i tiden og forestille sig, at lige uden for porten ligger den åbne plads med gadekæret og landsbyskolen, hvor bønderne mødes og drøfter byens forhold. Til den anden side kan man forestille sig, at man ser ud over gårdens åbne marker, helt ud til Dyrehavens skovbryn. (Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv).

Desværre har Lyngby-Taarbæk Kommune kun haft råd til at vedligeholde den stråtækte gård nødtørftigt, og efterhånden måtte dele af taget beskyttes med presenninger. Kommunen valgte at sælge gården til en nystiftet selvejende institution, "Kulturstedet Lindegården", der med fondsmidler skulle sikre bygningernes bevaring. Købsprisen var en ny tikrone, som guldsmeden Jytte Kløve gav en helt særlig udformning (indsat): sat på en sokkel sammen med en sølvkapsel i form som gådens grundplan og indeholdende nogle lindefrø. (Jytte Kløve foto).

I 2017 modtog Kulturstedet Lindegården 12 mio. kr. til udvendig vedligeholdelse fra A. P. Møller og Hustru Chastine McKinney Møllers Fond.

2014

Det populære restaurationskompleks "Korsbæk på Bakken", der er modelleret over kulisserne til TV-serien "Matador", blev til på initiativ af Dyrehavsbakkens største teltholder Torben "Træsko" Pedersen. Han ejede restaurant "Lille Peter", som trods navnet fyldte en temmelig stor hjørnegrund tæt inden for indgangen til Bakken. "Lille Peter" var efterhånden lidt slidt, og Torben Pedersen ville gerne udnytte grunden til noget mere spektakulært.

"Korsbæk på Bakken" er opført i et samarbejde mellem DR, "Matador"s forfatter Lise Nørgaard og ejeren Torben Pedersen. Det meste af Dyrehavsbakkens bebyggelse er opført af træ og andre lette materialer. Korsbæk er imidlertid bygget af mursten og beton, og hele kulisseyen står oven på en stor kælder af beton med køkken og toiletter (billede fra grundstensnedlæggelsen i 2014). Set bagfra er Korsbæk et fremmedelement i Dyrehaven; men når man ser den inde fra Bakken, passer "byen" med sine små moduler og mange farverige detaljer godt ind i omgivelserne.

Indsat ses Lise Nørgaard, Torben "Træsko" Pedersen og en hund, der kunne være TV-seriens Kvik. (Dyrehavsbakken).

2015

Lyngby-Taarbæk er en populær adresse for firmadomiciler. Det gælder store danske virksomheder som f.eks. Haldor Topsøe og Hempel, men også udenlandske virksomheder har lagt deres danske hovedsæde i Lyngby, f.eks. IBM. Senest har Microsoft opført sit danske hovedsæde på Kanalvej over for Lyngby Storcenter (billedet, Jeppe Tønsberg foto). Microsoft har 800 ansatte i Danmark og 124.000 på verdensplan.

Den enorme bygning virker mindre bastant på grund af facadens opdeling i en masse små felter. Den er tegnet af Henning Larsen Architects.

Når man kommer ind i bygningen, overraskes man af en uventet lethed i konstruktionen. Bygningen er nærmest en skal omkring et stort åbent rum (indsat, Microsoft foto).

2016

I 1980 blev den dengang 42-årige Henning Schubert ansat som forpagter af Baadfarten, som søkommunerne havde overtaget i 1976 (jf. side 94). Han havde arbejdet som billetdreng ved Baadfarten allerede i 1950'erne, hvor der var passagerer nok til at fylde bådene. Drengene gik på rælingen og holdt fast med nakken under taget, imens de billetterede.

Arbejdet i Baadfarten foregår ikke kun om sommeren. Om efteråret skal bådene tages på land og males, så de er klar til næste sæson. Træbåde, der sejler i ferskvand, kan trods malingen ikke undgå at trække vand, og f.eks. "Hjortholm" (indsat) vejer 12 tons, når den bliver sat i vandet om foråret, men 13 tons når den bliver taget på land efter sæsonen.

I 2016 valgte kommunerne at udlicitere Baadfarten, og med udgangen af sæsonen sejlede Henning Schubert sin sidste tur (billedet) efter 36 år som forpagter. Fra 2017 drives Baadfarten af firmaet Strømme, der også ejer Canal Tours i København. (Jeppe Tønsherg fotos).

2017

Da det tidligere Virum Postkontor i sommeren 2017 blev nedrevet (billedet, Steen Lundgaard Andersen foto), var det næsten et symbol på Virums udvikling eller måske snarere afvikling gennem de seneste årtier.

Ved planlægningen af det nye Virum i 1930'erne (jf. 1936) var hensigten, at Virum skulle blive en selvstændig by med alle basale bymæssige funktioner. Det kunne bl.a. ses på butiksmønsteret på Virum Torv, hvor der bl.a. fandtes farvehandel, boghandel, urmager og møbelpolstre.

Opbygningen af det nye Virum kom til at vare længere, end planlæggerne nok havde tænkt sig. Postkontoret åbnede først i 1953, og Virumhallen blev taget i brug i 1964, kort før Lyngby-Taarbæk Kommunes indbyggertal begyndte at falde. På dette tidspunkt var stort set alle ledige arealer i Virum bebygget bortset fra Virumgård.

Efterhånden lukkede alle de små lokale torve, så der i dag stort set kun er Virum Torv med Gels Plads og Sorgenfri Torv tilbage med dagligvarer. For mange i Virum havde det stor symbolværdi, da Virum Boghandel lukkede i 2012 (indsat ca. 1950, Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv).

2017-II

Men lad os slutte denne billedkrønike fra Historisk-topografisk Selskabs første 90 år med et mere optimistisk og fremadskuende 2017-billede: Den 13. september 2017 indviede H.K.H. Kronprinsesse Mary det nye DTU-kollegium Hempel-kollegiet med 200 værelser. Hermed indledtes en planlagt byggeserie, der skal sætte Lyngby-Taarbæk Kommune i stand til at løse et mangeårigt problem: At skaffe et tilstrækkeligt antal ungdoms- og studenterboliger, som kan medvirke til at sikre kommunens fortsatte udvikling som vidensby.

På fotografiet ses Kronprinsesse Mary mellem DTUs rektor Anders Bjarklev (til venstre) og formanden for Hempels Fond, direktør Richard Sand. (Lyngby-Taarbæk Bladet/Signe Steffensen foto).

Karen Hjorth:

Beretning om Historisk-topografisk Selskabs virksomhed 2011-2017

Mindeord

Områdedirektør Karl Henning Pedersen, Nordea, var selskabets revisor fra 2003 til sin pludselige død i 2010. Han var en venlig og engageret deltager i bestyrelsens arbejde.

2011

Ved generalforsamlingen 29. marts 2011 viste stadsarkivar Jeppe Tønsberg produktionsfilm fra Schous Fabrikker i perioden 1912-1940 fra en samling, som Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv har modtaget fra familien Schou.

Sommerudflugten den 24. august gik til Ørholm og Nymølle, hvor Jeppe Tønsberg og Lise Skjøt-Pedersen viste rundt mellem bygningerne. Undervejs fortalte Jan Møller historien om Ole Kollerød og mordet i Nymølle i 1837.

Den 24. august var der besøg på Frobenius' Orgelbyggeri. Stadsarkivar Henning Bro, Frederiksberg, holdt 6. september foredrag om Hovedstadsmetropolen efter 1945.

Tidligere skovrider i Dyrehaven Klaus Waage fortalte 27. september om parforcejagten i Dyrehaven. Jeppe Tønsberg fortalte om Jernbanevejs historie 31. oktober.

Lyngby-Bogen blev præsenteret den 6. december med et foredrag af Peter Hoffmann fra arkæologiklubben Flækken om samleren Vagn Hildebrandt. Klaus Waage fortalte 6. marts 2012 om Springforbi-planen.

2012

Ved generalforsamlingen 18. april 2012 præsenteredes en ny udgivelse, "Da Lyngby blev Lyngby-Taarbæk. Billeder fra tiden omkring 1900" ved redaktørerne Karen Hjorth og Jeppe Tønsberg.

Historikeren, dr. phil. Anders Monrad Møller holdt 23. maj foredrag om kong Christian den 8. og Sorgenfri. Sommerudflugten gik til Dyrehavsbakken 12. juni med en rundvisning ved teltholder Jørn Sigurdsson og afslutning i haven under den gamle rutschebane.

Den 17. september fortalte antropologen Marie Louise Jørkov om undersøgelser af 1800-tallets skeletter fra Assistentens Kirkegård i København. Den 3. oktober holdt etnolog Nana Suldrup Jørgensen foredrag om husholdningsmaskinernes indtog i hjemmene i 1950'erne.

Jeppe Tønsberg fortalte den 5. november om Lyngby-Taarbæk i 1950'erne. Foredraget måtte gentages fire gange i perioden 2012-13. Lyngby-Bogen præsenteredes 3. december, hvor forfatteren Thorstein Thomsen fortalte om sin barndom i Lyngby Vest.

Arkivar Lise Skjøt-Pedersen holdt 4. februar 2013 foredrag om Lyngbys Vestkvarter. Også dette foredrag blev gentaget to gange for en fyldt bibliotekssal. Den 4. marts fortalte jernbanehistorikeren Ole-Christian Munk Plum om Nærumbanen.

2013

Ved generalforsamlingen den 29. marts 2013 holdt arkitekterne Eva-Louisa Wenzel og Ole Birknow, Lyngby-Taarbæk Kommune, et foredrag om villabyggeri i Lyngby-Taarbæk fra barok til postmodernisme.

Sommerudflugten den 4. juni foregik på "Lyngbys historiske Græsplæne". Jeppe Tønsberg og Lise Skjøt-Pedersen viste rundt og fortalte om Lyngby Kirke, Kongevejen og Hotel Lyngby, Pritzels Fabrik, Sorgenfri Slotspark med Schweitzerhuset samt Gardinfabrikken, og til sidst demonstrerede de Nordre Mølle og Søndre Mølle for deltagerne.

Arkivar Lise Skjøt-Pedersen holdt foredrag for ca. 100 tilhørere om de grønne områder i Lyngby-Taarbæk Kommune den 24. september. Den 7. oktober marke-

rede selskabet 70 året for de danske jøders flugt til Sverige med et foredrag af historikeren Sofie Lene Bak om "Nye og gamle helte: redningen af de danske jøder under Anden Verdenskrig".

I Lyngby Kirke fortalte sognepræst Jørgen Demant den 13. november om kalkmalerierne og om kirkens renovering. Ved præsentationen af Lyngby-Bogen den 3. december holdt Jeppe Tønsberg foredrag om Likørstræde.

Den 24. februar 2014 fortalte Anne Marie Glistrup 150 tilhørere om sin barndom i Virum og om sin far, Mogens Glistrup. Jeppe Tønsberg holdt foredrag om "Lyngby Storcenter før, nu og aldrig" den 31. marts 2014.

2014

Ved generalforsamlingen den 8. april 2014 blev der vist lokale film fra 1930'erne, som Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv har fået digitaliseret i de senere år.

Den 14. maj besøgte 100 medlemmer af selskabet Eremitageslottet og blev vist rundt i 5 hold. Den 3. juni gik sommerudflugten til Garderhøjfortet med en indføring i fortets historie og opbygning, og med rundvisning i udstillingen om bl.a. bemanningen under 1. Verdenskrig.

2014 var præget af en række jubilæer, der også smittede af på programmet. Den 22. september fortalte skolehistorikeren Keld Grinder Hansen om folkeskolens lærere i 200 år. Den 4. oktober var ca. 45 medlemmer på udflugt til Taarbæk Kirkegård og Kirke, hvor Jeppe Tønsberg fortalte om kirkens historie og om udvalgte gravminder. Den 24. november holdt Peter Thorning Christensen foredrag om Københavns Befæstning under 1. verdenskrig.

Ved præsentation af Lyngby Bogen den 9. december 2014 holdt bogens forfatter, Jeppe Tønsberg, et foredrag om "Skovserkonerne", hvoraf over halvdelen var fra Taarbæk. Den 19. februar 2015 holdt historikeren Rasmus

Glenthøj foredrag om de mentale aspekter af adskillelsen af Danmark og Norge i 1814.

Den 4. marts fortalte kirkehistorikeren Harald Nielsen om Lyngby-præsten Bone Falch Rønne i begyndelsen af 1800-tallet og hans indsats, som foruden det rent kirkelige omfattede landbrug, skole- og fattigvæsen. Han spillede også en stor rolle for etableringen af en kirkesal og skole i Taarbæk.

2015

Ved generalforsamlingen 15. april holdt landskabsarkitekt Hans Ove Pedersen foredrag om byparker, ukendte idyller og særlige landskabstræk i Lyngby-Taarbæk Kommune.

Den 2. juni holdt arkivar Lise Skjøt-Pedersen foredrag om Kvinder i Lyngby-Taarbæk i 1915, i anledning af 100 års dagen for, at kvinder fik valget til Rigsdagen.

Sommerudflugten den 16. juni gik til Lundtofteparken, hvor næstformand i afdelingsbestyrelsen Leif Luxhøj-Pedersen og ejendomsleder Frank Starck-Sabro viste rundt og fortalte om Lundtofteparkens historie og om de boligsociale aktiviteter, der foregår nu. Den 5. september deltog selskabet i Golden Days Festival i Lyngby, idet selskabet denne dag udgav en plakat med motiv af P. J. Wilsters kort over Københavns Omegn fra 1763 og en serie postkort med motiver fra Lyngby-Taarbæk.

Den 21. september hørte 140 deltagere stadsarkivar Jeppe Tønsberg introducere gamle produktionsfilm fra Raadvad Knivfabrik. Samtidig blev selskabets nye turguide om Raadvad præsenteret, den er forfattet af Jeppe Tønsberg i samarbejde med beboere i Raadvad.

Den 14. oktober holdt arkivar Lise Skjøt-Pedersen diasforedrag på Frieboeshvile om lyststeder i Lyngby-Taarbæk. Den 18. november holdt tidligere universitetslektor Steen Høgel foredrag om Friederike Bruns digtning, ledsaget af musikseksempler.

Den 9. december var ca. 120 medlemmer mødt op for at hente deres eksemplarer af Lyngby-Bogen og få bogen præsenteret af dens forfatter, Lise Skjøt-Pedersen.

Den 14. marts 2016 fortalte Lise Skjøt-Pedersen Idræthistorier fra Lyngby-Taarbæk på grundlag af forningsarkiver og billeder i Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv.

2016

Ved generalforsamlingen 11. april fortalte projektleder i Lyngby-Taarbæk Forsyning, Peer Skaarup, om planerne for genåbning af Fæstningskanalen mellem Lyngby Hovedgade og Helsingørmotorvejen, og fæstningshistorikeren Peter Thorning Christensen opridsede forhistorien omkring denne del af Københavns Befæstning.

Selskabet arrangerede et debattmøde om den lokale kulturarv den 25. maj med deltagelse af følgende oplægsholdere: selskabets formand Karen Hjorth, Anne Mette Kolringen fra Bygningskulturforeningen, Jette Svane Hansen fra Arkæologiklubben Flækken, Hans Nielsen fra Det Grønne Råd og Lise Skjøt-Pedersen fra Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv. Der fremkom desuden en del indlæg fra forsamlingen.

Et arrangement om pigtrådsgrupper i Lyngby-Taarbæk i spillestedet Templet den 12. september havde 70 deltagere. Per Holmstrøm, Allan Vain, Steen Gundlach, Joy Bai, Jan Laustsen og John Gerwin viste billeder, lyd og film og fortalte om deres ungdoms oplevelser med pigtrådsmusik i Lyngby-Taarbæk.

Den 25. oktober var 60 medlemmer på virksomhedsbesøg på Microsoft. Direktør Charlotte Mark fortalte om virksomheden i Lyngby og viste rundt i bygningen. Bent Aaby fortalte om Lyngby Åmoses historie den 21. november.

Ved præsentationen af Lyngby-Bogen 2016 den 6. december viste en af forfatterne, Aage Hoffmann, billeder fra Lyngby Cycle Clubs historie.

Den 27. februar fortalte tidligere museumsdirektør Jette Baagøe om parforcejagten i Jægersborg Dyrehave. Den 13. marts 2017 holdt Niels Kristian Petersen foredrag om Det gamle Virum.

Ændrede forhold for Selskabets drift

Indtil nu har selskabet nydt godt af et tæt samarbejde med Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv, og jeg bringer min og bestyrelsens store og varme tak til Lise Skjøt-Pedersen for at have forestået redaktionen af Lyngby-Bogen 2015 og 2016, og for hendes mangeårige aktive deltagelse i selskabets virksomhed.

Den kontrakt med Kommunen om selskabets aktiviteter, som har været gældende for 2014-16, blev i begyndelsen af 2017 forlænget til årets udgang. Dens bestemmelser er, at selskabet har sekretariat i Stadsarkivet, og i praksis har vi samarbejdet om den årlige Lyngby-Bog med en medarbejder fra Stadsarkivet som redaktør.

Stadsarkivaren har imidlertid meddelt, at disse vilkår skal ændres hurtigst muligt og allerede i løbet af indeværende år, idet Stadsarkivet har andre prioriteringer for sit fremtidige arbejde. Det betyder, at samarbejdet om Lyngby-Bogen som fælles årbog er ophørt.

Som en hovedhjørnestein i den brede og seriøse formidling af Lyngby-Taarbæks lokalhistorie vil selskabet imidlertid stadig betragte Lyngby-Bogen som en af sine vigtigste opgaver og søge dens udgivelse fortsat.

Selskabet har hidtil haft lagerplads i Stadsarkivets fjernmagasin til restoplagerne af Lyngby-Bogen. En række årgange har været trykt i for mange eksemplarer, og selskabet har måttet reducere sit boglager, fordi Stadsarkivet selv skal bruge magasinpladsen. Selskabet har valgt at stille de overtallige eksemplarer gratis til rådighed for sine medlemmer og andre særligt interesserede, og der har været rift om bøgerne.

Navneregister

A.P. Møller og Hustru Chastine McKinney Møllers
Fond 131
Abbestee, P. H. 32
Absalon 104
v. Ahlefeldt, Carl 34
Albertinelist 35
Aldershvile 20
Alexandrine (dronning) 59, 113
Aller (familien) 85
Alm. Brand 124
Alsønderup-Tjæreby Lokalarkiv 84
Amager 47
Amagerbanen 120
Amalienborg 76
Andersen, Benny 107, 119
-, Johannes 78
-, Vagn 5
Asmussen, Aage 20
Assistens Kirkegård (København) 137
Bagergården 29, 30, 31
Bagsværd 37
- Sø 20, 85, 94, 108
Bagsværdvej 91
Bagsværdvej-linjen 91
Bai, Joy 139
Bak, Sofie Lene 138
-, Vivi 97
Baker, Josephine 73
Bakken: se Dyrehavsbakken
Ballerup 39
Ballerup-Maaløv Kommune 126
Bang, Jacob E. 59
Baunegårdsskolen 102
Baunsgaard, Egone 80
-, Hilmar 80
Bentsen, Knud 22
Benzon, Bøje 72
Bernstorff, J. H. E. 27, 32, J. H. E. 37, 38
Bernstorffsvej Station 54
Bernth, Piv 114
Beta (spillested på Amager) 110
Bigum, Chr. 46
Bikuben i Lyngby 90, 105
Binder, Georg 101
-, J. L. 101
Bindesbøll, M. G. 98
Bindesbølls Hus 98
Birkerød 39, 94
Birknow, Ole 137
Bjarklev, Anders 136
Bjerre, Holger 53
Blegdamsvej 126
Bleggården 29, 35
Blomstervænget 127
Boager, Johannes 96
Bobé, Louis 20
Boertmann, M. 71

Bojesen, Gunnar 45
-, Svend 45
Bojesens Rutebiler 45
Bondebyen 26, 29, 48, 51, 55, 68, 77, 131
Bondebylauget 118
Borgbjerg, F. J. 23
Borup, Ernst 20
Brandenburg, Otto 97
Brandstrup, Ludvig 53
Brandt, Willy 65
Brede 4, 20, 20, 22, 43, 92
- Klædefabrik 69, 77, 111
- Kobberværk 88
- Spisehus 111
Bredevej 57
Bro, Henning 137
Bruhn, Georg 65
Brun, Friederike 20, 139
Brunborg 21, 35
De Brune Omnibusser 66
Bruun, Jochum Gregers 29, 31, 35
Brødrene Hartmann A/S 46
Brådebæk 74
Buddingevej 59, 68, 91, 110
Bygningskultur Foreningen 139
Byhistorisk Samling: se Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv
Byåen 27
Bødtcher-Hansen, Heinrich 65
Børresen, Aage 4, 22, 25, 81, 86
Baadfarten 94, 134
Baagøe, Jette 139
Canal Tours 134
Carle, Bernard 111
Carlsbøj 28, 35
Caroline Amalie (dronning) 37, 99
Caroline-Mathilde (arveprinsesse) 67
Cavling, Henrik 41
Christensen, Tage 80
Christian Frederik (prins): se Christian VIII
- II 112
- V 28
- VI 28, 33
- VIII 99, 137
- X 59, 61, 113
Christian X's Allé 59, 127
Christians Sogn 59
Christiansen, Chr. 52
-, Jette 104
Christianshavn 33
Christianskirken 59
Christoffer af Oldenburg 112
Cirkusrevyen 53
Clauson-Kaas, G. A. 48
Club 16 110
de Coninck, Frédéric 35
Cramer, J. A. 31, 32
Dalhoff, Jens 34
Damebygningen 122
Dancker-Jensen, W. E. 70

Danmark: se Porcelænsfabriken Danmark
Danmarks Jernbanemuseum 70
- Lærerforening 82
- Naturfredningsforening 116
- Radio 74, 132
Dansk Gardin & Textil Fabrik 24, 34, 79, 121, 137
- Jernbane-Klub 70
Danske Bank i Lyngby 105
Den Danske Brigade 63
Det Danske Spejderkorps, Mølleå Division 106
Daverkosen, Edmund 111
David, C. L. 80
Degnegrunden 30, 31
Demant, Jørgen 138
Desmercières, Johan Henrik 32
Diesel House 125
Dockum, Marten van 33
Dodt, A. H. 33
Drewsen (assessorinde) 34
-, Chr. 34
Drewsens Hospital 29, 34
Dronningevadet 27, 30, 31, 36
Dronninggård 35
DSB 55, 70
DTU 47, 100, 136
Duckwitz, Annemarie 65
-, G. F. 65, 113
Dyrehavegård 35, 100, 128
Dyrehaven 20, 25, 28, 37, 41, 43, 62, 114, 131, 137, 139
Dyrehavsbakken 38, 43, 53, 132, 137
Düsseldorph, frøknene 31
Ekstrand, Hanne 5, 26, 44
Ellgaard, Ernst 94
Elverhøjkorset 114
Engelsborg Sportsplads 67
Engelsborgskolen 51, 67, 128
Engelske Haveby, Den 127
Eremitagesletten 38
Eremitageslottet 37, 41, 43, 138
Ermelunden 28, 37
Esche, Thora 84
EU 69
FIL 128
Fabricius, Inge 114
Falk Hansen, Poul 5
Farum 39
- Kalkværk 94
Femvejen 45
Fenneberg, Paul 4, 58, 71, 72, 73, 78, 85, 85, 87, 96
Fericloven 60
Feyerschous Eng 68
Firkovvej 77
Flyvevåbnets Historiske Samling 47
Flækken (arkæologiklub) 96, 112, 137, 139
Folkeparken 24
Forslund, Jan 123
Fortunen 45, 51, 68
Fortungården 28, 35
Fortunvej 68

Navneregister

- Fredensborg 37
 Frederik (arveprins) 33, 99
 - (kronprins) 122
 - V 38
 Frederiksberg Hospital 103
 - Kommune 103
 Frederiksberg 37
 Frederiksborgvej 36
 Frederiksdal 4, 20, 26, 33, 38, 41, 71, 82, 84, 94
 - Gods 60
 - Kro 82
 - Mølle 20
 - Slot 31, 35, 60
 - Storskov 20
 Frederiksdalsvej 55
 Frederiksen, Carl Chr. 71
 -, Chr. 51
 -, Niels 24
 Fredningsnævnet 116
 Frem (byggeförening) 52
 Friderichsen, Niels 5, 118
 Frieboe, F. C. C. 96
 Frieboeshvile 65, 88, 96, 101, 113, 124, 139
 Frilandsmuseet 4, 20, 23, 43, 92, 96, 120
 Friluftsteatret 114
 Frimann, Kai 102
 Frisch, Emil 32
 Frobenius' Orgelbyggeri 137
 Frøhlich, J. J. 32
 Fraas, Valdemar 20, 24
 Fuglevad Mølle 20
 Fuglsanggård 55
 Fuglsanggårdsskolen 95, 129
 Furesøen 36, 37, 38, 41, 60, 94, 112
 Fæstningskanalen 91, 101, 139
 Fønss, Sophie 98
 Gammel Bagsværdvej 91
 - Jernbanevej 90
 - Lundtoftevej: se Lundtoftevej
 - Rustenborg 20
 Gammelmosegård 37
 Gamrath, Poul 4
 Garderhøjfortet 138
 Gasværksvej 62, 68
 Geels Kirkesal 57
 Geelsgård Kostskole 75
 Gentofte 18, 20, 37, 38, 75, 105, 109, 117, 126
 - Amtssygehus 80, 103
 - Retskreds 126
 Gerwin, John 139
 Ginge 76
 Gjerlufsen, Thomas 108
 Gjerløw, H. 46
 Gjørting, Svend 74
 Gladsaxe 94, 105, 126
 Gladsaxe Retskreds 126
 Glenthøj, Rasmus 138
 Glistrup, Anne Marie 138
 -, Jørgen Bro 5
 -, Mogens 138
 Glob, Jørn 18
 -, P. V. 85, 92
 Golden Days 138
 Gramlille 29, 32, 81, 86
 Grathwohl, A. D. 24
 Grevens Fejde 112
 Grinder Hansen, Keld 138
 Grundtvig, N. F. S. 37
 Grundtvigs Højskole 18, 19, 20
 Det Grønne Område: se Lyngby-Taarbæk Bladet
 Det Grønne Råd 139
 Grønnavej 55, 83
 Guldager, Poul 53
 Den Gule Gård: se Kærgården
 Gundlach, Steen 139
 Günning, Robert v. 35
 Gyrithe Lemches Vej 129
 H. C. Ørstedsværket 125
 Halberg, A. N. 36
 Haldor Topsøe 133
 Halmtorvet 39
 Handelsforeningen for Kongens Lyngby og Omegn 105
 Hansen, Chr. 46
 -, Frantz W. 2, 43
 -, Gunnar (Nu-Hansen) 74
 -, H. C. 74
 -, J. J. 4, 20
 Hareskoven 37, 38, 41
 Harkjær, Ole 5, 85, 86, 94, 96, 102
 Hartmann: se Brødrenc Hartmann
 Hasselbalch, Chr. 20, 24, 79
 Helinder, Stianne 128
 Hellerup 45, 56, 88
 Helmoth, Osvald 53
 Helsingør 33
 Helsingørmotorvejen 56, 74, 139
 Hempel 133
 Hempel-Kollegiet 136
 Hempels Fond 136
 Henriques, Moses 33
 Herbach, Caspar 34, 87
 Herdahl, Charles 46
 Herlev 105, 126
 Herlev Lokalhistoriske Forening 24
 Hesteskærerens Hus 31, 36
 Hildebrandt, Vagn 137
 Hillebrandt, I. H. 30
 Hillerød 31, 54, 70
 Historisk-topografisk Selskab 4-5, 18-26, 44, 55, 88, 118, 136, 137-4
 - for Gentofte Kommune 24
 - for Gladsaxe Kommune 24
 - for Søllerød Kommune 24
 Hjortekær 45
 - Trafik 45
 Hjorth, Karen 5, 18, 26, 44, 137, 139
 Hjortholm 38, 112
 - (båd) 134
 Hoffmann, Anker 85
 -, Peter 137
 -, Aage 139
 Holger Bjerre Balletten 53
 Holland (kro) 20, 27, 29, 30, 31, 34, 36
 Hollandia 99
 Holm, H. G. F. 34
 Holmstedts Farveri 33
 Holmstrøm, Per 139
 Holst, Oscar 53
 Holsøe, H. V. 4
 Holte 54, 70
 Hotel Eremitage 87
 - Frederiksdal 82
 - Lyngby 19, 21, 27, 29, 33, 36, 52, 87, 137
 Hovedstadsmetropolen 137
 HT 45
 Hummeltofte 37, 64
 - Ungdomspension 64
 Hummeltoftegård 64
 Hummeltofteskolen 83
 Hummeltoftevej 66
 Hvass, Tyge 83
 Hotel Hvide Hus 82
 Det Hvide Palæ 34, 68
 Hvidegård 28, 48
 Hyldehavehusene 121
 Hækkerup, Per 80
 Hærens Flyveskole 47
 Høgel, Steen 139
 Hørsholm 27, 37, 39, 74
 Hørsholmvejen 74
 Høstvej 48, 68
 IBM 133
 Ibsen, P. D. 35
 ILVA 79
 Indre Mission 84
 Industrikkulturens År (2007) 76, 125
 Ingemann, Bernhard 121
 Ingrid (dronning) 76
 Irma 90, 115
 Irving, Erling 44, 82, 88, 95, 96, 103, 105, 106, 107, 108, 109, 116, 122
 J. C. Modeweg & Søn A/S 69
 Jacobsen, Arne 95
 Jensen, Arnold 121
 -, Erik 59
 -, Ib Martin 58
 -, Johannes V. 41
 -, Knud W. 73
 -, Niels Erik 120
 -, Otto 87
 -, Aage V. 82
 Jepsen, Stig 108
 Jernbanepladsen 72, 130
 Jernbanevej 27, 29, 30, 36, 110, 115, 137
 Jespersen, Bjarne 5
 Joachim (prins) 76, 125
 Johan Wilmanns Vej 127

Navneregister

- Johansen, Martin 44
 Jægersborg Allé 41
 - Dyrehave: se Dyrehaven
 - Slot 37
 - Station 54, 74
 - Strandpark 60
 Jægersborgvej 52, 103
 Jørgensen, H. A. 4, 20
 -, Hanne Lise 5
 -, Jørgen 87
 Jørkov, Marie Louise 137
 Kampmann, Viggo 80
 Kanalvej 25, 89, 133
 Kaplevej 66
 Kaspersen, Lene 118
 Kinopalæet 119
 Kjær Christensen, Lotte 130
 -, Søren 130
 Klampenborg 68
 - Badeanstalt 98
 - Galopbane 48
 Klampenborgvej 45, 51, 68, 89, 91, 122
 Klausen, Knud Gregorius de 30
 -, Ulrikke de 30
 Klein, Jesper 97
 Klopstock, August 34
 -, Friedrich Gottlieb 31, 32, 38
 Kløve, Jytte 131
 Kløvermarken 47
 Knoop, C. A. 34, 35
 Knud (arveprins) 67
 Knudsen, Laurids 34
 Koch, Anders G. 114
 -, Peter 85, 96, 98
 Kollerød, Ole 137
 Kolringen, Anne Mette 139
 Kommunebygningen 34
 Kongelige Teater, Det 114
 Kongens Lyngby 21
 Kongevadet 27, 36
 Kongevejen 20, 23, 24, 27, 28, 29, 30, 31, 33, 34, 36, 37, 39,
 43, 56, 99, 101, 113, 137
 Korsbæk på Bakken 132
 Krabbe, Otto 84
 Krag, Jens Otto 80
 Kramer, Liss 118
 Kristeligt Studentersættlement 84
 Kristensen, Tom 55, 87
 Krohn, Gustav 19
 Krystalpaladset 35
 Kuhlau, Frederik 30, 36, 38
 Kuhlausalen 119
 Kulsviervej 27, 36
 Kulturarvsstyrelsen 125
 Kulturelt Samråd 97
 Kulturministeriet 85
 Kulturstedet Lindegården 131
 Kunstakademiet 97
 Kunstbiblioteket i Lyngby 97
- Kærgården 55
 København 31, 39, 45, 54, 60, 63, 70, 78, 82, 94, 100, 104,
 126, 128, 134
 - Europæisk Kulturby 107, 114
 Københavns Amt 18, 37, 38, 39, 40, 103, 109, 116
 - Amts Nordre Birk: se Nordre Birk
 - Befæstning 94, 138, 139
 - Kommune 48
 Københavnssegnen 37-41
 Køge Bugt
 Kaalund, Bodil 97
 -, H. V. 38
 Landboskolen ved Lyngby 4, 20
 Langberg, Kasper 110
 Langkilde, Hans Erling 58
 Larsen, Carsten 120
 -, E. C. 59
 -, H. 46
 -, Henning 133
 -, Svend Aage 4
 Lauring, Palle 4
 Lauritsen, Poul 4
 Ledøje-Smørum Kommune 126
 Lehwald, Carl E. 4, 19, 20
 -, Georg 24
 Lehwaldsvænge 50
 Lemaire, Abbé 32
 Lemche, Amalia Maria 101
 -, Gyrithe 4, 18-24 passim, 27, 31, 36, 41, 101
 -, Hans Jacob 4, 101
 -, Johan 19, 20, 23, 24, 31, 36, 101
 Leopold, Svend 19
 Likørstræde 138
 "Lille Peter" 132
 Lindberg, Jacob 35
 Lindegården 55, 131
 Lindegårdsskolen 49, 51, 63
 Livgarden 61
 Lokalbansen 117
 Lorentzen, N. S. 19
 Lottenborg 27, 36
 Louisekilden 20
 Louisiana 73, 85
 Lulle, Francis de 88
 Lund, Chr. 33
 Lund Andersen, Ole 43
 Lundgaard Andersen, Steen 135
 Lundtofte 4, 20, 45, 48, 118
 - Flyveplads 47
 - Sogn 57
 Lundtofteparken 138
 Lundtoftevej 27, 29, 34, 35, 36, 79, 121
 Lungehospitalet 103
 Lunøe-Nielsen, E. 4
 Luustsen, Jan 139
 Luxhøj-Pedersen, Leif 138
 Lyngby 27-36, 48, 66, 78, 87, 91, 99, 103, 122, 127, 128
 - Amtssygehus 103
 - Bibliotek 32
- Boldklub 67
 - Cycle Club 139
 - Fattiggård 29
 - Gadekær 27, 29, 35, 36
 - Gasværk 62
 - Gymnasium 63, 109
 - Gymnasterne 128
 - Handelsskole 102
 - Hovedgade 30, 51, 52, 56, 63, 68, 72, 79, 81, 87, 91, 101,
 105, 115, 122, 130, 139
 -- 19-25 90
 -- 27-29 90
 -- 4 124
 -- 44 36
 -- 50 36
 -- 54 105
 -- 70-72 90
 -- 96 126
 - Idrætsplads 67
 - Jazzklub 110
 - Kanoklub 108
 - Kirke 20, 27-36, 43, 56, 99, 137, 138
 - Kirkebakke 27-36
 - Kirkegård 27, 35
 - Kirkestræde 27, 28, 29, 34, 36
 - Kulturhus 119
 - Kunstforening
 - Mølle 20, 29, 32-33, 36, 87, 92, 106
 - Mølledam 33, 124
 - Omfartsvej 25, 72, 91
 - Parkkirkegård 73
 - Politi 61, 126
 - Posthus 72
 - Præstegård 28, 29, 30, 34, 35
 - Retskreds 89, 126
 - Rådhus 2, 43, 58, 59, 63, 68, 73, 89
 - Skole 29, 51
 - Sogn 57, 59
 - Stadion 67, 95, 121
 - Stadionhal 128
 - Station 50, 56, 70, 72
 - Statsskole: se Lyngby Gymnasium
 - Storcenter 62, 87, 89, 90, 91, 119, 126, 133, 138
 - Sukkerraffinaderi 46
 - Svømmehal 67, 95
 - Sø 27, 36, 94, 116
 - Tekniske Skole 46, 110
 - Tennisklub 67
 - Torv 51, 68, 130
 - Åmose 26, 139
 Lyngby-egnen 37-41
 Lyngbygård 29
 Lyngbygårdsvej 51, 68
 Lyngbyhallen 67
 Lyngbyhus (Rustenborgvej 7) 31, 101
 Lyngbys Historiske Græsplæne"" (ved Mølledammen)
 137
 Lyngbytrilogien 127
 Lyngby-Taarbæk Bladet 44, 79, 82, 88, 95, 96, 103, 105,

Navneregister

- 106, 107, 108, 109, 111, 116, 117, 119, 120, 122, 130, 136
 -- Brandvæsen 52
 -- Forsyning 139
 -- Harmoniorkester 114
 -- Kommunalbestyrelse 122, 130
 -- Kommune 18, 24, 26, 27, 43, 44, 48, 49, 55, 58, 60, 62, 64, 68, 72, 73, 74, 77, 85, 88, 90, 91, 94, 95, 97, 98, 100, 101, 102, 105, 110, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 121, 124, 125, 128, 130, 131, 132, 133, 135, 136, 137, 138, 139
 -- Kommunes Biblioteker 86
 -- Kommunes Kulturpris 107, 119
 -- Musikskole 110
 -- Sogneråd 52
 -- Stadsarkiv 24, 28, 34, 44, 45, 46, 48, 49, 50, 51, 52, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 61, 62, 63, 65, 66, 67, 68, 69, 71, 72, 73, 75, 76, 77, 78, 79, 81, 83, 84, 85, 86, 87, 89, 90, 91, 92, 94, 96, 98, 99, 100, 101, 102, 111, 113, 115, 121, 127, 131, 135, 137, 138, 139
 -- Ungdomsskole 102, 110, 129
 -- Vagtværn 62
 Lyngbyvejen 37, 56, 74
 Lyngen 77
 Lyre, Anne Marie 111
 Løkken 35
 Madsen, Arne 120
 Madsen, F. M. 4, 18, 19, 20, 22
 Magasin du Nord 78
 Magdahl Nielsen, Johannes 109
 Margrethe (prinsesse, tronfølger) 76, 88
 Marienborg 71, 80, 85
 Mark, Charlotte 139
 Marmillod, Jean 36
 Mary (kronprinsesse) 122, 136
 Maskinmesterskolen 129
 "Matador" 132
 McEwan 97
 Mejer Antonsen, Inge 4
 Mejer, Moses 32
 Mendelssohn-Bartholdy, Felix 38
 Microsoft 25, 133, 139
 Middelgrunden 37
 Mikkelsen, Brian 125, 126
 Monrad Møller, Anders 137
 Monrad, D. G. 37
 Moritzen, Henning 114, 119
 Moyel, David 34
 Munk Plum, Ole-Christian 117, 137
 Musikbiblioteket i Lyngby 81, 97
 Mydtskov 53
 Mühlhausen, Knud 71, 80
 Mürer, T. C. 86
 Møballe, E. 4, 20, 22, 25, 81
 Møllebo 87
 Møller, Jan 5, 137
 -, Laurits 105
 Mølleådalen 92, 116, 117
 Mølleåen 24, 33, 36, 37, 43, 60, 92, 106, 116, 124
 Mølleå-sejladsen 106
 Maaløv 39
 Nationalmuseet 4, 69, 92, 96, 100, 112, 120, 125
 Naturfredningsforening 23
 Naturfredningsloven 60
 Naturklagenævnet 116
 Nellemann, Anna 46
 NESA 45, 56
 Nielsen, Hans 116, 139
 -, Harald 138
 -, Helle 107
 -, Ingvar 4, 20
 -, Ralf 109
 Nordbanen 70
 Nordkild, Holger 94
 Nordre Birk (Københavns Amts Nordre Birk) 105, 126
 Nordre Birks Handelsforening 105
 Nordre Mølle: se Lyngby Mølle
 Nordsjælland 112
 Nordøstsjælland 104
 Norske Skov 25, 36
 Nybrovej 80, 85
 Nygaard, V. 24
 Nymølle 36, 106, 116, 137
 Nystrøm Eiler 20, 21, 24, 3
 Nørumbanen 58, 70, 117, 137
 Næsseslottet 37
 Nørregaard, Ingvar 4, 46, 48, 58, 67
 -, Lise 132
 Nørreport Station 56
 Odgaard, Pia 107
 Oehlenschläger, Adam 38
 Olander, Ruth 118
 Olesen, Kirsten 114
 Olsen, Axel 46
 Ordrup 37
 Otterstrøm, C. V. 4, 20
 -, Vagn 4, 22
 Pache, Eric 122
 -, Feodora 122
 Parcelvej 93
 Pedersen, Bent 94
 -, Hans Ove 138
 -, Karl Henning 137
 -, S. M. 46
 -, Torben ("Træsko") 132
 Pension Fønss 98
 Peter Lunds Vej 36
 Petersen, Chr. 46
 -, Johannes 4, 20
 -, Niels Kristian 139
 Pflueg, C. C. 30
 Picasso, Pablo 73
 Pleje-Anstalten (i København) 35
 Politistationen på Klampenborgvej 89, 126
 - ved Sorgenfri Station 126
 Polyteknisk Forening 98
 Porcelænsfabriken Danmark 46
 Porcelænsgrunden 46
 Postgården 29
 Poulsen, Ole 5
 Preisler, Johan Georg 30
 -, Johan Martin 30, 32
 Preislers Gård: se Gramlille
 Preisz, Mogens 100, 128
 Price, Birgitte 114
 Prins Christian (båd) 94
 Prinsens Vaskergård 29, 33
 Prinsesse Alexandrine (båd) 94
 Prinsessestien 27, 36, 41
 Pritzels Fabrik 33, 99, 124, 137
 Professionshøjskolen i København 84
 Rambøll, J. 4
 Randers 53, 56
 Randwijk, Annette Irene van 99
 Rasmussen, Holger 4, 25, 26
 -, Rasmus 55
 Rasmussens Bogtrykkeri, A.
 Rastrup, J. A. C. 4, 18, 22, 26, 55, 58
 Rebstrup Uldspinderi 92
 Reedtz, Jørgen 5, 26, 44
 Reform (vaskeri) 30
 Rigsarkivet 104
 Rohde, Henning 85
 Roikjer, Folke 75
 Rosanes, Camilla 122
 -, Michael 122
 Rosenberg, Anne Dorte Grevinde af 122
 -, Christian Greve af 122
 -, Josephine Komtesse af 122
 Rosendal, H. 19
 Roskilde Amt
 - Domkirke 104, 112
 Rosted, H. C. 68
 Rudersdal Kommune 117
 Rustenborg (Gammel Rustenborg) 29, 30, 31, 32, 36, 86, 97
 Rustenborgvej 90, 101
 Rytmetemplet: se Templet
 Rævehøjgård 118
 Rønne, Bone Falch 35, 138
 Rørdam, Peter 37
 Rørdams Have 103
 Raadvad 4, 92, 106, 138
 - Knivfabrik 76, 138
 - Skole 102
 Sand, Richard 136
 Sandøe, Halfdan 21
 Scandia 56
 Schaffelzisky de Muckadell, A. C. 29, 30
 Schleisner, G. 34, 35
 Schmidt, Thomas 122
 Schou-Ravnholm 137
 Schubert, Henning 134
 Schulin (familien) 60
 -, Sigismund 60
 -, Sigismund Ludvig 35
 Schwartz, C. J. 46, 110
 Schweizerhuset 137
 Schønnemann, Flemming 126

Navneregister

- Selby, C. A. 32
 Sigurdsson, Jørn 137
 Sinding, Clara 20
 Skjøt-Pedersen, Lise 5, 25, 137, 138, 139
 Skolebakken 93
 Skov- og Naturstyrelsen 116
 Skovbrynet 56
 Skovserkoner 138
 Skovtofte (Magdalenehjemmet) 84
 - Socialpædagogiske Seminarium 84
 Skrivets, Niels 57
 Skaarup, Peer 139
 Smedebakken 21, 24, 26, 27, 30, 35
 Smedeværkstedet fra Rynkeby (Frilandsmuseet) 120
 Smidt, C. M. 4, 19, 20
 Smidth, Philip 103
 -, Tove 94
 Smith (grosserer) 35
 Snedkerværkstedet fra Borre (Frilandsmuseet) 120
 Sondrup, Just 50
 -, Kjeld 50
 Sophie Caroline 28
 Sophie Hedevig (prinsesse) 34, 93
 Sophienholm 20, 37, 73, 85, 88
 Sorgenfri 4, 5, 56, 83
 - Slot 27, 28, 32, 33, 34, 37, 43, 61, 99, 113, 122, 137
 - Slotspark 20, 23, 25, 33, 137
 - Sogn 57
 - Station 54, 83, 89
 - Torv 66, 135
 Sorgenfrigårdsvej 68
 Sorgenfrivang II 83, 100
 Soya, C. E. 87
 Sparekassen for Lyngby og Omegn 105
 Sportsflyveklubben 47
 Sportshuset 127
 Sportsrødklubben Jagtfieldt 114
 Springforbi 60
 Springforbiplanen 60, 137
 Spurvehuset 64
 Stadager Brugs (Frilandsmuseet) 120
 Stades Krog 29, 30, 31
 Stadsbiblioteket i Lyngby 25, 44, 86, 97
 Stampen 92
 Statens Museum for Kunst 85
 Stationsbyen (Frilandsmuseet) 120
 Statsministeriet 60
 Stauning, Thorvald 60
 Steffensen, Signe 136
 Stenhuggerhuset 27
 Stenrødgård 28
 Stockholms Universitet 128
 Stoklund, Bjarne 96
 Stolpegården 34
 Store Kro 27, 29, 33, 36
 Storkøbenhavn 78, 82
 Strandmøllen 34
 Strandvejsgasværket 62
 Strömma 134
 Strøbyberg, J. C. H. 46
 Støcken, Chr. v. 30
 Suenson, Palle 85
 Suldrup Jørgensen, Nana 137
 Sundbo, Elsebeth 4
 Svane Hansen, Jette 139
 Svaneapoteket 90
 Det Særlige Bygningssyn 98
 Søborghus Kro 36
 Søjlehuset (Lehwaldsvænge 3-5) 50
 Søllerød 20, 36, 37, 38, 39, 94, 105, 116, 126
 -Sø 38, 39
 Sølyst 76
 Søren Pølsler 130
 Sørensen, Birgit 5
 -, E. Chr. 71
 Tamperlauget 52
 Tandrup, A. C. 4
 Tange, R. A. 46, 68
 Teglers, Torben 46
 Teknisk Forvaltning 77
 Templet 110, 139
 Thomsen, Thorstein 127, 137
 Thorlacius, Uffe 5
 Thorning Christensen, Peter 138, 139
 Thorsen, Svend 18, 37
 Tietgen, C. F. 37
 Ting- og Arresthuset (Blegdamsvej) 126
 Titley, Walther 35
 Toftebakken 36
 Toftebæksgård 47, 48
 Toftebæksvej 62, 68, 89
 Tolstrup, Inger 120
 Tordals Mose 116
 Trier, Rolf 109
 Trige, Mogens 49
 Trongården 28, 35
 Trongårdsskolen 95, 129
 Tusculum 37
 Tutein (familien) 20
 -, Peter 99, 101
 Tuteinske Pavillon, Den 101
 Tømmerhandler Johannes Fogs Fond 120
 Tønsberg, Jeppe 5, 21, 26, 28, 30, 31, 32, 33, 44, 82, 85, 92,
 96, 97, 98, 100, 101, 104, 112, 113, 114, 116, 118, 124,
 133, 134, 137, 138
 Taarbæk 4, 5, 20, 43, 60, 62, 68, 98, 138
 - Kirke 138
 - Kirkegård 138
 - Kyst Kollegium 98
 - Skole 49
 - Strandvej 49, 98
 Taarbækhøj 49
 Taastrup 39
 Uldall, Kai 4, 96
 Ulrikkenborg (Gammel Ulrikkenborg) 28, 29, 30, 36,
 50, 127
 - Plads 50
 Ulrikkenborggård 50
 Ulrikkenborgkvarteret 50, 137, 217
 Ulrikkenborgskolen 102, 108
 Ulvedalene 41
 Urup Jensen, Jens 57
 Vain, Allan 139
 Vangede 36, 37
 Vartov (Gentofte-Lyngby Hospital) 28
 Vesterbro 84
 Vilvordevej 45
 Vinkelvej 46
 Virum 4, 5, 27, 34, 36, 54, 55, 60, 71, 83, 93, 104, 112, 135,
 139
 - Apotek 71, 80
 - Boghandel 135
 - Gadeker 104
 - Gymnasium 75
 - Kirke 57
 - Postkontor 135
 - Skole 93
 - Sogn 57
 - Station 54, 55
 - Statsskole 75
 - Virum Torv 55, 135
 - Vandvej 36
 Virumgade 55, 93, 135
 Virumgård 99, 100
 Virumgård (plejehjem) 100
 Virumhallen 135
 Virumvej 36, 66, 83, 93
 Værløse 38, 41, 94, 126
 Walther, G. 33
 Weel, Liva 53
 Wenzel, Eva-Louisa 137
 Werner, Johannes 20
 Weyberg, Fr. 29
 Wiboe, Martin 129
 Wiilborg, Edmund 76
 Wiinblad, Bjørn 119
 Wilmann, Johan 4, 19, 20, 35,
 Wilster, P. J. 138
 Winther, Chr. 30, 38, 41
 Wivel, Niels 90
 Waaben, Ebba 5
 Waage, Klaus 137
 Zacho, Ebba 65
 Zangenberg, H. 4, 20
 Zwick Nash, Cecilia 114
 Øregaard Museet 88
 Øresund 37, 41, 116
 Øresundsvej Station (Frilandsmuseet) 120
 Ørholm 4, 32, 137
 - Mølle 20
 - Station 116, 117
 Ørnskov, Kai Aage 5, 107, 119
 Østergade: se Stades Krog
 Aaby, Bent 139
 Aagaard-Svendsen, Rolf 5
 Aakjær, Jeppe 41
 Åstræde 34, 36

*Historisk-topografisk Selskab for
Lyngby-Taarbæk Kommune*

Bestyrelsen i 2017:

Direktør Vagn Andersen

Dommer Hanne Ekstrand

Ingeniør Niels G. S. Friderichsen,
næstformand

Arkivar cand.mag. Karen Hjorth, formand

Datanom Hanne Lise Jørgensen

Skoleleder Jørgen Reedtz

Revisor Ole Poulsen, kasserer

Advokat Uffe Thorlacius

Fhv. stadsarkivar Jeppe Tønsberg PhD

Fhv. borgmester Rolf Aagaard-Svendsen PhD

Selskabets adresse:

Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv

Frieboeshvile

Lyngby Hovedgade 2

2800 Lyngby

Telefon 4588 4383

Telefax 4588 8627

E-mail: stadsarkivet@ltk.dk

LYNGBY-BOGEN 2017
UDGIVET AF
HISTORISK-TOPOGRAFISK SELSKAB
FOR LYNGBY-TAARBÆK KOMMUNE
ISBN 978-87-87298-48-3

9 788787 298483